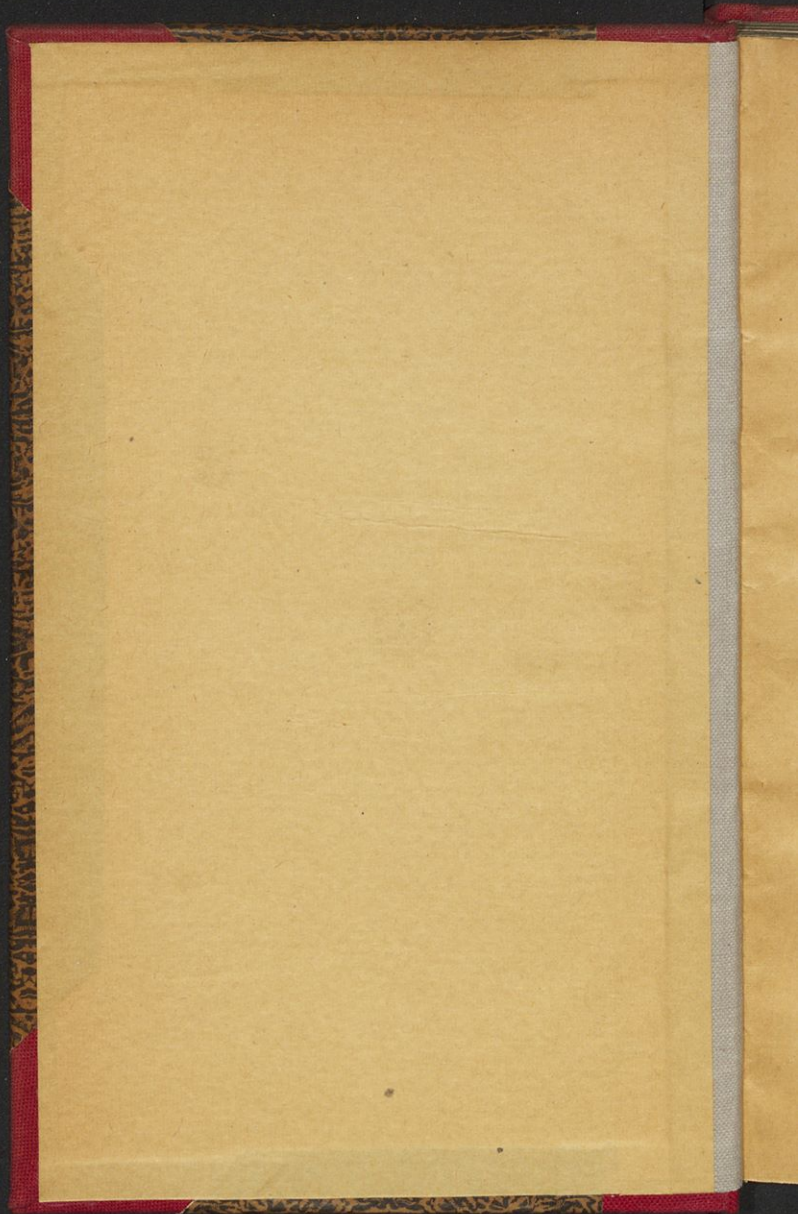

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

42419

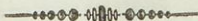

ZGODOVINA

SVETE VĚRE V PODOBAH

NOVEGA ZAKONA.

Spisal

JOŽEF ULAGA.

Izdalo društvo sv. Mohora.

V CELOVCU 1855.

Na prodaj v Celovcu pri J. Leonu, v Ljubljani pri Lercherju, v Gorici pri Soharju, v Gradcu pri Ferstelnu, v Mariboru pri Lejrerju, v Celju pri Geigerju, v Radgoni pri Weisingerju, v slov. Gradcu pri Zavadckimu, v Novem mestu pri Vepusteku, v Terstu pri Schimpfu, v Postojni pri Blazniku, na Dunaju pri Dirnböcku, v Zagrebu pri Županu,

92419

ZGODOVINA

ZVETE VĚRE V PODOBAN

NOVEGA ZAKONA.

Spisal

JOSEF ZAKON.

42419

Knihovna brněnské Moravy.

FLC 20 / 1956

V CILJOVU 1855.

Za gredaj v Celovcu pri L. Leonu, v Ljubljani pri Berchertju, v Gornji pri Boharju, v Gradcu pri Karstianu, v Mariboru pri Lejterju, v Celju pri Gejterju, v Hradci pri W. et. cingrju, v slov. Gradcu pri Navarotianu, v Novem mestu pri Vepretaku, v Ternu pri Schimlju, v Postolju pri Blazniku, na Dunaju pri Dirnböcku, v Zagrebu pri Španu.

Sveto pismo novega zakona.

Sveto pismo novega zakona so spisali Jezusovi tovarši (apostoli) in njih učenci, ki so bili sv. Duha navdani. Ono pripoveduje, kako je vsmiljen Bog svojo že u raji storjeno obljubo odrešnika posljati — dopolnil, in kaj je odrešnik storil, človeški rod zveličati. Pové nam tudi, kaj imamo vérvati in kako živeti, če hočemo časno srečni in vékoma zveličani biti.

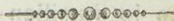
Obseže pa sv. pismo novega zakona 24 bukev; te so:

1. *Stiri evangelji* ali blagovestja sv. Matevža, sv. Marka, sv. Luka in sv. Janeza.
2. *Djanje apostolsko*, ki ga je spisal sv. Luka.
3. *Sturnajst listov sv. Pavla apostola*: 1 Rimcom, 2 Korinčanom, 1 Galačanom, 1 Efežanom, 1 Filipjanom, 1 Kološanom, 2 Tesaloničanom, 2 Timoteju, 1 Titu, 1 Filemonu, 1 Hebrejcom.
4. *En list sv. Jakoba*.
5. *Dva lista sv. Petra*.
6. *Trije listi sv. Janeza*.
7. *En list sv. Juda Tadeja*.
8. *Skrivno razodetje sv. Janeza*.

U sv. pismu novega zakona je popisano rojstvo, življenje in smert našega Gospoda Jezu Krista in njegovi nauki, prihod sv. Duha, začetek in razširjanje sv. cerkve — kraljestva božjega na zemlji. Vsi nauki in vse dogodbe Jezusove pa niso popisane u sv. pismu. Po povelji Gospodovem: „*Idite, in učite vse narode*“ so apostoli šli u razne kraje sveta, ter so povsod ustno učili, in kar so od Kristusa slišali in vidili, svojim naslednikom (škofom) zvesto, čisto in nepopačeno sporočevali. To je *ustno sporočilo* božjega razodetja — drugi vir katolške vére. Ob

raznih priložnostih so apostoli in njih učenci mnogo dogodb in naukov Jezusovih popisali, koje spise je cerkev u eno knjigo sbrala, ki se jej pravi *sv. pismo novega zakona*, jo pridjala k svetim bukvam *starega zakona*, in to je skupa *celo sv. pismo*, prvi vir naše sv. katoliške vere. Nad obema studencoma božjega razodetja, da se ne skalita in ne popačita, čuje katoliška cerkev; njo pa vlada sv. Duh, in Kristus sam je pri njej do konca sveta ostati obljubil.

Kako srečni smo, ki v pravej svetej cerkvi živimo! — Ne pozabimo njo kakor mater ljubiti in kakor dobri otroci slušati.

Zgodbe iz sv. pisma novega zakona.

I. Zaharia in angel Gospoda.

Ob času kralja Heroda je živel na Judovskem bogaboječ duhoven Zaharia; njegovej ženi je bilo ime Elizabet. Oba sta bila pravična pred Bogom, in že priletna, pa otrok nista imela.

Zaharia pride na versto duhovsko službo u tempelnu opravljati, zadelo ga je, da je šel kadilo zažigat. Med tem ko ljudstvo zvonaj čaka in moli, stopi on za zagri-njalo pred oltar. Tu se mu prikaže angel Gospodov na desni strani oltarja. Zaharia se prestraši, angel mu pa reče: „Neboj se Zaharia, tvoja molitev je vslišana; Elizabet tvoja žena ti bo sina rodila, imenuj ga Joanez. Veliko veselje boš imel, in mnogi se bojo o njegovem rojstvu veselili, ker velik bo pred Gospodam. Vina in močne pijače ne bo pil, že pred rojstvom bo sv. Duha napoljen. Mnogo Izraelcov bo preobernul k Bogu. U duhu in moči preroka Elia pojde pred Odrešenikom, ter bo ljudstvo pripravljal na njegov prihod.“

I.

Zaharia pa je dvomil rekoč: „Po čem bom to spoznal, ker sim že star, in moja žena je priletna?“ Angel mu odgovori: „Jez sim Gabriel, ki stojim pred Bogom, ter sim poslan tebi to veselje naznanit. In glej! mutast boš do dneva, ko se bo to zgodilo, ker nisi verjel mojim besedam.“

Ljudstvo Zaharia čaka in se čudi, da se tako dolgo mudi. Ko izzad zagrinjala pride, ni mogel s njimi govoriti; le znamenja jim je dajal, in je ostal mutast. Spoznali so, da je prikazen vidil. Ko so dnevi njegove duhovske službe dotekli, se je vernul domu.

Šesti mesec potem je bil angel Gabriel poslan u galilejsko mestice Nazaret k devici, ki je bila zaročena tesarju Jožefu, in devici je bilo ime Maria. Bila sta vbožna, akoprem kraljevega Davidovega rodú.

Angel k Marii pride, ter jo pozdravi: „Češčena si, milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami!“ Maria se prestraši in preišljuje, kaj bi pomenilo to pozdravljenje. Angel pa jej reče: „Ne boj se Maria! milost si najšla pri Bogu. Sina boš dobila; imenuj ga Jezus. Velik bo, in sin nar vikšega imenovan. Gospod Bog mu bo dal prestól njegovega deda Davida, ter njegovemu kraljestvu ne bo konca.“

Maria nedolžna devica popraša, kako bi bilo to mogoče? Angel jej odgovori, da se bo zgodilo s močjo sv. Duha, ker pri Bogu ni nič nemogoče, saj tudi njena teta Elizabet, ki je že priletna, bo sina dobila.

Ponižno se Maria božjej volji vda, rekoč: „Glej, dekla sim Gospodova; izidi se mi po tvojej besedi!“

II. Maria in Elizabet.

Kmaló po angelovem oznanilu se Maria na pot poda čez hribe u neko mestice na judovskem, obiskat Elizabeto. U Zaharijevo hišo stopivša pozdravi svojo teto; Elizabet pa, zaslišati Mariino pozdravljenje, napolnjena sv. Duha, zavpije: „Blagoslovljena si med ženami, in blagoslovljen je sad tvojega telésa! Od kod to meni, da me mati mojega Gospoda obišče? Blagor ti, ki si vérovala, kar ti je naznanjeno od gospoda.“ Maria pa reče prelepo pšsem:

„Moja duša poveličuje gospoda:

In moj duh se veseli u Bogu mojem zveličarju.

Ker se je ozerl na niskost dekle svoje; zakaj glej! odsihmal me bojo srečno imenovali vsi narodi.

Zakaj velike reči mi je storil, ki je mogočen, in sveto njegovo ime.

In vsmiljenje njegovo od roda do roda, tem ki se ga bojijo.

Skazal je moč svoje roke, razkropil napuhnjene u misli svojega serca.

Mogočne je iz sedeža vergel, in povdignul ponižne.

Lačne je s dobrim napolnil; in bogate prazne spustil.

Sprijel je Izraela svojega hlapca; spomnil se svojega usmiljenja.

Kakor je govoril očetom našim, Abrahamu in njegovemu zarodu vekoma.“

Maria je okoli treh mescev pri Elizabeti ostala, po tem pa se vernula u Nazaret na svoj dom.

Prišel je čas, da je Elizabet sina rodila. Sosedu in žlahta to zvediti se veselijo, in pridejo osmi dan k otročjej obrezi. Hotli so detetu dati očetovo ime Zaharia. Elizabet pa jim reče: „Tega ne, ampak Joanez naj se imenuje.“ Zavernejo jo: „Saj ni nikomu v tvojej rodbini tako ime!“ Tedej pomignejo očetu, kako ga hoče imenovati. Mutast Zaharia ukaže ploščico prinesti, ter zapiše: „Joanez je njegovo ime.“ Zdaj pa tudi spregovori in hvali Boga. Vse ki so to slišali, je strah spreletel; čudili so se in rekli: „Kaj bo neki iz tega otroka, ker roka Gospodova je s njim!“ Oče Zaharia pa navdan sv. Duha je prerokoval, rekoč:

„Hvaljen bodi gospod Izraelov Bog, ki je obiskal in rešil ljvdstvo svoje;

In nam postavil rog zveličanja u hiši Davida hlapca svojega.

Kakor je govoril nekdej skoz usta od svojih svetih prerokov.

Rešenje od sovražnikov, in iz roke vsih, ki nas čertijo;

Vsmiljenje storiti očetom našim; in pomniti svoje zaveze svete.

Prisego, ki jo je prisegel Abrahamu očetu našemu, dati nam,

Da brez straha, iz roke sovražnikov rešeni, njemu služimo

V svetosti in pravičnosti pred njim vse svoje dni.

In ti děte boš prerok nar Vikšega imenovano, ker pojdeš pred obličjem Gospodovim, njegove pote pripravljat,

Dati znanje zveličanja ljudstvu njegovemu, u odpuščenju njih grehov:

Po priserčnem vsmiljenju Boga našega, po katerem nas je obiskal vshajajoč iz visokosti,

Razsvetliti te, ki u tēmi in u smertni senci sedijo, da ravna naše noge na pot mirú.“

Deček Joanez pa je rastel in močen prihajal na telesu in na duhu. Pred ko se je Izraelcom pokazal, in očitno začel učiti, je živel v puščavi.

III. Oznanitev rojstva zveličarjevga.

Jožef zaročnik Marie še ni vedel, kar je bil Gabriel Marii oznanil. Bog je sklenul tudi Jožefu to skrivnost razodeti. U spanju se mu prikaže angel rekoč: „Jožef Davidov sin! ne boj se vzeti Marie svoje zaročnice; zakaj skoz moč sv. Duha bo mati sina božjega. Imenuj njegovo ime Jezus (to je zveličar ali odrešnik), odrešil bo namreč svoje ljudstvo njih grehov.“ Jožef je Mario k sebi vzel, in oba sta sveto in nedolžno skupej živela.

Tisti čas je bil ukazal rimski cesar August, kteremu je bila judovska dežela podložna, naj se da slehern upisati tam, kjer so bili njegovi preddedi domá. Jožef in Maria sta bila Davidovega rodu; David je pa bil iz Betlehema. Torej sta šla iz Nazareta u Betlehem k popisovanju. Taj pridši pa ne moreta dobiti prenočišča; ker je bilo že vse polno ljudi, in sta bila vbožna. Prenočila sta zvonaj mesta v hlevci, v nekej skalnej votlini, kamor so pastirji ob slabem vremenu živino zapirali. In tu u tem revnem hlevu se je rodil božji sin Jezus Kristus zveličar sveta. Maria je svoje dete u plenice povila, in u jasle položila. Tako se je dopolnilo, kar je prerok Mihea prerokoval: „Iz tebe Betlehem — bo prišel vojvoda, ki bo vodil moje ljudstvo Izrael.“

Ne daleč od ondot, kjer je bil Jezus rojen, so pod milim nebom nočili pastirji pri svojih čredah, kakor je to u toplih krajih navada. Na enkrat jih obsija nebeška svetloba in angel se jim prikaže. Pastirji straha ostermijo; angel jim pa reče: „Ne bojte se! glejte oznanim vam veliko veselje, katero bo vsemu ljudstvu, ker danes vam je rojen zveličar, kateri je Kristus gospod, v mestu Davidovem. In to vam bodi znamenje: Najšli bote dete u plenice povito u jasliah ležati.“ Ko angel to izgovori, se mu pridruži neštevilna truma nebeških duhov, ki so Boga hvalili pojoči: „Slava Bogu na višavah, in mir na zemlji ljudem svete volje!“ — Angeli odidejo u nebo; pastirji pa grejo proti Betlehemu, in najdejo u hlevi Mario in Jožefa in pa dēte u jasle položeno, vse kakor jim je bil angel oznanil. Molili so novorojenega odrešenika, in potem veselo pravili, kar so vidili in slišali. Maria pa je sleherno bēsedo u sercu ohranila.

Osmi dan je bilo dēte po postavi obrezano in Jezus imenovano.

Ko je bil Jezus štirideset dni star, sta ga nesla Maria in Jožef u Jeruzalem u tempel za skazat Bogu, in za njega postavni dar opraviti. Po povelji Mojzesovem so premožni za pervorojenega sina darovali jagne, vbožni pa so darovali dve gerlici, ali pa dvoje mladih g'lobov.

Tisti čas je živel u Jeruzalemu bogaboječ in pravičen starček Simeon. Sv. Duh je bil u njem in mu je razodel, da ne bo vmerl, dokler ne vidi zaželjenega zveličarja. Po navdanju Duha je bil ravno takrat u tempelnu, ko sta prišla Maria in Jožef s detetom darovat. Sveto dēte zagledati, precej spoznā, da je to obljubljeni odreščenik, ga veselo vzame u naročje, in reče: „Zdaj spustiš svojega hlapca, o Gospod, u miru po svojej bēsedu, ker moje oči so vidile tvoje zveličanje, katero si pripravil pred obličjem vsiah narodov, luč u razsvitljenje nevernikov, in u slavo svojemu ljudstvu Izraelskemu.“ Mario in Jožefa, ki se temu čudita, je blagoslovil, in k Marii se obrnivši je prerokoval rekoč: „Glej, ti je postavljen u spodtiko in u vstajenje mnogim v Izraelu, in u znamenje, kojemu se bo nasprotvalo, tvojo lastno dušo pa bo meč presunil.“

Tudi neka vdova, po imenu Ana, ki je bila že pri štir in osemdeset lét stara, ter je vedno u tempelnu mo-

lila, je otroka pobožno počastila, in ga vsim pričujočim odrešenika razglasila.

IV. Modri od Jutra.

Bog je rojstvo svojega sina tudi daljnim ljudstvom naznanil. Ko sta bila Jožef in Maria s detetom še u Betlehemu, pridejo modri iz jutrovih dežel u Jeruzalem, ter poprašujejo: „Kje je novorojeni kralj judovski? Vidili smo u jutrovem njegovo zvezdo, in smo prišli njega molit?“ Kralj Herod to slišati se je vstrašil, in ves Jeruzalem s njim.

Herod ni bil judovski rojak, ampak ptujec iz bližne Idumee, kterege so bili Rimci Judom kralja vrinili. Zlo hudoben je bil, in se je vedno bal kraljestvo zgubiti. Slišal je že večkrat, da Judje mogočnega kralja odrešenika pričakujejo. Toraj popraša zdaj duhovne in pismarje, kje ima biti Kristus rojen.

Odgovorijo mu: V Betlehemu na Judovem, kakor prerok Mihea pravi. Na to pokliče Herod modre tihoma k sebi, jih sprašuje, kadaj so zvezdo vidili, in jim zadnič reče: „Pojdite v Betlehem, in poprašujte po detetu, in kadar ga najdete, mi pridite povedat, da tudi jaz grem in ga molim.“ Modri odidejo sledé ravno tisto zvezdo, koja jih je bila do Jeruzalema pripeljala, in se jim je zdaj zvunaj mesta zopet prikazala, ter pridejo do Betlehema. Grejo v hišo, nad kateroj je zvezda obstala, in najdejo dete s Mario njegovoj materjo. Spoštljivo pokleknejo pred Jezusa in ga molijo; po tem pa mu darujejo svojih zakladov, zlata, kadila in mire.

Tem pobožnim modrim, ki jih tudi kralje imenujemo, je Bog v spanji razodél, da hoče Herod dete Jezusa vmoriti. Toraj se niso vernuli k Herodu v Jeruzalem, temuč so šli po drugem potu v svojo domovino nazaj.

V. Běg na Egiptovsko.

Herod je modre pričakoval, da bi bil zvedel, kje je dete. Ko jih pa le ni bilo, in je vidil, da je prekanjen, se je silno razserdil. Poslal je vojake, in dal pomoriti v Betlehemu in v tisti okolici vse dečke, ki niso bili čez dve leti stari. Mislil je, da bo med njimi tudi Mesia vmorjen. Tako se je dopolnilo, kar je bilo rečeno po preroku Jeremiu: „Glas se je slišal v Rami — okrajni Betlehemskej —, jok in krič. Rahel je jokala po svojih otrocih, in se ni dala utolažiti, ker jih ni več.“

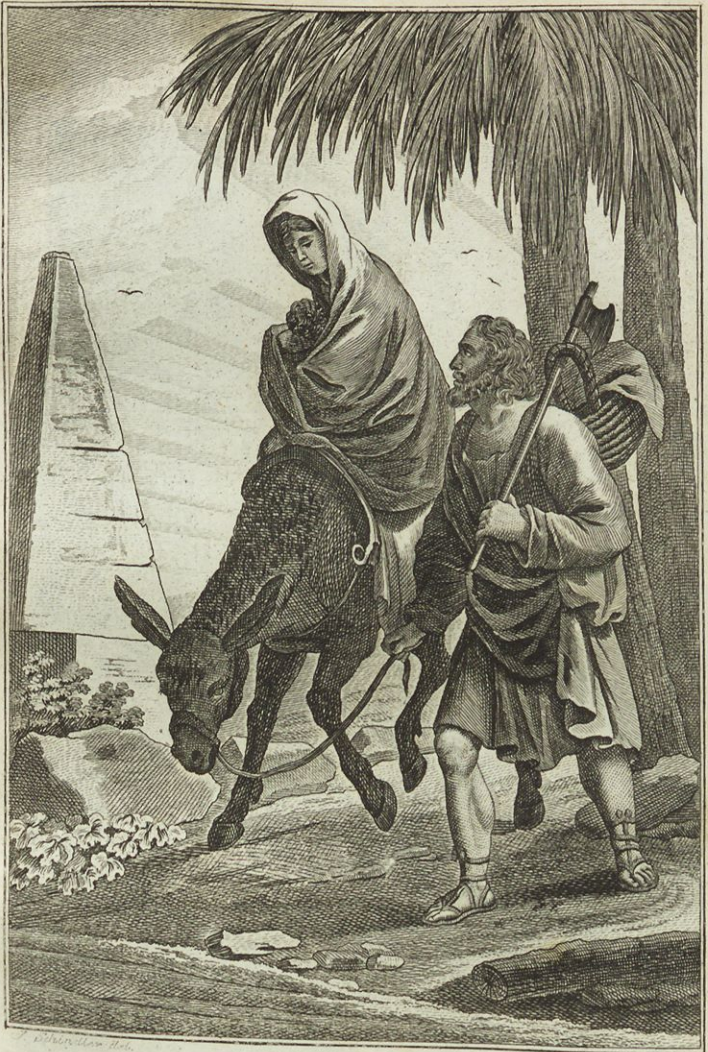
Jezusa pa vendar ni bilo med vmorjenimi. Kmalo po odhodu modrih je bilo Jožefu po angelu naročeno naj vzame dēte in njegovo mater, in naj beži v Egipt, zakaj Herod išče deteta, da bi ga končal. Jožef je storil, kakor mu je angel veljel, ter je s Jezusom in Mario po noči pobegnul na Egiptovsko. Po smerti Herodovej se je spolnilo, kar je Bog po preroku govoril: „Iz Egipta sim poklical svojega sina.“

Jožef se je hotel s svojo družino v Betlehemu vseliti. Zvedivši pa, da čez Judovo gospoduje Arhelaj, hudobnega Heroda nevsmiljeni sin, se je bal taj iti, ter je šel na Galilejsko v Nazaret, kjer je Antipa vladal, in je tam ostal. Tako se je tudi to prerokovanje spolnilo, da bo Mesija Nazaretan (Nacarenski) imenovan.

VI. Dvanajstletni Jezus v tempelnu.

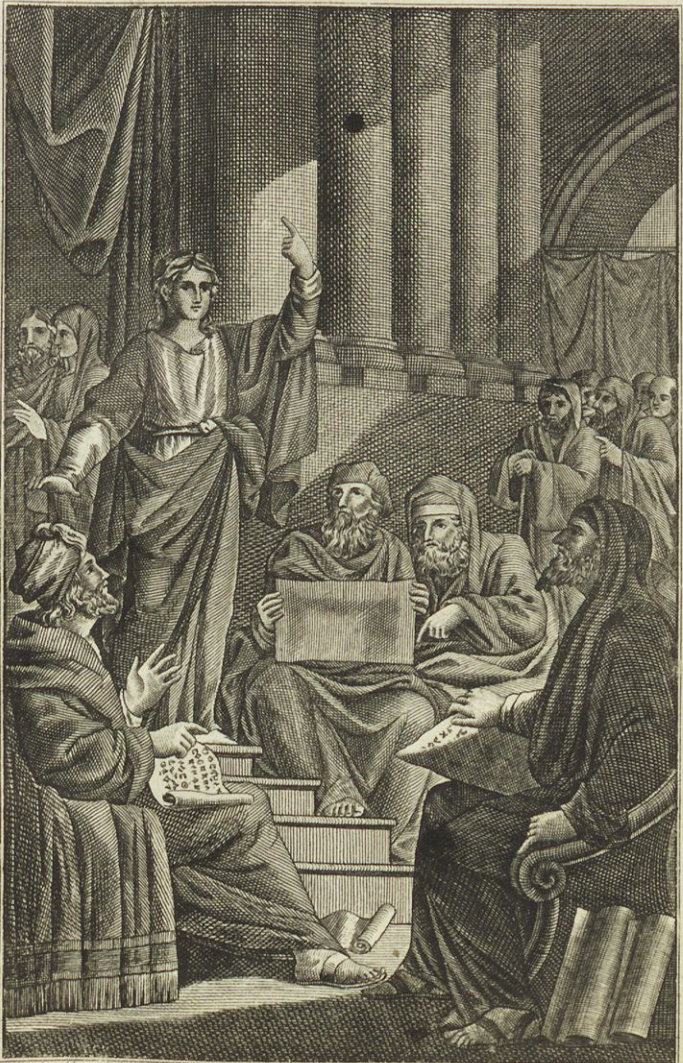
Izraelci so tri velike praznike obhajali. Nar̄imenitnejši je bila velika noč, v spomin rešenja iz sužnosti egiptovske. Jožef ino Maria sta vsako leto k temu prazniku v Jeruzalem šla, kakor je bilo Izraelcom zapovedano. Ko je bil Jezus dvanajst let star, je tudi on s njima šel. Po dokončanej svečanosti se vrneta proti domu; Jezus pa je v Jeruzalemu zaostal, in njegovi starši tega niso vedili. Menili so, da je pri tovaršiji, in so šli dan hoda

J. Blanche del.

J. Blanche sc.

od Jeruzaloma. Ko ga pa zvečer med znanci in žlahto ni bilo, se vernejo nazaj v Jeruzalem, ter ga s velikoj skerbjo iščejo. Še le tretji dan ga najdejo v tempelnu. Med učeniki je sedel, jih poslušal in popraševal, in jim tako modro odgovarjal, da so se vsi čudili njegovemu umu. Starši pa, ga ugledati, so se zavzeli; in njegova mati mu reče: „Sin, zakaj si nama to storil? glej, tvoj oče in jaz sva te s žalostjo iskala!“ Jezus pa jima reče: „Kaj je, da sta me iskala? ne vésta li, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?“ Po tem je s njima šel v Nazaret, jima je bil pokoren, in je rastel v starosti in modrosti; Bogu je bil ljub, pa tudi ljudem.

VII. Jezus in Joanez ob Jordanu.

Do tridesetega leta starosti je Jezus pri svojih starših ostal, do dobe, ko je začel očitno učiti. Petnajsto leto Tiberjevega cesarovanja, ko je Ponci Pilat bil deželski oblastnik Judeje, in Herod četertni oblastnik v Galileji, je Bog Joanezu Zaharijevemu sinu zapovedal, naj ljudstvo na prihod zveličarjev pripravlja.

Joanez je živel v puščavi oestro in sveto. Obleka mu je bila iz dlake velbljudje; njegova jéd so bile kobilice in sterd divjih bčel.

Na povelje Gospodovo obhodi Joanez vse kraje ob Jordanu, in čversto opominja ljudi, naj delajo pokoro, in se dajo kerstiti v odpuščanje grehov, zakaj kraljestvo božje se bliža. Iz cele Judeje, tudi Jeruzalemcí so hodili ga poslušat; ter mnoge je njegova beseda omehčila, da so svoje grehe spoznali in zgrevano prašali: „Učenik! kaj nam je storiti?“ Joanez poduči vse, in slehernega po njegovem stanu. Reče jim: „Kdor ima dve suknji, daj eno temu, ki je nima.“ Cestnarjem pravi: „Ne tirjajte več, kakor vam je postavljeno,“ in vojakom: „ne tepite nikogar, krivice nikomur ne delajte, in bodite zadovoljni s svojoj plačo!“ Kterim je bila resna volja se poboljšati, so se dali kerstiti, v znamenje notrajnega očiščenja.

Prišli so ga pa tudi poslušat hinavski, napuhni farizeji, in lahkomišljeni nevéрни saduceji. Tim ni bilo mar za

poboljšanje, ampak da so se ljudem skazali ukaželjni in resnicoljubni. Sami so se šteli pravične, kojim se je zdelo zadosti da so le Abrahamovega rodu. Joanez pa jih je oostro posvaril rekoč: „Gadji zarod! kdo vas je učil vbežati prihodnej jezi? Delajte vreden sad pokore in ne recite: „Abrahama imamo očeta. Zakaj povém vam, Bogu je mogoče iz teh kamnov Abrahamu otroke obuditi. Že je sekira drevesom v korenino nastavljena. Vsako drevo, ki ne obrodi dobrega sadu, bo izsekano in v ogenj verženo.“ Tako je Joanez kot pravi prerok živo in mogočno k sercu govoril, ter Izraelce s djanjem in besedo k pokori opominjal. Vsi ki so ga vidili in slišali, so začeli pri sebi misliti, nebi li ravno on vtegnil biti Kristus. Pismoučeni so clo nektere duhovnov in levitov iz Jeruzalema posljali do Joaneza, ga vprašat: kdo je? ali je on Kristus? Joanez jim pa odgovori: „Jaz nisim Kristus. Jaz keršujem le u vodi (v znameuje očiščenja); on vas bo pa s sv. Duhom v ognju kerstil (vas v resnici očistil.) V sredi med vami stoji, pa ga ne poznate. On je kteri ima za menoj priti; veči je od mene, in jaz nisim vreden mu jermenov na čevljih odvézati. Vejačo ima v roki, in bo počedil svoj skedenj; pšenico bo spravil v žitnice, pleve pa bo sežgal v nevgasljivem ognju.“

Med ljudstvom, ki je prišlo Joaneza poslušat, je prišel tudi Jezus iz Nazareta, da bi bil kerščen. Joanez se brani ga kerstiti rekoč: „Meni je treba od tebe kerščenemu biti, pa ti prideš k meni!“ Jezus pa mu reče: „Pusti za zdaj, naj se zgodi, ker se tako spodobi.“ Joanez se ni več vstavljal, in ga je kerstil. Zato se Joanez kerstnik imenuje.

Ko je pa bil Jezus kerščen, se nebesa odprejo, in sv. Duh se prikaže v podobi goloba nad njegovo glavo. Iz nebes se sliši glas: „Te je moj ljubi sin, kteri se mi dopada.“ Tako je nebeški oče Jezusa očitno svojega sina imenoval, in presv. Trojica se je svetu v prvič razodela. Joanez pa je pričeval, da je Jezus jagne božje, ktero grehe sveta odjemlje. Bilo mu je namreč že poprej razodeto: „Nad kterege boš vidil sv. Duha priti, tisti je, ki s sv. Duhom kerščuje.“

VIII. Jezus od hudiča skušan.

Po navdanju sv. Duha se je Jezus po tem, ko je bil kerščen, v puščavo podal, da bi se v samoti s molitvo, postom in premišljevanjem pripravljaj na svoj poklic — odrešiti človeški rod. Ko se je bil pa štirideset dni in noči postil, je bil lačen. Zdaj se mu skušnjavec približa in reče: „Ako si božji sin, reci, naj bo to kamenje kruh.“ Jezus mu odgovori: „Pisano je: človek ne živi le ob kruhu, ampak ob vsakej besedi, ktera izhaja iz božjih ust.“ Tedaj ga vzame hudič s seboj v sveto mesto Jeruzalem, ga pelje verh tempelna, in mu reče: „Ako si sin božji, spusti se doli; sej stoji pisano: svojim angelom je zavoljo tebe zapovedal, na rokah te bojo nosili, da se kje s svojoj nogo ob kamen ne zadeneš.“ Jezus ga zaverne: „Spet je pisano: ne skušaj gospoda svojega Boga (da bi te rešil iz nepotrebne nevarnosti).“ Zadnič ga pelja hudič s seboj na silno visoko goro, pokaže mu vse kraljestva sveta in njih veličastva, ter mu reče: Glej! vse to ti dam, ako pred me poklekneš, in me moliš.“ Tedaj mu reče Jezus: „Poberi se satan! zakaj pisano je: gospoda svojega Boga moli, in njemu samemu služi.“ Tu ga je hudič popustil, in angeli so pristopili, in mu stregli.

Med tem, ko se je Jezus postil v puščavi, je Joanez večkrat gorečo o njem govoril in pričeval, da je Jezus sin božji, tisti ki ima za njim priti, in je pred njim bil — obljubljeni Mesija. Tudi svoje učence je opominjal ga nasledovati rekoč: „On je veči od mene; on mora rasti, jaz pa moram giniti.“ Učenci so torej hrepneli ga poznati.

Ko se Jezus po zmagi nad skušnjavcom Joanezu približa, ga Joanez že od daleč pokaže rekoč: „Glejte jagne božje!“ — „Te je, od ktereга sim vam govoril.“ Andrej in Joanez do zdaj učenca Kerstnikova, ga precej sledita. Njima se pridruži Šimon, Andrejov brat, kojega je Gospod imenoval Kefas, to je Peter ali skala, ter mu rekel, da odsihmal ne bo več rib, ampak ljudi lovil (za božje kraljestvo); bila sta namreč oba brata ribiča.

Drugi dan, ko se je Jezus v Galilejo namenil, najde Filipa in mu reče: „hodi za menoj!“ Filip ga vboga in je njegov učenec. Filip se snide s Natanaelom (po slovensko se mu reče Jernej), ter mu pravi, da je najšel prerokovanega odrešenika, namreč Jezusa iz Nazareta. Natanael dvomi, da bi iz Nazareta prišlo kaj prida. Ko berž pa Jezus ogovori, in mu reče, da ga je vidil pod smokovim drevesom preden ga je Filip poklical; spozna Natanael, da je Jezus vsevedoč, in reče: „Učenik, ti si božji sin, si kralj izraelski!“ Jezus pa mu reče: „Temu se čudiš, da sim te vidil pod smokovim drevesom! še večji reči boš vidil. Resnično vam povem: vidili bote nebo odperto, in angele božje gori in doli hoditi nad sinom človekovim.“ Tudi Natanael je bil posihmal učenec Jezuso v.

IX. Jezus in Nikodem.

Tri dni pozneje je bila ženitva v Kani na Galilejskem. Jezus s svojimi učenci, in njegova mati so bili povabljeni. Prigodilo se je, da je svatom vina zmanjkalo. Maria to zapaziti reče Jezusu: „Vina nimajo.“ Jezus jej odgovori: „Moja ura še ni prišla.“ Na to reče Maria služavnikom: „Le storite, kar vam poreče.“

V hiši je stalo šest kamnitih verčev za očiščenje rok, kojih slehern je deržal dve ali tri mére. Jezus zapové jih s vodo napolniti, in po tem reče strežajem: „Zajmite in nesite starašinu.“ Starašina pokusi, in glej! — bilo je nar boljši vino. Starašina ni vedel od kod je to vino in reče ženinu: Vsak daje spervega dobro vino, in po tem slabejšega, ko so se napili; ti pa si dobro vino do zdaj prihranil!“ — To je bil prvi čudež, ki ga je Jezus očitno storil.

Iz Kane je šel Jezus v Kaparnaum, kjer je nar rajše prebival. Od ondot se je podajal v razne kraje po Galilejskem, Judejskem, tudi po Samarijskem in unostran Jordana. Povsodi je v shodnicah učil, in čudeže doprinašal v spričevanje, da je sin božji.

K velikonočnim praznikom je šel v Jeruzalem. V predtempel pridši jih najde, ki so vole, ovce in golobe prodajali ali pa dnarje menjevali. Sveta jeza ga obide; razpaše se, napravi iz vervi bič, ter požene iz predtempelna prodajavce in njih živino; menjavcom pa dnarje razsuje, in mize spreoberne, rekoč: „Spravite se od tod, in ne delajte iz hiše mojega Očeta hišo kupčijstva.“ Judje so ga vprašali: S kakšnim čudežem skažeš, da imaš oblast to storiti? Jezus jim odgovori: „Poderite te tempel, in v treh dneh ga zopet postavim.“ Mislil je tempel svojega života; oni ga pa niso prav razumeli, torej rečejo: Šest in štirideset let so zidali te tempel, ti pa ga boš v treh dnevih postavil? —

Med mnogimi, ki so v Jezusa verovali, je bil tudi pismoučeni farizejc, *Nikodem* po imenu. Te pride po noči k Jezusu se s njim pogovarjat o njegovih naukih, ter mu reče: „Učenik! vemo da prideš od Boga, zakaj nihče ne more čudežev délati, koje ti delaš, če ni Bog s njim.“ Jezus mu odgovori: „Resnično, resnično ti povém, kdor ni preroden iz vode in sv. Duha, ne more iti v božje kraljestvo. Po telesnem rojstvu ostane človek telesen — grešen in posveten —; po duhovnem rojstvu u sv. kerstu je pa kot nova stvar po sv. Duhu Bogu posvečen, torej preroden!“ Nikodem pravi: „Kako je to mogoče?“ Jezus mu odgovori: „Kar vem, to spričujem. Ako pa že tega ne verujete, kako bote verovali, kadar bom o nebeskih skrivnostih govoril, o katerih nihče ne more govoriti, razun njega, ki je prišel iz nebes, sin človekov. Pa kakor je Mojzes kačo povišal v puščavi, tako mora biti povikšan sin človekov, da kdor koli v njega veruje, se ne pogubi, ampak večno živi. Zakaj Bog je svet tako ljubil, da je edinega Sina dal, naj slehern, ki v njega veruje, ima večno življenje. Po meni je luč — resnica — prišla na svet, pa ljudje so tmino, to je laž, krivovéro, nevéro, bolj ljubili, kakor luč, ker so njih dela bile hudobne. Zakaj slehern, ki hudo dela, sovraži luč, da se nebi kaznovale njegove dela; kdor pa po pravici ravna, pride k luči. — se ne zogiblje mene in mojih naukov, — ker so njegove dela v Bogu storjene.“

Jeruzalem zapustivši je Jezus s svojimi učenci šel na deželo na Judovem, in učenci so kerševali. Pa tudi Joanez je kerševal v Ajnonu. Joanezovi učenci se tedaj

pritožijo svojemu učeniku, da Jezus keršuje, in da vse ljudstvo k njemu hiti. Joanez pa jih zopet podučí, da to mora tako biti, zakaj Jezus je sin božji, kateri je prišel iz nebes, in uči božjo besedo. Kdor u sina božjega veruje, te ima večno življenje; kdor pa neveruje, ne bo vidil življenja, temoč jeza božja ostane nad njim.

Kmaló po tem je Herod Antipa, četertni oblastnik čez Galilejo, detomorca Heroda drugi sin, zapovedal Joaneza u ječo vreči zato, ker mu je njegove hudobije očital, in tudi rekel, da „mu ni dopuščeno Herodije, svojega brata žene imeti.“ —

X. Jezus in Samarijanka.

Jezus slišati, da je Joanez u ječi, zapusti Judovo, in se napoti u Galilejo. Čez Samarijsko idoč pride do mesta Sihar, ter se usede pri Jakobovem vodnjaku, ki je zvnaj mesta bil. Poldne je bilo. Učenci odidejo u mesto živeža kupovat. Med tem pa pride Samarijanka po vode. Jezus jo prijazno ogovori rekoč: „Daj mi piti!“ Žena se temu čudi in reče: „Kako ti, ki si Jud, mene piti prosiš, ki sim Samarijanka?“ Judi so namreč Samarijane tako sovražili, da se nisó kar nič s njimi pečali, tudi potoma jih pozdravljali ne. Jezus jej odgovori: „Ko bi vědla, kdo da je, ki ti pravi: daj mi piti, ti bi ga prosila, in dal bi ti žive vode.“ Žena mu reče: „Sej nimaš s čim zajeti, vodnjak je pa globok; od kod imaš živo vodo? si mar ti večí, kakor je bil naš oče Jakob, kateri nam je te vodnjak dal?“ Jezus jej odgovori: „Slehern ki pije od te vode, bo zopet žejen, kdor pa pije od vode, ktero mu bom jaz dal, ne bo žejen vekoma; u njemu bo izvirk, ki teče u večno življenje.“ Menil je vodo svojih naukov in posvečujoče milosti božje; žena pa ga ni prav razumela, torej mu reče: „Gospod! daj mi te vode, da ne bom žejna, in mi ne bo treba sem koditi zajemat.“ Jezus jej reče: „Pojdi, pokličí svojega moža, in pridi sem.“ Žena odgovori: „Nimam moža.“ Jezus jej reče: „Prav si rekla, da nimaš moža; ker pet možev si imela, in ki ga zdaj imaš, ni tvoj mož.“ Žena se prestraši in reče:

Johann... del.

„Gospod! vidim da si prerok, ker veš skrivne reči, povej mi, katero je pravo: naši očaki so na tej gori Garicim molili; vi Judi pa pravite, da v Jeruzalemu se mora moliti?“ Jezus jej odgovori: „Žena verjami mi, pride čas, da ne bote ne na tej gori, ne v Jeruzalemu (samo) molili Očeta; zakaj Bog je duh, in kateri ga prav molijo, ga morajo v duhu in resnici (povsod in s pobožnim djanjem) moliti.“ Samarijka reče: „Vem da Kristus pride; on nas bo vsega podučil.“ Jezus jej reče: „Jaz sim, ki govorim s teboj.“ Žena to slišati popusti verč, in teče u mesto pravit: „Balite in pogledjte človeka, kateri mi je vse povedal, kar kolj sim storila; nebi li vtegnil biti Kristus?“ Na to govorjenje pride mnogo ljudi iz mesta h Kristusu. Tudi učenci so že bili prišli, in ga prosijo: „Učenik, jej!“ Jezus pa jim reče: Imam jéd, koje vi ne poznate; moja jed je, da spolnujem voljo tistega, ki me je posljal.“ — Samarijani, ki so zavoljo žene u njega verovali, ga prosijo, naj pri njih ostane. Ostal je dva dni in učil. Zdaj jih je še mnogo več u njega véovalo; in ženi so rekli: „Ne verujemo le zavoljo tvojega govorjenja; sami smo ga slišali, in vemo, da je res zveličar sveta.“

Sihar zapustivši pride Jezus u Kano na Galilejskem. Tu stopi pred njega kraljič (kraljev uradnik), ki je prišel dan hoda iz Kaparnaum-a, ter ga prosi, naj bi njegovega sina ozdravil; že je bil začel umirati. Jezus mu reče: „Ako ne vidite znamenjev in čudežev, ne verujete.“ — „Pojdi, tvoj sin živi!“ Kraljič je verjel tej besedi, in šel. Domu idočemu pridejo že hlapci naproti, ki mu pravijo, da se je sin ozdravil. Popraševaje kmalo spozna, da se je sinu ravno tisti čas zboljšalo, ko mu je bil Jezus rekel: Tvoj sin živi. Kraljič in vsa njegova družina so po tem u Jezusa verovali.

Na svojem potovanji pride Jezus tudi u Nazaret, kjer je bil izrejen. Kakor po navadi, gre u shodnico, in tam razlaga sbranemu ljudstvu, kako se prerokovanje Jezaija preroka (61, 1.) nad njim očividno spolnuje. Vsi se čudijo njegovem mogočnem govoru, ter pravijo: „Od kod je njemu taka modrost? ali ni Jožefov, tesarjev sin?“ To da bili so neverni, in so le čudežev pričakovali. Jezus pa, njih nevero viditi, ni nobenega čudeža med njimi storil, ampak rekel jim je: „Noben prerok se prav ne spoštuje u svojej domačiji.“ „Tudi Elija ob času suše

ni bil šel k izraelskeji vdovi, ampak u Sarepto na Sidon-skem, kjer je vbogej vdovi olje pomnožil.“ Na to Nazarejci Jezusa zgrabijo, in ga hočejo iz hriba, na katerem je njih mestice stalo, u globočino vreči. On pa se je obernul, in je u sredi med njimi proč šel.

XI. Jezus uči na gori.

Iz Nazareta je šel Jezus u Kaparnaum, pa tudi druge bližne mesta in terge je obhodil. Povsodi je po shodnicah učil, da se je približalo božje kraljestvo, in je Hebrejce opominjal k pokori. Tudi bolnike je ozdravljaj, ki so od vsih krajev k njemu hiteli, in pa hudiče izganjal. Daleč okoli so sloveli njegovi nauki, in se pravile njegove čudopolne dela.

Na obrežju jezera Genezaret hodó najde Jezus svoja učenca Šimona in Andreja, pokliče pa tudi Cebedejova sina Jakoba in Joaneza. ter jih izvolji u vedne spremeljavce. Ljudstvo ga od vsih strani obdaja; torej stopi u Simonov čoln, ki je bil na vodi pri kraju, in uči. Potem reče Šimonu, naj odrine na globoko in naj verže mrežo na lov. „Gospód, celo noč smo lovili, pa nič vjeli;“ reče Šimon: „vendar na tvojo besedo bom vergel mrežo.“ To storivši so toliko rib vjeli, da se je mreža tergala, in so dva čolna napolnili. Na to ga učenci več niso zapustili.

S učenci je šel Jezus u Kaparnaum. Tam je u shodnici iz obsedenega človeka nečistega duha izgnal, kateri je na glas upil: „Pusti me! poznam te, ti si sveti (Sin) božji.“ Ljudje so groze stermeli, in se čudili božje moči. — Iz shodnice gre Jezus u hišo Šimona in Andreja. Šimonova taša je za merzlico hudo bolana ležala. Jezus jo s besedo ozdravi, da je vstala, in jim stregla. Pripeljali so mu še mnogo drugih bolnikov; na slehernega je roke položil in ga ozdravil.

Neki dan proti večeru se Jezus s učenci na uno stran jezera pelja. U sredi jezera vstane hud vihar, in valovi žugajo čoln potopiti. Bila je velika nevarnost, Jezus pa spi. Učenci k njemu pristopijo ter ga zbudijo

rekoč: „Gospod, reši nas, poginemo!“ Jezus pa jim reče: „Kaj ste tako boječi, malovérni!“ Po tem zapové viharju in valovom, ter mahoma je bilo vse tiho. Ljudje pa, ki so to vidili, so rekli: Kdo je te, da mu je tudi vihar in morje pokorno?

Čez nekoliko dni se verne Jezus zopet u Kaparnaum. U hiši in okoli hiše, kjer je učil, je bilo ljudi, da se je vse terlo. Štiri možje prinesejo mertvudnega, naj bi ga Jezus ozdravil, pa ne morejo do njega. Na streho grejo ter ga od zgor doli pred Jezusa spustijo. Jezus njih vero viditi, reče mertvudnemu: „Zaupaj, moj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni.“ Med poslušavci so pa bili tudi pismarji in farizejci, ki so med seboj rekli: „Te preklinja; kdo more grehe odpuščati, nego Bog sam?“ Jezus pa jim reče: „Zakaj mislite hudo u svojem sercu? kaj je lažej reči: grehi so ti odpuščeni; ali reči: vstani in hodi? Da pa spoznate, da ima sin človekov oblast grehe odpuščati, (proti mertvudnemu), ti rečem: vstani, vzemi posteljo in pojdi domu!“ Človek je vstal in šel, pa hvalil Boga. Ljudstvo pa je stermelo in reklo: „kaj takega še nismo vidili.“ —

Nekega dne, ko gre Jezus zopet iz mesta proti jezeru, vidi cestnarja pred hišoj sedeti po imenu Matevž. Reče mu: „Hodi za menoj!“ Matevž vstane, zapusti vse, in gre za njim. Da bi pa zveličarju zavoljo tega poklica svoje veselje skazal, mu napravi veliko gostijo, h kojej tudi druge cestnarje povabi. Judje so pa cestnarje zlo zaničevali, in jih imeli kot očitne grešnike. Torej rečejo farizejci Jezusovim učencom: „Zakaj jě vaš učnik s cestninarji in grešniki?“ Jezus pa to slišati jim odgovori: „Zdravim ni treba zdravnika, pak bolanim.“ Tudi „nisim prišel klicat pravičnih k pokori, ampak grešnike.“ Prašali so ga tudi, zakaj se njegovi učenci ne postijo, kakor Joanezovi in farizejski? Jezus jim reče: „Ali se postijo svatje, dokler je ženin pri njih? Postili se bojo in žalovali, kadar jim bodem jaz, njih ženin, odvzet.“

Ko se je število njegovih učencov vedno množilo, je Jezus na neko goro šel, in celo noč premolil. Potem si je izvoljil iz svojih učencov dvanajst, ktere je *apostole*, to je *poslance* imenoval; sklenil je jih po celem svetu posljati, naj bi njegov evangelj ali veselo oznanilo odrešenja vsim narodom oznanovali. Imena apostolov so: Šimon

ali Peter, pervak vsih drugih, in Andrej, njegov brat; Jakob in Joanez, sina Cebedejeva; Filip in Jernej; Tomaž in Matevž; Jakob mlajši, Alfejev sin, in Tadej; Šimon Kananejec in Juda Iškarriot.

S temi dvanajsterimi je Jezus prehodil vse kraje galilejske. Povsodi ga je obdajala neštevilna truma ljudi, pa vsim je oznanoval kraljestvo božje, in je ozdravljaj njih bolezn. Neki dan ko je bil Jezus unkraj Jordana, je bilo spet mnogo ljudstva pri njem. Izveličar stopi na višavo, in se vsede, učenci pa okrog njega. Ter jim začne govoriti, rekoč:

„Blagor vbogim u duhu, ker njih je nebeško kraljestvo. Blagor krotkim, ker zemljo bodo posedli. Blagor žalostnim, ker bodo potolaženi. Blagor lačnim in žejnim pravice, ker bodo nasiteni. Blagor vsmiljenim, ker vsmiljenje bodo dosegli. Blagor jim, kateri so čistega serca, ker Boga bodo gledali. Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani. Blagor jim, ki zavoljo pravice preganjanje terpijo, ker njih je nebeško kraljestvo. Blagor vam, kadar vas bodo kleli, preganjali, vse hudo zoper vas lažnjivo govorili zavoljo mene; veselite se, zakaj vaše plačilo je obilno u nebesih.“

„Pa gorje vam bogatim (nevsmiljenim lakomnežem), zakaj svoje veselje že imate. Gorje sitim (ki ne hrepente po Bogu), ker stradali bote (obličja božjega). Gorje vam, kadar vas bodo (hudobni) ljudje hvalili, zakaj tako so njih očetje delali krivim prerokom. Gorje smejočim (u grešnem veselju), ker žalovali in jokali bote.“

„Vaša luč naj sveti pred ljudmi, da vidiyo vaše dobre dela, in častijo očeta, ki je u nebesih.“ „Ne mislite, da sim prišel postavo ovreč; ampak prišel sim jo dopolnit. Ako ne bo obilnejša vaša pravica, kakor je pismarjev in farizejcov, ne pojedete u nebeško kraljestvo. Starim je bilo rečeno: Ne vbijaj; kdor vbija, bo kriv sodbe. Jaz pa pravim, kdor jezi se nad bratom, je kriv sodbe. Če prineseš dar k altarju, in se spomniš, da ima brat kaj zoper tebe, pusti dar pred oltarjem, pojdi in spravi se s bratom, in potem pridi in daruj svoj dar.“ „Starim je bilo rečeno: Ne prisegaj po krivem. Jaz vam pa rečem nič ne prisegati (razun pred sodbo); ampak vaše govorjenje bodi: Je, je! ne, ne! kar je več, je od hudega.“ „Starim je bilo rečeno: Oko za oko, zob za zob. Jaz

vam pa rečem hudemu se ne vstavlja (t. j. ne pravdati ali prepirati, boljše je krivico terpeti, kakor jo storiti). Kdor te prosi, mu daj, in kdor na posodo imeti želji, mu ne odreci.“ Prej se je reklo: Ljubi bližnega, in neprijatelja sovraži. Jaz pa pravim: Ljubite svoje sovražnike, storite jim dobro, ki vas čertijo, in molite za nje, ki vas preganjajo in obrekujejo, da bote otroci nebeškega Očeta, ki da solncu sijati čez dobre in hudobne, in dežiti na pravične in krivične.“

„Ne delajte dobrih del pred ljudmi, da bi vas vidili, scer ne bote imeli plačila u nebesih. Ko vbogaime deliš, naj ne vé levica, kar dela desnica, da bo tvoja miloščina na skrivnem, in tvoj oče, ki na skrivnem vidi, ti bo povernil.“ In kadar molite, ne bodite kakor hinavci, ki molijo, da bi jih ljudje vidili. Povém vam, prijeli so svoje plačilo. Ti pa, kadar moliš, pojdi u svojo sobico, in moli na skrivnem Očeta; Oče ki na skrivnem vidi, ti bo povernil.“

„Ne nabirajte si zakladov na zemlji, kder jih erja in moli snedó; ampak spravljajte si zaklade u nebesih. Kder je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje serce.“ „Ne skerbite preveč rekoč: Kaj bomo jedli, ali kaj bomo pili, ali s čim se oblačili? Vaš Oče nebeški vé, da vsega tega potrebujete. Išcite narprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo vam bo priverženo.“

„Ne sodite, da ne bote sojeni. S kakoršnoj meroj merite, s takošnoj se vam bo zopet merilo. Kaj pa vidiš pezder u bratovem očesu, bruna pa u svojem očesu ne vidiš? Hinavec! Izderi prej bruna iz svojega očesa, potem glej, da izdereš pezder iz očesa svojega brata.— Kar kolj hočete, naj bi vam ljudje storili, tudi vi jim storite; zakaj to je postava in preroki.“

„Varujte se lažnjivih prerokov (zapeljivcov), ki pridejo k vam u ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volki! Po njih sadu jih bote spoznali. Se li nabira grozdje iz ternja, ali smokve iz osata? Tako rodi dobro drevo dober sad; malopridno drevo pa malopriden sad. Vsako drevo, koje ne rodi dobrega sadu, bo posekano in u ogenj verženo. Ne vsak, ki pravi: gospod, gospod! pojde u nebeško kraljestvo; ampak kdor dopolni voljo mojega Očeta u nebesih.“

Tako je Kristus učil. Ljudstvo pa se ni moglo prečuditi njegovim naukom rekoč: „Te uči kot tak, ki ima moč in oblast.“

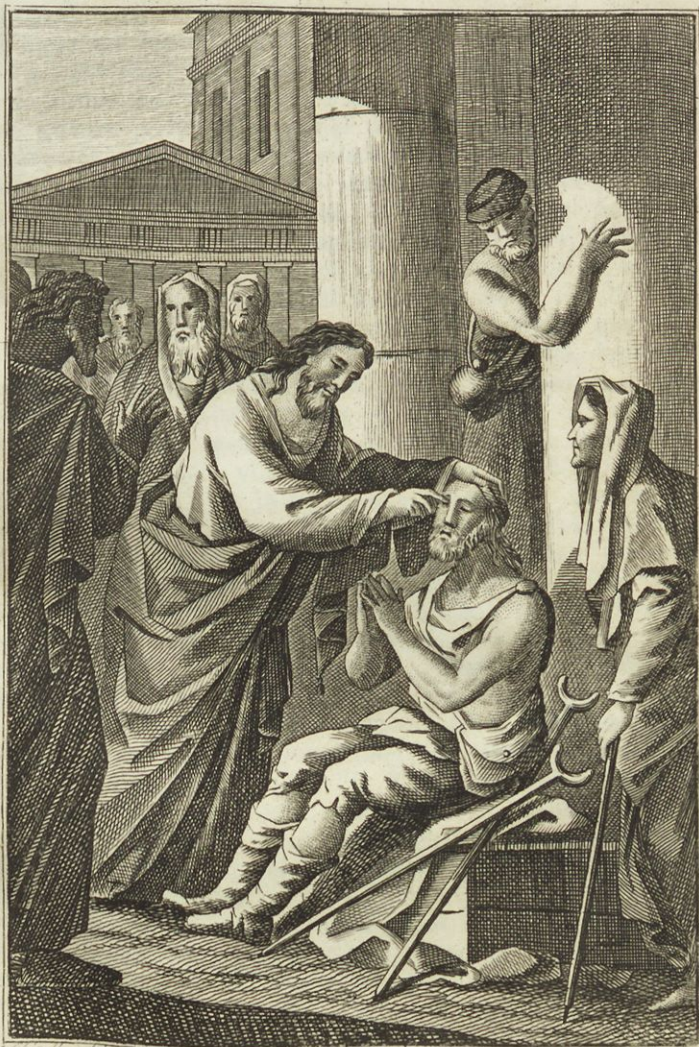
XII. Jezus uči in ozdravlja.

Ko je Jezus iz gore šel, ga je mnogo ljudstva spremenjalo. Nasproti pa mu pride gobov človek, in ga prosi: „Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti.“ Jezus se ga dotekne rekoč: „Hočem, bodi čist!“ In bil je očiščen svojih gob. Jezus mu reče: „Pojdi, skaži se duhovnu, in opravi zapovedani dar.“

Na to pride Jezus u Kaparnaum. Neki stotnik, koji se kot malikovavec ni upal sam k zveličarju priti, ga prosi po judovskih starašinah, naj bi mu hlapca ozdravil, ki je že umiral. Jezus vstane in gre s njimi. Stotnik pa mu pride nasproti rekoč: „Gospod! nisim vreden, da prideš pod mojo streho, temoč reci le s besedo, in moj hlapec bo ozdravel.“ Jezus to slišati reče ljudstvu: „Resnično vam povem, tolike vere nisim najšel med Izraelci.“ Stotniku pa pravi: „Pojdi, zgodi se ti, kakor si veroval!“

Ko je Jezus šel u mesto Naim, in se je ravno mestnim vratam približal, so nesli merliča, kateri je bil edini sin neke vdove. S njo je bilo mnogo ljudi iz mesta. Vdova se Jezusu vsmili; torej jej reče: „Ne jokaj!“ Zapové noscom stati, se dotekne nosil in reče: „Mladeneč vstani!“ Precej je merlič sedel in govoril. In Jezus ga je dal njegovej materi. Vse je groza obišla, in rekli so: „Velik prerok je med nami vstal.“ To je daleč okoli slovelo.

Joanez je u ječi po svojih učencih slišal dela Kristusove. Torej pošlje dva izmed njih, Gospoda prašat: „Si ti, kojemu je priti, ali nam je drugega pričakovati?“ Jezus jima odgovori: „Pojdita, povejta Joanezu, kar sta vidila in slišala: Slepí spregledujo, hromi hodijo, gobovi se očiščajo, gluhi spreslišujejo, vmerli vstajajo, in vbogim se evangelj oznanuje. Pa blagor mu, ki se ne bo nad menoj pohujšal.“ — Ko sta pa bila učenca odšla, začne Jezus ljudem govoriti o Joanezu: „Kaj ste hodili gledat

u puščavo? terst (človeka nestanovitega), ki ga veter maja? Ali koga ste hodili gledat? človeka mehko oblečenega? Glejte! mehko oblečeni so na kraljevih dvorih. Ali koga ste hodili gledat? Preroka? Povém vam, še več ko preroka; ker med vsimi rojenimi ni bil nobeden veči prerok, kakor je Joanez kerstnik.“ U svojem daljnem govoru je izveličar grajal nevero farizejcov in pismarjev; je ojstro sodbo napovedal nespokornim judovskim mestom; zadnič pa je vse nadložne ljubeznivo k sebi povabil rekoč: „Pridite k meni vsi vsi, ki ste žalostni in obloženi, vas čem pokrepčati. Vzemite moj jarm na se, in učite se po meni, ker sim pohleven, in iz serca ponižen; tako bote mir našli svojim dušam.“

Neki farizejc Šimon je zveličarja k objedu povabil. Med objedom pride ženska po imenu Magdalena, koja je bila grešnica, ter prinese alabastrovo posodico dragega mazila. K Jezusovim nogam se vsede, jih s solzami zmaka, s svojimi lasmi briše, jih poljubava, in s mazilom mazili. Farizejc to viditi si misli: „Ko bi bil te človek prerok, bi vedel, da je ta ženska grešnica.“ Jezus pa mu reče: „Šimon! imam ti nekaj povedati. Neki človek je imel dva dolžnika; eden mu je bil dolžen pet sto denarjev, eden pa petdeset. Ker nista imela s čim plačati, odpusti obema. Kteri nju ga bo bolj ljubil?“ Šimon odgovori: „Menim da tisti, kojemu je več odpustil.“ Jezus mu reče: „Prav si razsodil.“ „Glej!“ pravi Gospod dalej, „prišel sim u tvojo hišo, in vode za noge mi nisi dal; ta ženska mi jih pa s solzami moči. Poljubil me nisi; ta pa ne neha mi noge ljubovati. Olja na glavo mi nisi dal; ta pa mi noge mazili. Torej ti povém, mnogo grehov je njej odpuščenih, ker je mnogo ljubila.“ In k grešnici se obernivši reče: „Odpuščeni so ti grehi; tvoja vera ti je pomagala; pojdi u miru!“ Od tiste dobe Magdalena ni več grešila.

Ob velikej noči gre Jezus zopet u Jeruzalem. Onde je bila kopela po imenu Betezda s petimi shodiši, kder je mnogo bolanih ležalo. Ob nekih časih se je voda zmezila in nekoliko skalila. Kdorkoli je te čas prvi u vodo stopil, je ozdravel. Tam je ležal tudi človek, ki je bil že 38 let bolan. Jezus mu reče: „Hočeš biti ozdravljen?“ Bolnik odgovori: „Gospod, nemam človeka, ki bi me u vodo peljal, kadar se skali.“ Jezus mu reče: „Vstani,

zadêni posteljo in hodi.“ Bolnik je ozdravel, vzel posteljo in šel. Judje pa so mu rekli: „Sabota je, ne smêš postelje nositi.“ Človek jih zaverne rekoč: „Ki me je ozdravil, je rekel, vzemi posteljo in hodi.“ Ni jim pa vedel povedati, kdo da je. Jezus ozdravljenega po tem u tempelnu vidi, in mu reče: „Glej, ozdravljen si, nikar več ne greši, da se ti kaj hujšega ne prigodi.“ Človek je zdaj šel in judom povedal, da ga je Jezus ozdravil. Judi so tedaj Jezusa grajali, da je to ob saboti storil. Zveličar pa jim reče: „Moj Oče do zdaj dela, in jaz delam (po volji Očeta). Oče ljubi Sina, in mu da še večji dela storiti, kakor so te. Zakaj kar Oče dela, to dela tudi Sin. Kakor Oče obuduje mertve in oživlja, tako tudi Sin oživi, kogar hoče. Oče tudi nikoga ne sodi, ampak je vso sodbo Sinu dal, da vsi častijo Sina, kakor častijo Očeta. Resnično vam povem, prišla bo ura, da bodo vmerli slišali glas Sina božjega; koji so dobro delali, bojo vstali k življenju, koji so hudo delali, k obsojenju.“ Po tem govoru so judje Jezusu še bolj po življenju stregli rekoč, da zaničuje saboto, in se sam Boga dela.

Neki dan je zveličar spet na obrežju galilejskega morja učil. Bilo je pa sila mnogo ljudi. Torej je stopil u čoln, in jim iz čolna nasledne prilike pravil:

„*Kmet je šel sjet.* Nekaj semena je padlo poleg pota, ter je bilo pohojeno, in tiči so ga pozobali. Nekaj ga je padlo na skalo, in zavoljo pomanjkanja vlage je usehnilo. Nekaj ga je padlo med ternje, in ternje ga je zadušilo. Četerti del ga je padlo u dobro zemljo, je raslo in obrodilo obilen sad.“ — Ker so ga učenci prašali, kaj ta prilika pomeni, jim razloži, da sejavec je on sam, seme je božja beseda, razne zemlje pa so serca poslušavcov.

„Nebeško kraljestvo se prispodobi človeku, ki je dobro seme na njivo vsejal. Kadar so pa ljudje spali, je sovražnik ljulike prisejal. Ko je oboje raslo, rečejo hlapci: Gospod, hočeš da ljuliko popipljemo? Odgovori jim: Nikarte, da s njo vred pšenice ne izrujete. Pustite rasti oboje. Ob času žetve porečem žanjicam: poberite ljuliko, in povežite jo u snope, da se sožgé; pšenico pa spravite u žitnico.“ Razložil jim je tudi to priliko: Sejavec je Bog, njegov sovražnik — hudič, ljulika so hudobni — pšenica pravični ljudje. Ob koncu sveta bo Kristus angelom rekel, naj poberejo iz njegovega kraljestva vse

krivične in jih veržejo u večni ogenj; pravični pa se bojo svetili, kakor solnce, in pojdejo u večno veselje.

„Nebeško kraljestvo se prispodobi *ženofovemu zernu*. Nar manjši med semeni je; zraste pa kot drevo, da tice spod neba na njem prebivajo.“ Tudi cerkva Jezusova, spervega majhena, se zdaj po celem svetu razprostira.

„Nebeško kraljestvo je podobno *kvasu*, kojega žena vmesi med tri polovnike moke, da se vse skvasi.“ Tudi vera Jezusova prevzame in preobrazi človeka in vso njegovo naravo.

„Nebeško kraljestvo se prispodobi *zakladu* skritemu u njivi. Ki ga najde, veselo proda vse, kar ima, in kupi tisto njivo.“ Ino: „Nebeško kraljestvo je podobno *tergovcu*, koji najde drag biser; proda vse, kar ima in ga kupi.“ Človek naj bo pripravljen za sveto věro vse darovati.

„Nebeško kraljestvo se prispodobi *mreži*, ktero veržejo u morje, in izvlečejo mnogoternih rib. Dobre odberejo u posode, malovredne pa zveržejo.“

Ko je Jezus obrežje morja zapustil, stopi pred nje-ga Jair, predstojnik shodnice in ga prosi: „Gospod! moja hčēr vmira; pridi, položi roko na njo, da ozdravi in živi.“ Jezus je šel, in mnogo mnogo ljudi s njim. Neka žena pa, ki je na kervotoku terpela dvanajst let, se je od zadej dotaknila roba njegove obleke. Rekla je namreč: Ako se le njegove obleke doteknem, bom ozdravljena. In res je čutila, da je rešena svoje nadloge. Jezus se oberne in reče: „Kdo se me je doteknil? Žena zdaj trepetaje pred njega pklekne, in vse pové. Jezus pa jo potolaži re-koč: „Hčēr! tvoja vera ti je pomagala; pojdi u miru!“

Med tem pride nekdo Jairovih, ter mu pové, naj ne trudi učenika, ker je njegova hčēr že vmerla. Jezus pa reče očetu: „Ne boj se; ampak le veruj!“ — U hišo stopivši reče jokajočim: „Ne jokajte! deklica ni vmerla ampak sp.“ Pa posmehovali so se mu, ker so vedli, da je vmerla. Jezus gre noter, kder je dekcle ležalo, jo prime za roko, in reče: „Deklica, vstani!“ — Deklica je vstala in hodila. Bila je takrat 12 let stara. —

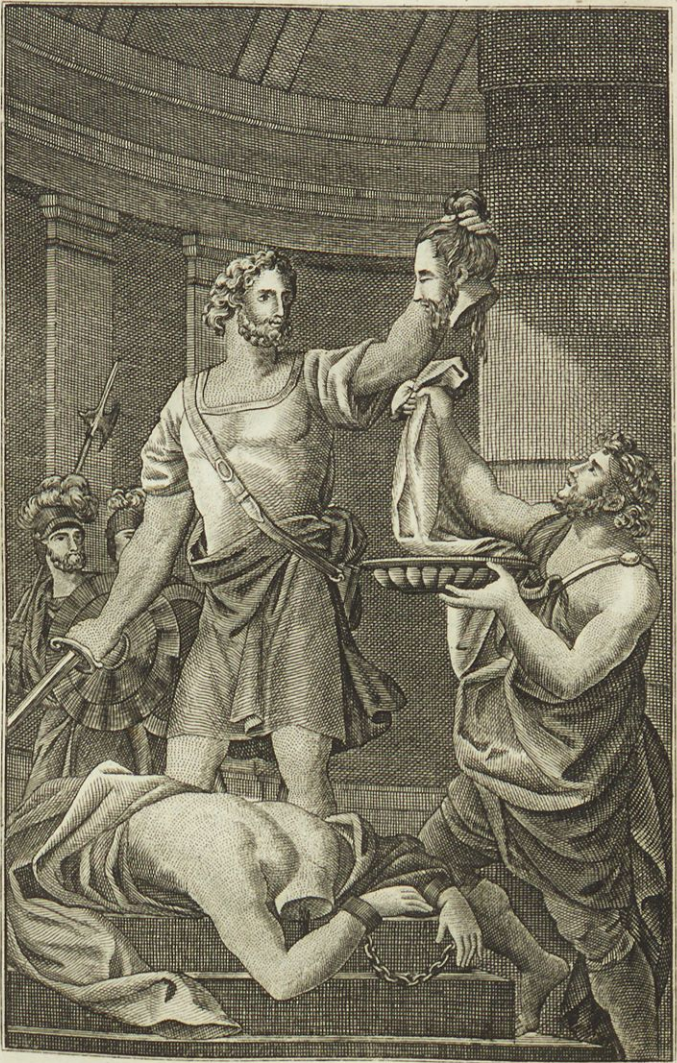
XIII. Joanezu se glava odseka.

Mesta in terge ohodé je Jezus vidil potrebe ljudstva, ktero se mu je u serce vsmililo, ki je bilo kakor čreda brez pastirja. Torej reče svojim učencem: „Žetev je velika, pa delavcov je malo. Prosite Gospoda žetve, naj pošle delavcov v svojo žetvo.“ Potem razpošlje apostole dva po dva po deželi rekoč: „Pojdite k zgubljenim ovcam hiše Izraelove, ter oznanujte, da se je približalo kraljestvo božje; ozdravljajte bolnike, obudujte mertve, in hudiče izganjajte. Zastonj ste dobili, zastonj dajajte. Ne jemlite na pot ne denarjev, ne dvojnega oblačila; zakaj delavec je vreden svoje jedi. Kadar u hišo pridete, jo pozdravite, rekoč: Mir bodi tej hiši! Ako bo hiša vredna, pride vaš mir čez njo; ako pa ne bo vredna, se bo mir k vam povernil. Kdor koli vas ne sprejme in ne poslušá vaših besed, pojdite iz hiše ali mesta, in otriesite prah od nog u spričevanje zoper njega. Povem vam, boljše bode želi Sodomljanov in Gomorčanov sodni dan, kakor tistej hiši, ali tistemu mestu.“

„Glejte, pošljem vas, kakor ovce med volkove; torej bodite umni ko kače, in priprosti, kakor golobje. Varujte se ljudi, zakaj izdajali vas bodo sodnijam, in bičali u shodnicah. Ne skerbite, kaj bote govorili; dano vam bo tisto uro. Zakaj ne vi, ampak duh vašega Očeta bo po vas govoril. Izdajali pa bojo u smert brat brata, oče sina, sin očeta, in sovraženi bote od vsih zavoljo mojega imena. Kteri obstoji do konca, bo zveličan.“

„Učenec ni več, ko njegov učenik; ako so mene psovali, bojo tudi vas. Ne bojte se jih, ki telo umorijo, duše pa umoriti ne morejo; pa bojte se ga, ki more telo in dušo pogubiti u pekel. Vrabič ne pade na tla, da nebi vedel vaš Oče; in vi ste mnogo več vredni. Kdor mene spozna pred ljudmi, njega bom tudi jaz spoznal pred Očetom nebeškim; kdor pa mene zataji, ga bom tudi jaz zatajil. Kdor očeta ali mater, sina ali hčer bolj ljubi od mene, ni mene vreden. Kdor ne vzame svoj križ na rame, in ne hodi za menoj, ni mene vreden. Kdor pa vas sprejme, mene sprejme; in kdor da piti komu zmed nar

manjših le kupico merzle vode, ne bo zgubil svojega plačila.“ — Učenci so šli in oznanovali pokoro, so hudiče izganjali, in bolnike s oljem mazilili, ter jih ozdravljali.

Med tem, ko je Jezus tako skerbel za blagor ljudstva, se je prigodila pregreha, nad kojoj je vse stermelo. Herod je namreč obhajal svoj rojstni god, in napravil veliko gostijo, h kateri je povabil vse velikaše galilejske. Po objedu stopi noter Salome Herodijna hčer in pleše. Njen ples se Herodu in s njim sedečim tako dopade, da se jej zapriseže in reče: „Dam ti karkoli prosiš, bodi si polovica mojega kraljestva.“ Po nasvetu matere, koja je Joaneza sovražila, poprosi dekletu za Kerstnikovo glavo. Herod je Joaneza spoštoval, in mnogo po njegovem nasvetu storil; pa zavoljo prisege pričo gostov se ni upal deklini odreči. Pošlje rabeljna, ki je Joaneza u ječi ob glavo djal. Glava je bila u skledi dekletu prinešena, dekletu pa jo je dalo svojej materi. Joanezovi učenci so potem prišli in truplo pokopali.

Velika noč se je približevala, in razposlani apostoli so se vernili k Jezusu. Da bi se nekoliko opočili, se Gospod s njimi poda čez galilejsko morje na samotni kraj. Alj množica, ki ga je vidila čudeže delati nad bolniki, od vsih strani za njim hiti. Jezus se tedaj na bregu vsede, jih uči in ozdravlja. Ko je že pozno bilo, in se ljudstvo le noče raziti, pristopijo učenci rekoč: „Gospod! u puščavi smo; razpusti ljudi, da grejo u bližne vasi, in si jesti dobijo.“ Jezus reče: „Dajte jim vi jesti.“ Filip odgovori: „Za dvesto denarjev kruha ni dosti.“ Gospod jih vpraša: „Koliko kruhov imate?“ Odgovorijo mu: „Pet kruhov in dve ribi.“ Ljudstva je pa bilo pet tisuč mož brez žen in otrók.

Zveličar ukaže, da se ljudstvo vsede, vzame tistih pet kruhov in ribi, jih blagoslovi, razlomi in po učencih razdeli med sedeče. Vsi so jedli in se nasitili. Ostanke pa so učenci pobrali, in dvanajst jerbason napolnili. Ljudstvo, ki je te čudež vidilo, hoče Jezusa kralja razglasiti; on pa se jim vmakne in gre sam na goro molit.

Učenci u čolnu odrinejo; pa veter in valovi so jim nasprotni, da morajo celo noč veslati. Ob zori zagledajo, da se jim nekdo bliža. Bil je Jezus, ki je po morju šel, kakor po suhem. Učenci, mislé da pošast vidijo, straha trepetajo. Jezus pa jih ogovori: „Ne bojte se;

jez sim!“ Peter naglo poprosi: „Gospod! če si ti, daj mi k tebi priti!“ Jezus mu reče: „Pridi!“ Peter se spusti, in gre po vodi; ali ko veter zapiha, se prestraši in vtonuje. Zdaj zavpije: „Gospod, reši me!“ Jezus mu roko poda rekoč: „Maloverni! pokaj si dvomil?“ Na to stopita u čoln, in veter je potihnil. Vsi u čolnu pristopijo, in Jezusa molijo. Kmalo potem se pripeljajo do Betsaide.

Množice, ki jih je bil zveličar zvečer nasitil, so drugi dan čez jezero spet za njim šle. Jezus jih svari, naj ga ne iščejo zavoljo časnega kruha, ter jim obljubi kruha za večno življenje — presveto rešno telo. (Beri pri št. XXXII.)

Tretja velika noč.

Ob tretji veliki noči je Jezus u Galileji ostal, ker so mu na Judovem po življenju stregli. Nekaj farizejev in pismarjev pa pride iz Jeruzalema, da so pazili na njega. Vidili so nekatere njegovih učencov s neumitimi rokami jesti, ter naglo mu očitajo: „Zakaj se ne védejo tvoji učenci po sporočilu sprednikov?“ Jezus jim reče: „Zakaj pa vi zanemarite božjo postavo zavoljo človeških sporočil? — hinavci! vas zadene, kar Bog po Izaiju govori: To ljudstvo me časti s jezikom, pa njih serce je daleč od mene. Kar u usta gre, ne oskruni človeka, pa kar iz ust pride, izhaja iz serca, in to oskruni človeka. Iz serca izhajajo hude misli, prešestva, morije, tatvina, krivo pričevanje, lakomnost, golufija, nesramnost, zavid, kletva, napuh in vsa hudobija.“

Od ondot se je zveličar podal na Feniško blizo Tira in Sidona. Tú pride žena kananejska in prosi: „Gospod, sin Davidov, vsmili se me! moja hčer mnogo terpi od hudiča.“ Jezus pa molči. Na to pristopijo učenci rekoč: „Gospod! odpravi jo, ker vpije za nami.“ Jezus jim odgovori: „Samo k zgubljenim izraelskim ovčicam sim poslan.“ Žena pa poklekne in le prosi: „Gospod, pomagaj mi!“ Zveličar ji reče: „Ne spodobi se otrokom kruha jemati, in ga metati psom (bila je namreč nevernica, nevernike so pa judje ko pse zaničevali).“ Žena pa odgovori: „Res da, Gospod! vendar tudi psički jedó drobtince, ki padejo od gospodove mize.“ Zdaj ji reče Jezus: „Žena! tvoja vëra je velika; zgodi se ti, kakor željiš.“ In od tiste dobe je bila ozdravljena njena hčer.

H galilejskemu morju se vernivši ozdravi Jezus gluhostatega človeka. Svoje perste je vteknil u njegove ušesa in s slinoj se doteknil njegovoga jezika, ter rekel: „Efeta! to je odpri se.“ Precej je gluhostec slišal in govoril.

Ko je Jezus na goro šel unkraj jezera, pride za njim mnogo ljudi, ki so pripeljali seboj mutaste, slepe, hrome in druge slabotne. Zveličar je bolnike ozdravljajal in ljudstvo učil. Preden je pa množico razpustil, reče učencem: „Ljudstvo se mi smili; glejte tri dni so že pri meni, in nimajo kaj jesti. Ako jih lačne odpravim, bojo po poti onemagali, zakaj nekaj jih je od daleč prišlo.“ Učenci mu prinesejo sedem kruhov in nekaj ribic. Gospod je kruh in ribe blagoslovil, ter jih med ljudstvo razdeliti dal. Vsi so jedli in se nasitili. Ostankov so učenci nabrali sedem jerbasov; nasitenih pa je bilo štiri tisuč mož razun žen in otrok.

Potovaje pride zveličar blizo mesta Cesaree Filipove, ter praša učence: „Kdo, pravijo ljudje, da je Sin človekov?“ Odgovorijo mu: „Nekteri pravijo, da je Joanez kerstnik, drugi, da je Elia, tretji da je Jeremia ali eden prerokov.“ Jezus jim reče: „Vi pa, kdo pravite, da sim?“ Šimon odgovori: „Ti si Kristus, Sin živega Boga!“ Na to reče Jezus: Blagor tebi, Šimon, Jonov sin! ker meso in kerv ti tega nista razodela, ampak moj Oče nebeški. Povem ti: ti si Peter (skala), in na to skalo bom stavil svojo cerkvo, ter peklenške moči je ne bojo zmagale. Tebi bom dal ključce nebeškega kraljestva; kar kolj boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi u nebesih, in kar boš razvezal na zemlji, bo razvezano u nebesih.“

Po tem jim pové, da pojde u Jeruzalem, kder bo moral terpeti in vmreti; Petra pa, koji mu je to razgovarjal, ojstro posvari in obljubi apostolom, da ga bojo vidili priti u sredi angelov s velikoj častjo, in takrat bo vsakemu povernul po njegovih delih.

Osem dni pozneje gre Jezus na goro Tabor molit, ter vzame seboj Petra, Jakoba in Joaneza. Med molitvoj se pred njimi spremeni; obličje se mu sveti, ko solnce, oblačila pa so bele, ko sneg. Pridružita se mu tudi Mojzes in Elia, ki se s njim pogovarjata o njegovej smerti. Šimon reče: „Gospod! tú nam je dobro biti, ako hočeš naredimo tri šotore, tebi, Mojzesu in Eliu. Peter ni vedel,

kaj je govoril. Med tem je svitli oblak oba preroka zakril, in iz oblaka se je slišal glas: „Te je moj ljubi Sin, ki se mi dopade; njega poslušajte!“ Apostoli so straha na obraz popadali, Gospod pa se jih je doteknul rekoč: „Vstanite in ne bojte se!“ Iz gore gredé jim zapové o tem nikomur kaj praviti, dokler ne bo od mertvih vstal.

Ko so prišli u Kaparnaum, pristopijo k Petru, ki so davek za tempel pobèrali, rekoč: „Ali vaš učenik tempelskega davka dveh drahem ne plačuje?“ „Kako pa!“ odgovori Peter. Jezus Petru razloži, da božji Sin ni dolžen plačevati davka za hišo svojega Očeta; vender reče: „Da jih pa ne pohujšamo, pojdi k morju, verži ternek, in pervej ribi, ki se bo vjela, odpri usta, najdel boš starter (denar ki je veljal blizo poldrugi goldinar), tega jim daj za me in za se.“

XIV. Zgubljeni sin.

Nekega dne, ko gre Jezus iz tempelna, zagleda mladenča sleporojenega. Učenci prašajo: „Učenik! kdo se je pregrešil, on, ali njegovi starši, da je slep rojen?“ Jezus jim odgovori: „Ni grešil ne on, ne njegovi starši, temoč (zato je slep), da se razodenejo nad njim božje dela.“ Po tem je mladenču oči s blatom pomazal in mu rekel: „Pojdi, umij se u kopeli Siloe. Mladeneč je šel, se umil in se vidijoč nazaj vernul.“

Ljudje, ki so prej slepca poznali, se čudijo, kako da zdaj vidi. Povedal jim je, in čudež se je naglo razglasil. Bila je pa sabota, ko je bil Jezus to storil. Farizejci kmalo rečejo: „Te človek ni od Boga, ker sabote ne posvečuje.“ Pokličejo tedaj sleporojenega, da jim je pravil, kako je spregledal. Pa niso mu verjeli. Torej prašajo še njegove starše: „Je li te vaš sin, ki pravite, da je bil slep rojen?“ Njegovi starši, ki so vedli, da bo vsak iz shodnice ločen, kateri Jezusa Mesija spozna, jim odgovorijo: „Vemo, da je naš sin, in da je bil slep rojen, kako je pa spregledal, in kdo mu je oči odperl, ne vemo. Le njega prašajte, naj za se govori, saj že ima leta.“ Farizejci tedaj vdrugeč mladenča po Jezusu sprašujejo

rekoč: „Daj čast Bogu! vemo da je te človek grešnik.“ Jim odgovori: „Ali je grešnik ne vëm; samo to vem, da sim bil slep, zdaj pa vidim.“ Prašajo ga dalej: „Kaj ti je storil? kako ti je oči odperl?“ Reče jim: „Sej sim vam že pravil; pokaj hočete zopet slišati? ali hočete tudi viliti njegovim učencem?“ Tedaj so ga kleli in rekli: „Ti bodi njegov učenec; mi pa smo učenci Mojzesovi. Vemo, da je Bog s Mojzesom govoril; te pa, ne vemo, kdo da je, in od kod je.“ To je čudno odverne mladeneč, da ne veste od kod je, vendar je odperl moje oči! Vemo pa, da grešnikov Bog ne vsliši. Kar svet stoji, se ni slišalo, da bi bil kdo sleporojenemu oči odperl. Ko bi te ne bil od Boga, bi ne mogel kaj takega storiti.“ Farizejci raztogoteni zdaj mladenča spred sebe zaženejo rekoč: Ves si u grehah rojen in ti nas učiš! Jezus pa, ko je to slišal in človeka srečal, ga prijazno popraša: „Veruješ li u Sina božjega? Odgovori: „Gospod! kdo je, da verujem u njega?“ Zveličar mu reče: „Vidil si ga in kateri s teboj govori, on je.“ Mladeneč zavpije: „Gospod! verujem.“ Se verže pred njega in ga moli.

Ljudstvo podučevaje Jezus sebe prispodobi pastirju rekoč: „Jaz sim *dober pastir*. Dober pastir da življenje za svoje ovce. Najemnik pa, ki ovce niso njegove, vidi volka priti, popusti ovce, in zbeži. Jaz poznam svoje in moje poznajo mene, kakor me pozna Oče, in jaz poznam Očeta. Imam še druge ovce, koje niso iz tega hleva (hiše Izraelove), tudi tiste bom pripeljal, da bojo slišale moj glas in bo en hlev (ena cerkva) in en pastir.“

Napuhni farizejci so zveličarju oponašali, da tu cestinarje in grešnike ljubeznivo sprejemlje. Gospod pa jim reče: „Kdo zmed vas ima sto ovec, in ako eno zgubi, ali ne popusti jih devet in devetdeset u zavetju, ter gre za zgubljenoj; in kadar jo najde, jo veselo zadene na svoje rame?“ „In ktera žena, ki ima deset grošev, ako enega zgubi, ne pomete hišo, in kadar ga najde, veselo pové, da je zgubljeni groš najšla? Tako bo tudi veliko veselje angelov božjih u nebesih nad grešnikom, kateri se spokori.“

Povedal jim je pa tudi nasledno priliko:

„Človek je imel *dva sina*. Mlajši reče očetu: Oče! daj mi del dedovine, koji mi gre. Oče jima premoženje razdeli.

Čez nekoliko dni pobere mlajši, kar je njegovega, jo potegne u ptujo deželo, ter zapravlja tam dedšino u

razujzdanem življenju. Ko je pa bil že vse zapravlil, vstane velika lakota po tistej deželi, in začel je pomanjkanje terpeti. Vdnil se je pri nekem deželanu, in te ga je poslal na svojo pristavo svinje past. Željel je se nasititi s otrobi, koje so svinje jedle, pa mu jih ni nihče dal. —

Tedaj premišljuje sam u sebi, in reče: Koliko najemnikov u hiši mojega očeta ima kruha dovolj; jaz pa tu glada medlevam! Vdignul se bom, in napotil k očetu, ter mu porečem: oče! pregrešil sim se zoper nebo in tebe nisim več vreden, da se tvoj sin imenujem; imej me kot poslednega svojih najemnikov.

Podal se je in prišel k očetu. Ko ga je oče od daleč zagledal, se mu je milo storilo, mu je tekel nasproti, ga objél in poljubil. Sin pa mu reče: Oče! grešil sim zoper nebo in tebe, več nisim vreden, da me sina imenuješ. Oče pa zapové hlapcom: Hitro prinesite nar boljšo obleko; denite mu perstan na roke, in čevlje na noge; pripeljite tudi pitano tele in zakolite ga; bomo se gostovali in veselili.

Starji sin pa, kateri je na polji bil, ko pride, in zasliši petje in gosti, ter zazvé, kaj se je zgodilo, se je vjezil, in rekel očetu: Glej! toliko lét ti služim, in ti nisim bil nikolj nepokoren, pa mi nisi nikdar še kozliča dal, da bi se bil gostil s svojimi prijatli. Ko je pa prišel te tvoj sin, ki je svoje premoženje s nesramnimi osebami zapravlil, si mu zaklal pitano tele. Oče mu pa reče: Moj sin! ti si zmiraj pri meni, in vse kar imam, je tvoje; veselica pa se mora obhajati, ker je te tvoj brat bil mertev in je oživel; je bil zgubljen in se je najšel.

(Vsmiljeni oče nebeski je vedno pripravljen grešniku odpustiti, ter mu s milostjo nasproti hiti, ako le grešnik po zgledu zgubljenega sina, kar je grešil premisli, svoje grehe spoznavši jih obžaluje, in terdno sklene nevéč grešiti, jih pa tudi brez odloga in brez zgovora spovedniku — božjemu namestniku odkrito pové, in voljo ima vse, tudi nar hujše terpeti, da bi nepokoršino in razžalenje Bogu nadomestil).

Joh: Schindler del:

Joh: Boehm sc:

XV. Vsmiljeni Samarijan.

Kristus je tudi učil, kako naj se slabi svarijo brez pohujšanja dobrih. Rekel je: „Ako greši zoper tebe tvoj brat, posvari ga med seboj in njim samim. Ako te posluša, si pridobil brata. Ako te pa ne posluša, vzemi seboj še enega ali dva, da u ustih dveh ali treh prič vsa reč ostane. Ako pa tudi teh ne posluša, povej cerkvi; če pa cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očiten grešnik.“ Po tem je dal apostolom oblast vezati in razvezovati. (Beri št. XXXIII.)

Na to pristopi Peter in praša: „Gospod! kolikokrat mu naj odpustim, ki bo grešil zoper mene moj brat? ali do sedemkrat?“ Jezus odgovori: „Ne rečem do sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedemkrat (to je vselej).“ „Zato je nebeško kraljestvo podobno kralju, ki je obrajt imel s svojimi hlapci. Pred njega je bil postavljen, kateri mu je bil dolžen deset tisuč talentov. Ker ni imel, s čim bi bil plačal, je ukazal gospod prodati njega, njegovo ženo, otroke in vse, kar je imel, ter poplačati. Hlapec se verže pred njega, in prosi rekoč: Poterpi s menoj, vse ti bom poplačal. Gospod se je hlapca vsmilil, ga je spustil in mu dolg prizanesel. Spred gospoda gredé sreča tisti hlapec enega sohlapcov, kateri mu je bil dolžen sto denarjev; tega zgrabi in davi rekoč: Plačaj, kar si dolžen! Sohlavec poklekne in prosi: Poterpi s menoj, vse ti bom plačal. On pa ni hotel, ampak ga je vergel u ječo, dokler ne bo splačal dolga. Sohlapci to viditi, so bili žalostni, in so povedali vse gospodu. Tedaj ga gospod pokliče, ter mu reče: Hudobni hlapec! ves dolg sim ti odpustil, ker si me prosil; se nebi bil tudi ti vsmilil svojega sohlapca? In gospod se je razserdil, ter ga zročil bericem, dokler ne bo splačal vsega dolga.“

„Tako bo tudi moj nebeški Oče s vami storil, ako ne odpustite iz serca slehern svojemu bratu.“

Izmed učencov si je Jezus še dva in sedemdeset jih izvoljil, da jih je pošiljal dva po dva pred seboj, kamor je sam mislil priti. Ko so se po tem učenci vernuli, so mu veselo pravili: „Gospod! tudi hudiči so nam po-

korni u tvojem imenu.“ Jezus jim reče: „Glejte! dal sim vam oblast čez vso moč sovražno, in nič vam ne bo škodovalo. Pa ne veselite se tega, da so vam duhovi podložni, ampak veselite se, da so vaše imena zapisane u nebesih.“

Ko je zveličar skoz Samarijansko u Jeruzalem potoval, se verneta k njemu učenca, koja je bil poslal mu prenočišče pripraviti, ter mu povesta, da ga prebivavci tistega kraja nočejo sprejeti, ker vidijo, da u Jeruzalem gre. Jakob in Joanez se tega razserdita in rečeta: „Gospod! hočeš da rečeva, naj pade ogenj iz neba, in jih pokonča.“ Jezus pa se nevoljen od nju oberne rekoč: „Ne vesta, kojega duha sta. Sin človekov ni prišel duš pogubljavati, ampak jih rešiti.“ In po tem je šel s njimi u drugo mestice.

Pred mesticom ga pa sreča deset gobovih mož, koji so od daleč stojé vpili: „Jezus učitel, vsmili se nas!“ Gospod jim reče: „Pojdite, in skažite se duhovnim.“ So šli, in so bili spoznani očiščeni. Eden zmed njih pa, ko se je očiščenega vidil, se je vernul, je pred zveličarja se vergel, in ga zahvalil. In te je bil Samarijan. Tedaj reče Jezus: „Ali jih ni bilo deset očiščenih? kje pa je unih devet? Nobeden se ni znajšel, da bi se vernul in Bogu čast dal, kakor te ptujec.“ In očiščenemu reče: „Vstani in pojdi, tvoja vera ti je pomagala!“ Ko je Jezus ravno učenca podučeval, vstane neki pismouk, da bi zveličarja skušal in praša: „Učitel! kaj mi je storiti, da večno življenje zadobim?“ Gospod mu reče: „Kaj je pisano u postavi? kako bereš?“ Odgovori: „Ljubi gospoda svojega Boga iz celega serca, iz vse duše in iz vsih moči; bližnega pa kakor samega sebe.“ „Prav si odgovoril,“ reče Jezus; „to stori in boš živel.“ On pa se je hotel pravičnega delati in reče: „Kdo je pa moj bližni?“ Na to govori Jezus: „Neki Jud je šel iz Jeruzalema u Jeriho, in je padel med razbojnike; ti so ga islekli, ranili in na pol mertvega pustili. Primerilo se je, da je šel duhoven potistem potu, in ko ga je vidil, je memo šel. Ravno tako tudi neki levit. Popoten Samarijan pa je prišel do njega, in ko ga je vidil, se mu je u serce vsmilil. Pristopil je, mu rane izmil s oljem in vinom, ter jih obvezal, po tem ga je posadil na svoje tovorno živinče, ga je peljal u gostivnico, in ga je oskerbel. Drugi dan vzame dva

denarja, ter ju da gostivniku rekoč: „Skerbi za njega, in kar boš več potrošil, ti bom nazaj gredé povernul.“ „Kteri teh treh — praša Jezus — je bil bližni tistemu, ki je padel med razbojniko?“ Pismár odgovori: „Tisti, ki mu je vsmiljenje skazal.“ Jezus mu reče: „Pojdi, in stori ravno tako!“

Nekdo je rekel Jezusu: „Učitel! reci mojemu bratu, naj deli s menoj dedšino.“ Gospod pa mu reče: „Kdo me je postavil sodnika med vaju?“ Po tem reče pričujočim: „Varujte se lakomnosti, ker nihče ne živi od preobilnega premoženja.“ Povedal jim je pa tudi priliko: „Nekemu bogatinu je polje bogato obrodilo. Misilil si je: tesne žitnice bom poderl, in večé naredil, da bom vse u nje spravil. In svojeji duši porečem: glej! dosti blaga imaš spravljenega za mnogo let; počivaj zdaj, jej, pij, in raduj se! Pa Bog mu je rekel: Nore! še nocoj, to noč, ti bo duša odvzeta; čigavo bo, kar si spravil? — Tako se godi vsakemu, ki si zakladov nabéra, pa je vbožen pri Bogu.“

Drugokrat jim sledeče pové: „Bil je bogatin, ki se je u škerlat in tenčico oblačil, in se vsak dan gostil. Pred njegovimi vratmi je ležal vbožec po imenu Lazar, poln bolečin. Te bi se bil rad nasitil s drobtinami, ki so padale od bogatinove mize; pa mu jih ni nihče dal; le psi so hodili lizat njegove rane. Umerjeta oba. Vbožca so nesli angeli u naročje Abrahamovo (u nebesa), bogatin pa je bil u pekel pokopan. Ko je bil u terpljenju, in je povzignul oči, je vidil od daleč Abrahama in Lazarja u njegovem naročju. Tedaj vpije rekoč: Oče Abraham, vsmili se me, in pošlji Lazarja, da pomoči konec persta u vodo, ter ohladi moj jezik, ker strašno terpim u tem plamenu. Abraham pa mu reče: Pomisli sin! da ti je bilo dobro u življenju, Lazarju pa zlo; zdaj se on raduje, ti pa terpiš. Tudi je med nami in vami veliko brezdno postavljeno, da nihče od nas k vam, pa tudi od vas k nam priti ne more.“ „Tedaj pa prosim — reče bogatin — pošlji ga vendar u hišo mojega očeta zakaj pet bratov imam, da ne pridejo tudi oni u te kraj terpljenja.“ Abraham pa ga zaverne rekoč: „Imajo Mojzesa in preroke (cerkvo in učitele), ako njih ne slušajo, tudi nebi verjeli, če bi kdo vmerlih vstal.“

XVI. Marta in Maria.

Proti Jeruzalemu potovaje pride Jezus u Betanio. Marta ga je u svojo hišo sprijela. Imela je pa sestro, kterej je bilo ime Maria. Maria se vsede Gospodu k nogam in posluša njegovo besedo. Marta pa ima mnogo opraviti, da bi mu postregla. Torej pristopi in reče: „Gospod! ali ti ni mar, da me sestra samo pusti streči? reci ji vender, naj mi pomaga.“ Kristus pa ji odgovori rekoč: „Marta, Marta! skerbna si, in si za mnogo reči prizadevaš; pa le eno je potrebno. Maria si je nar boljši del izvoljila, ki ji ne bo odvzet.“

Neki dan, ko so učenci vidili Jezusa moliti, se mu eden zmed njih po molitvi približa in prosi: „Gospod! uči tudi nas moliti, kakor je Joanez učil svoje učence.“ Jezus mu prijazno odgovori: „Kadar molite, recite: *Oče naš*, kateri si u nebesih! posvečeno bodi tvoje ime; pridi k nam tvoje kraljestvo; zgodi se volja tvoja, kakor u nebesih, tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh; in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom; ne upeljaj nas u skušnjavo; temoč reši nas zlega. Amen.“

Opominjal jih je pa tudi k stanovitnej molitvi, ter jim rekel: „Ko bi kdo zmed vas prijatela imel, ter bi šel k njemu ob polnoči in prosil: Prijatelj! posodi mi tri hlebe; moj prijatelj je prišel k meni iz pota, pa mu nimam s čim postreči; in bi uni od znotraj odgovoril: Ne bodi mi nadležen; vrata so zaperte, in otroci so že s menoj pri pokoju; ne morem vstati, da bi ti dal. Če bi pa še le terkal, povém vám, ako ne iz prijaznosti, že zbog nepokoja bo ustal in mu dal, kolikor potrebuje. Torej vam rečem: *prosite* ter se vam bo dalo; *iskajte*, ter bote našli; *terkajte*, in se vam bo odperlo.“ „Vi ki ste (u primeri k Bogu) hudobni, delite svojim otrokom dobre dari; kolikor več bo Oče nebeški vsim dobrega duha dal, kateri ga prosijo.“

Da pa nebi pri molitvi u svojo pravičnost zaupali, pové Jezus sledečo priliko: „Dva človeka, *farizejc in cestninar*, sta šla u tempel molit. Farizejc stopi naprej,

in moli sam pri sebi tako: O Bog! zahvalim te, da nisim kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali pa tudi kakor te cestninar. Postim se dvakrat u tednu in desetino dajem od vsega, kar imam. Cestninar pa je od daleč stal, in se ni upal oči proti nebesam povzignuti, ampak je zgrevano na persi terkal, rekoč: Bog, bodi milostljiv meni grešniku! Povém vam, te je šel opravičen domu, uni pa ne. Zakaj slehern, kateri se povikšuje bo ponižan. in kateri se ponižuje, bo povikšan.“

Tudi pri drugej priložnosti svari Jezus pred napuhom in hinavščinoj farizejcov, koji hočejo perve prostore imeti u shodnicah, in iščejo čast pred ljudmi; postavo pa le na videz spolnujejo. „Varujte se — pravi — kvasa farizejskega, ki je hinavščina. Ker nič ni skritega pred ljudmi, kar ne bode očito, in nič tajnega, kar ne bode razodeto.“

Ob prazniku šotorov so ljudje Jezusa u tempel pričakovali, in se na tihem o njem pogovarjali u strahu pred judovskimi duhovniki. Nekteri so terdili, da je prerok in pravičen; drugi da je slepar in ljudi zapeluje. Ob pol svečanosti pride Jezus, ter uči u tempelnu. Judje se čudijo, kako zna on pisma razlagati, ker se ni učil? Jezus jim reče: „Moj uk ni od mene, ampak je tega, ki me je poslal. Ako kdo njegovo voljo spolnuje, bo spoznal, ali je moj uk od Boga, ali jaz sam od sebe govorim.“ Po tem jim je očital njihovo nevéro, ter jim je rekel, da niso od Boga, ker ne poslušajo božje besede in ga iščejo vmoriti. Mnogi zmed ljudstva so vendar u njega vérovali.

Farizejci so tedaj poslali hlapce, da bi ga prijeli. Pa hlapci se niso upali na njega roke položiti, temoč se vérnejo in rečejo: „Še nikdar noben človek ni tako govoril.“ Farizejci to slišati so jih psovali in kleli. Nikodem pa (tisti, ki je bil po noči pri Jezusu) jim reče: Naša postava ne obsodi nobenega, dokler se ni zaslišal, in se je spoznalo, kar je storil.“ Zavernejo ga: „Ali si tudi ti galilejc?“ ter se serdito razidejo.

Drugo jutro, ko je zveličar spet u tempelnu učil, pripeljajo pred njega ženo, koja se je bila hudo pregrešila. Po Mojzesovej postavi bi imela biti kamnjana, po rimskej pa ne. Da bi ga u besedi vjeli in zatožili, ga prašajo, kaj jim je s njoj storiti? Gospod pa jim nič ne

odgovori, se pripogne in piše s perstom po zemlji. Ker pa ne nehajo prašati, jim reče: „Kdor zmed vas je brez greha, naj prvi verže kamen na njo;“ se zopet pripogne in piše. To slišati, so se farizejci vsi eden za drugim tiho pobrali, ženo samo pustivši. Ko se Jezus zopet sklone, ter nobenega ne vidi, jo praša: „Žena! ali te ni nobeden obsodil?“ „Gospod! nobeden“ odgovori grešnica. „Tudi jaz te ne obsodim — ji reče — pojdi, in nikar več ne greši.“

XVII. Jezus blagoslavlja otročiče.

Potovaje za zveličarjem so se učenci pripravili o prednosti med seboj. Po tem pristopijo k Jezusu in rečejo: „Kteri je nek večji u nebeškem kraljestvu?“ Jezus pokliče *otroka*, in ga postavi med nje rekoč: „Resnično vam povem, ako se ne spreoberneté (zapustivši napuh) in niste, kakor otroci (ponižni), ne pojedete u nebeško kraljestvo. Kdor koli se poniža kakor te otrok, je večji u nebesih; in kdor sprejme takega otroka u mojem imenu, mene sprejme. Kdor pa pohujša kojega tih malih, ki u mene verujejo, boljše bi mu bilo, da bi se mu obesil kamen na vrat in se bi pogreznul u globočino morja.“

„Gorje svetu zavoljo pohujšanja! Pohujšanje scer mora priti; pa vendar gorje človeku, po katerem pohujšanje pride!“

„Glejte, da ne zaničujete kojega tih malih, ker njih angeli vedno gledajo obličje mojega očeta, ki je u nebesih.“

Neki dan so mu pripeljali otročičev, da bi Gospod nad njimi molil, in jih blagoslovil. Učenci pa to viditi, so jim branili in jih kregali. Nevoljen čez to, reče Jezus učencem: „Pustite k meni otročičem in ne branite jim; zakaj takih je božje kraljestvo. Povém vam, kdor po otročje ne sprejme božjega kraljestva, ne pojde u njega.“ In zveličar je otročiče objemal, na njih roke pokladal, ter jih blagoslavljal.

Na potu pride Jezusu nasproti imeniten *mladeneč*, poklekne pred njega in praša: „Dobri učitel! kaj moram dobrega storiti, da večno življenje dosežem?“ Jezus mu

odgovori: „Ako hočeš iti u življenje, spolnui zapovedi: ne vbijaj; ne prešestvaj; ne kradi; ne pričaj po krivem; ne goljufaj; spoštuj očeta in mater; in ljubi bližnega, kakor sebe.“ Mladeneč reče: „Vse to sem že od mladosti spolnoval.“ Na to ga zveličar ljubeznivo pogleda in mu reče: „Ako hočeš biti popolnoma, prodaj vse, kar imaš in daj vbogim, po tem pridi in hodi za menoj!“ Mladeneč pa, to slišati, je žalosten proč šel; bil je namreč silno bogat.

Tedaj se Jezus poozre, in reče učencom: „Kako težko pojdejo bogatini u božje kraljestvo!“ Ko se učenci temu čudijo, jih o tem še enkrat zagotovi, in pristavi: „Vam povem, ložej pride velbljud skoz šivankino uho, kakor bogatin u božje kraljestvo.“ Učenci tedaj rečejo med seboj: „Po tem takim kdo more biti zveličan?“ Jezus jim odverne: „Kar je nemogoče pri ljudeh, je mogoče pri Bogu.“

Na to praša Peter Gospoda: „Glej! vse smo zapustili in hodimo za teboj, kaj nam bo za to?“ Jezus odgovori: „Resnično vam povém, ob prerovenji, kadar bo sin človekov sedel na prestolu svojega veličastva, bote tudi vi sodili rodove Izraelove. In slehern, kateri je zavoljo mene zapustil dom, žlahto ali premoženje, bo stotero povernjeno dobil, in večno življenje prijel. Pa mnogoteri, ki so prvi (poklicani), bojo posledni, in ki so posledni (poklicani), bojo prvi.“ Te izrek jim je Gospod razjasnil u sledečej priliki:

„Nebeško kraljestvo je podobno *gospodarju*, ki je za rano v jutro delavcov vdninil vsakega po denarju, in jih poslal u svoj vinograd. Nektore je pa tudi dobil še le ob šesti, deveti, in še clo ob ednajsti uri. Zvečer je pa vsim od poslednih do prvih ednako plačeval. Prvi so čez to godernjali; gospodar pa reče enemu zmed njih: Prijatelj! ne delam ti krivice; ali se nisi za en denar s menoj pogodil? vzemi, kar ti gre, pa pojdi; hočem pa poslednemu dati, kolikor tebi. Ali ne smem storiti, kar hočem? Je li tvoje oko zavidljivo, ker sem dober? Tako bojo prvi posledni, in posledni prvi, ker mnogo jih je poklicanih, pa malo izvoljenih.“

Ko je nekdo Jezusa prašal: „Gospod jih je malo, ki bojo zveličani?“ je odgovoril: „Prizadevajte si noter iti skoz oske vrata (s trudom), ker povém vam, mnogo jih

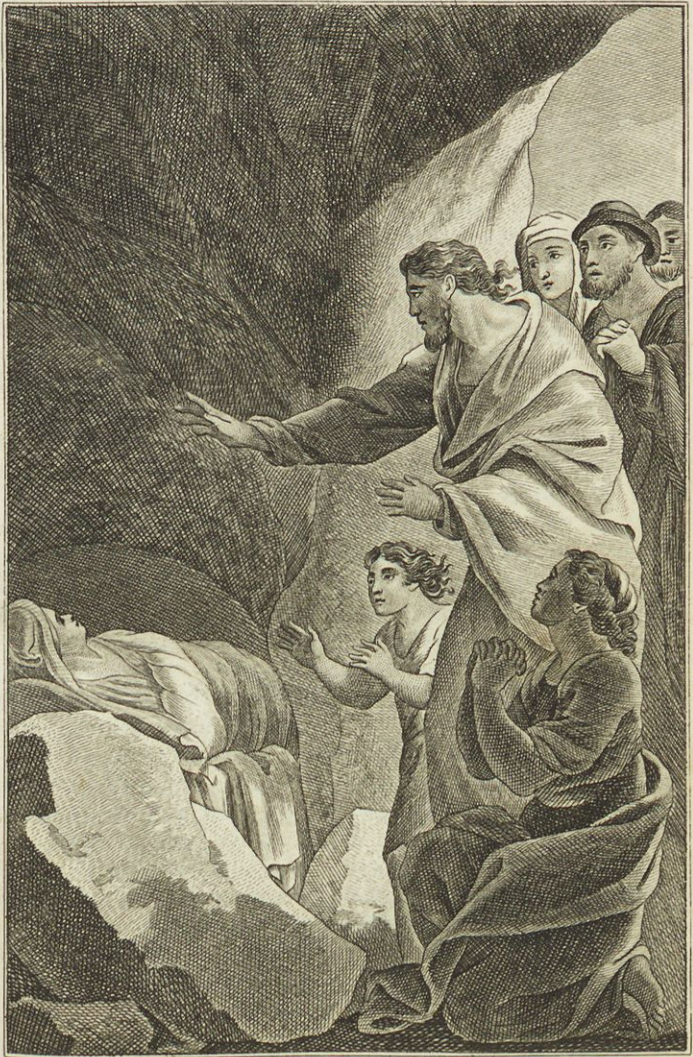
bo skušalo noter priti, pa ne bojo mogli. Gospod jim bo rekel: jaz vas ne poznam, poberite se spred mene, hudo- delniki! Te čas bo tulenje in škripanje s zobmi. Prišlo jih pa bo od vshoda in zahoda, od severa in juga, ki bojo sedeli u kraljestvu božjem.“

XVIII. Obuda Lazarja.

Ob prazniku tempelnovega posvečevanja so judje hoteli Jezusa kamnjati, ker jim je očitno povedal, da je božji Sin. Čas njegovega terplenja pa še ni bil prišel; torej se jim je vmeknil u kraje unkraj Jordana. Med tem, ko je tam bival, je njegov prijatel Lazar u Betanii zbolel. Njegove sestri Marta in Maria Gospodu to berž nazna- nite; Jezus pa reče: „Ta bolezen ni u smert ampak u božjo čast, da se po njej poveliča božji Sin.“ Še dva dni je tam ostal, in po tem je rekel učencom: „Pojdimo spet na Judovo; Lazar naš prijatel spi, pa grem, da ga obudim.“ Učenci mu rečejo: „Gospod! ako spi, bo ozdra- vel.“ Mislili so, da govori o spanju sna. Torej jim zve- ličar odkrito pové: „Lazar je vmerl, in veseli me, da nisim bil tam, zbog vas, da bote verni.“ Tedaj reče Tomaž: „Pojdimo tudi mi taj, da umerjemo s njim.“

Ko Jezus do Betanie pride, je bil Lazar že štiri dni u grobu. Mnogo judov pa je bilo iz Jeruzalema prišlo Marto in Mario tolažit. Marta, slišati da Jezus pride, mu gre naproti, ter mu reče: „Gospod! ko bi bil ti tukaj, bi moj brat nebil vmerl.“ Jezus jo tolaži: „Tvoj brat bo vstal.“ Marta odgovori: „Vem da bo vstal posledni dan.“ Na to ji reče zveličar: „Jes sim vstajenje in življenje; kdor u me veruje, bo živel, akoprem je vmerl. Veruješ to?“ Mu odgovori: „Gospod, verujem, da si ti Kristus, Sin živega Boga, ki si prišel na svet.“

Potem gre Marta in pové na tihem svojej sestri: „Učitel je tukaj in te kliče.“ Maria hitro vstane, in gre k njemu. Judje, ki so pri njej bili, jo tolažit, so mislili, da gre k pokopališču, in so šli za njoj. Pred zveličarja pridši se mu Maria k nogam verže rekoč: „Gospod! ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne bil vmerl,“ ter se joka

ona in ki so s njoj prišli. Jezusu se v duhu vžali; žalosten vpraša: „Kam ste ga položili?“ in se razjoka. Mu odgovorijo: „Gospod! pridi in poglej;“ ter so ga peljali k votlini, koje vhod je bil s kamnom zapert. Zveličar ukaže kamen odvaliti. Marta pa reče: „Gospod! ima že duh, ker štiri dni že leži.“ Jezus odverne: „Ali ti nisem povedal, ako veruješ, boš vidila božjo veličast?“ Ko so bili kamen odvalili, pristopi Jezus bližej, in moli: „Oče! zahvalim te, da si me vslišal. Vem, da me vsigdar vslišiš; to da zavoljo ljudstva okolo mene sem rekel; naj verujejo, da si me ti poslal.“ Na to zavpije: „Lazar, pridi vun!“ In vmerli Lazar je oživel, in je prišel iz jame, povit po judovski šegi na rokah in nogah. Jezus jim reče: „Razvezite ga, naj hodi.“ — Od slej je mnogo judov vérovalo u Jezusa.

Farizejci in vikši duhovni, te čudež zvediti, pokličejo sbor u Jeruzalem, ter se posvetvajo rekoč: „Kaj čemo storiti? Te človek mnogo čudežev dela. Ako ga pustimo, bo vse u njega vérovalo; potem pridejo Rimci in nas bojo pokončali.“ Nekteri so svetovali, Lazarja skrivaj vmoriti, preden se bo čudež razglasil; Kajafa pa svetje, Jezusa u kraj spraviti rekoč: „Boljše je, da en človek vmerje za ljudstvo, kakor da vse ljudstvo pogine.“ To je pa prerokovaje govoril, ker je bil tisto leto vikši duhoven. Sklenili so tedaj, in od tistega dneva iskali priložnosti Jezusa vmoriti. Gospod se jim je pa odtegnul u mestice Efrem blizo puščave.

Ko se je velika noč približevala, se Jezus poda k prazniku. Potoma reče dvanajsterim: „Glejte, gremo u Jeruzalem, in dopolnilo se bo vse, kar je prerokovano o sinu človekovem, da bo izdan vikšim duhovnim in pismarjem, ki ga bojo k smerti obsodili in izročili nevernikom. Ti ga bojo zasramovali, bičali, in na križu vmorili; pa tretji dan bo od mertvih vstal.“ Apostoli pa niso razumeli, kar jim je govoril.

Te čas je pristopila k njemu mati Jakoba in Joaneza, naj bi nje sina perva postavil u svojem kraljestvu. Ko so pa uni deseteri to slišali, so bili nevoljni nad njima. Jezus jim pa reče: „Kdor med vami hoče biti veči, naj bo kakor služaven; in kdor hoče biti prvi, naj bo vsih hlapec. Tudi Sin človekov, ni prišel, da bi mu stregli, temoč da streže, in svoje življenje da u odrešenje mnogim.“

Potovaje proti Jeruzalemu pride Jezus u Jeriho. Vse je hrepenelo poznati čudodelnika. Bogati nadeestninar Cahej pa, ker je bil majhen, spleza na smokovo drevo, da bi ga vidil. Ko pride zveličar na tisto mesto, se na njega ozre rekoč: „Cahej! stopi hitro doli, ker danes moram u tvojej hiši ostati.“ Cahej hití doli, in ga veselo sprejme. Ljudje so godernjali, da je h grešniku šel. Cahej pa pristopi in reče: „Gospod! polovico premoženja dam vbogim, ako sem pa koga kaj ogoljufal, mu čveterno povernem.“ Na to reče Jezus pričujočim: „Danes je tej hiši zveličanje došlo: ker Sin človekov je prišel iskat, kar je zgubljenega.“

Iz Jerihe gredé je Jezus oči odperl slepemu Bartimaju in njegovemu tovaršu. Slišati, da gre zveličar memo, sta za čestoj čakala in vpila: „Jezus, sin Davidov vsmili se naju!“ Zveličar se je nju očes le doteknul, in sta vidila.

Šest dni pred velikoj nočjo pride Jezus u Betanio, kder je bil Lazarja obudil. Neki sorodnik Lazarjev, po imenu Šimon, ga je k večerji povabil. Tudi Lazar je bil pri mizi, in Marta je stregla. Maria pa je vzela alabastrovo posodico žlahnega mazila in je zlila mazilo na gospodovo glavo. Nekteri učencov so jo grajali, da je mazilo potratila. Tudi Judaž Iškarriot se je oglasil rekoč: „Za tri sto denarjev bi se bilo mazilo lahko prodalo in dalo vbogim.“ To da njemu ni bilo mar za vboge, temoč je tako govoril, ker je bil tat, in je za vse mošno nosil. Jezus pa jih je posvaril rekoč: „Zakej žalite to ženo? Pomazilila me je za moj pokop. Vboge imate vedno med seboj, mene pa ne. Povém vam, kjer koli se bo označoval te evangeli, se bo u njen spomin tudi pravilo, kar je storila.“

Drugi dan, ko pride Jezus na oljsko goro blizu Jeruzalema, pošlje dva učenca, ter sta mu pripeljala oslico s žrebetom. Položili so oblačila na nji, in Jezusa gori posadili. Silne množice ljudi so mu prišle iz Jeruzalema naproti. Mnogi so oblačila po potu razgrinjali, drugi so veje od drevés sekali, in jih pred njim trosili; ljudstvo pa je vpilo: „Hosana sinu Davidovemu! blagor mu, ki pride u imenu gospodovem!“ Ko je pa zveličar krasno mesto zagledal, se je razjokal in rekel: „O da bi tudi ti spoznalo, zlasti te svoj dan, kar je u tvoj mir; pa zdaj

je skrito tvojim očem. Prišli bojo dnevi, ki te bojo sovražniki s nasipom obdali, te oblegli in stiskali od vsih strani. U tla bojo pomandrali tebe in tvoje otroke, in kamena na kamenu ne bojo pustili, ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja.“ — Na to pride Jezus u Jeruzalem, Vse mesto je bilo po koncu. Farizejci pa so rekli: „Glejte, nič ne opravimo; vse gre za njim.“

Ko je Jezusu tempel prišel, so tudi otroci vpili: „Hosana sinu Davidovemu!“ kar je farizejce zlo jezilo. Tudi nevérniki, ki so bili u pred tempelnu so ga željeli viditi. Torej reče Jezus učencom, ki so mu o tem pravili: „Prišla je ura, da bo Sin človekov poveličan. *Pšenično zerno*, ako ne pade u zemljo, in ne vmerje, ostane samo; ako pa vmerje, rodi obilen sad. Kdor svoje življenje ljubi, ga bo zgubil, kdor ga pa sovraži na tem svetu, ga bo prihranil za večnost. Oče poveličaj svoje ime!“ Na to se zasliši glas iz neba: „Sem ga poveličal, in ga bom poveličal.“ Zveličar reče: „Zavoljo vas je te glas. Zdaj je obsojen vojvoda sveta. Jaz pa, kadar bom povišan (na križu) od zemlje, bom vse potegnul za seboj.“ Prenočeval je Jezus u Betanii.

Željni Jezusa pogubiti pošljejo farizejci nektere svojih učencov in Herodianov, koji mu prilizno govorijo: „Učitel! vemo da si pravičen, in ne gledaš na veljavo ljudi, povej nam, *je li prav, da se cesarju dacija daje?*“ (Ako poreče da je prav, ga bo ljudstvo sovražilo; ako poreče, da ni prav, ga bojo ces. oblastniku tožili). Jezus jim odgovori: „Hinavci! kaj me skušate? Pokažite dacen denar!“ Mu ga podajo. Jih dalej vpraša: „Čigava je ta podoba in napis?“ Odgovorijo: „Cesarjeva.“ Na to jim reče, „*Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega.*“ To slišati, so molcé odšli.

Ko je Jezus iz tempelna šel, pristopijo učenci, in eden zmed njih reče: „Glej učitel, kakošni kamni, in kako zidovje!“ Jezus mu reče: „Vidiš vse to? Resnično vam povem, kamen ne bo ostal na kamenu, da nebi bil razvaljen.“ Nekteri so ga prašali: „Gošpod, pověj nam, kaj se bo to zgodilo? in kaj bo znamenje tvojega prihoda in končanja sveta? Jezus jim odgovori: „Glejte da vas kdo ne zapelja. Mnogi bojo prišli in rekli: jaz sem Kristus; tudi se bo slišalo o puntih in vojskab; pa precej še ni konec.“

Te čas se bo vzignul narod nad narod, in na več kra-
jih bojo veliki potresi, kuga in lakota, in strašne zname-
nja na nebu. Vse to je pa le začetek nadlog. Še prej
pa bojo vas preganjali in zdajali sovražnikom in vas
morili. Vsi narodi vas bojo čertili zbog mojega imena.
Pa kdor obstoji do konca, bo zveličan. In te evangeli se
bo oznanoval po celem svetu, vsim narodom u spriče-
vanje; potem pride konec.“

Ko bote vidili, da je Jeruzalem s vojskoj obležen,
vedite, da je njegovo razdjanje blizo. Kadar bo gnusoba
razdjanja, prerokovana po Danielu, na svetem mestu, te-
daj naj beži u hribe, kdor je na Judovem, in kdor je u
mestu pobegni! ker tedaj bojo dnevi maščevanja in stiske,
kakoršnih ni bilo, in jih ne bo.

Kmalo po tistih dnevih nadloge bo solnce otemnelo,
mesec ne bo več svetil, in zvezde bojo iz neba padale.
Ljudje bojo straha kopérneli pred silnim šumenjem morja
in valov, ker nebeške moči se bojo gibale. Potem se bo
prikazalo znamenje Sina človekovega na nebu, in vsi na-
rodi na zemlji bojo vidili Sina človekovega priti na ob-
lakih neba s velikoj močjo in veličastvom. Svoje angele
bo posljaj s trobento, in bojo izvoljene sklicali od štirih
vetrov. Resnično vam povém, te rod ne bo prejšel, do-
kler se to ne zgodi. Nebo bo prejšlo in zemlja, moje
besede pa ne bojo prejšle. Tistega dneva in ure pa nih-
če ne vé, tudi angeli nebeški ne, ampak le oče sam.“

Toraj čujte in molite, da, kadar Gospod pride, vas
pripravne najde. Kakor se je godilo ob dnevih Noeta,
se bo tudi ob prihodu Sina človekovega. So jedli in pili,
se ženili in možile, in niso marali, dokler je šel Noe u
barko in je prišel potop, in jih je vse pokončal. Tako
bo tudi, kadar pride Sin človekov. Dva bota na njivi,
eden bo sprejet, drugi popuščen; dve bote mleli u mlinu,
ena bo sprejeta, druga popuščena. Kar pa vam rečem,
to rečem vsim: čujte!

Povedal jim je tudi nasledno priliko: *Gospodar* je šel
na ptuje, in je *hlapcom premoženje zročil*; enemu je dal
pet talentov, drugemu *dva*, tretjemu *enega*. Čez več
časa, ko se je bil gospodar vernul, pristopi prvi hlapec
rekoč: *gospod! pet talentov si mi dal; glej, pet drugih
sem pridobil. Gospod reče: „Prav, dobri in zvesti hlapec!
ker si bil u malem zvest, te bom čez mnogo postavil;*

pojdi u veselje svojega gospoda. Pristopil je tudi, ki je bil dva talenta prijel, in je rekel: „Gospod! dva talenta si mi dal, glej, dva druga sem pridobil.“ Tudi tega je gospod pohvalil. Zadnič je pristopil, ki je bil en talent prijel, ter je rekel: „Gospod! vem da si terd človek; hočeš žeti, kder nisi sejal; toraj sim tvoj talent zakopal. Glej, tu imaš, kar si mi bil dal. Tedaj reče gospod: „Hudobni in leni hlapec! ali ne bi bil mogel dati moj denar menjavcom, da bi ga bil jaz s obrestjo nazaj dobil? Vzamite mu talent, in dajte ga unemu, ki jih ima deset. Nepridneža pa verzite u temo, kder bo jok in škripanje s zobmi.“ Več ko je komu dano, več se bo tirjalo.“

„Tokrat bo Sin človekov prišel u svojej mogočnosti in vsi angeli s njim, ter bo sedel na prestolu svojega veličastva. Pred njim se bojo sbrali vsi narodi, in jih bo ločil, pravične na desnico, krivične na levico, kakor pastir loči ovce od kozlov.“

„Pravičnim poreče: „Pridite blagoslovljeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno. Bil sim lačen, in ste me nasitili; bil sim žejen, in ste me napojili; bil sim popoten, in ste me prenočili; bil sim gol, in ste me oblekli; bil sim bolan in ste me obiskali. Resnično vam povém, kar ste storili nar manjšemu svojih bratov, ste meni storili.“

„Krivičnim na levici pa poreče: „Poberite se spred mene prekleti u večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angelom. Lačen sim bil, in me niste nasitili; žejen sim bil, in mi niste dali piti; gol sim bil, in me niste oblekli; bolan sem bil, pa me niste obiskali.“ Tedej pojdejo ti u večno terplenje; pravični pa u večno življenje.“

XIX. Zadna večerja.

Dva dni pred velikoj nočjo so se vikši duhovni in pismarji posvetovali u Kajafovi hiši, kako bi Jezusa vjeli in vmorili. Rekli so pa: „Nikar ob prazniku, da hrup med ljudstvom ne vstane.“ Prilično stopi tedaj pred nje Juda Iškarjot, ter jim reče: „Koliko mi daste in vam ga

bom izdal?“ To slišati so bili veseli in so mu obljubili trideset srebernikov. Bil je pri volji, in je od tistihmal iskal priložnosti, da bi jim ga izdal.

Pervi dan opresnikov pristopijo učenci k Jezusu rekoč: „Kde hočeš, da ti pripravimo velikonočno jagne?“ Na to reče Jezus Petru in Joanezu: „Pojdita u mesto, in srečal vaj bo človek, ki ponese verč vode. Pojdita za njim u hišo, in gospodar vama bo pokazal prostorno dvorano; ondi nam pripravita.“ Sta šla, in sta pripravila, kakor jima je bil rekel.

Zvečer pride Jezus in se vsede k mizi s dvanajstetimi. Potem reče: „Iz serca sim željel s vami jesti to velikonočno jagnje, preden terpim, ker prihodnič ga ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjeno u božjem kraljestvu.“

Po jedi vstane, dene od sebe zgornje oblačilo, ter se prepaše; potlej vlije vode u mivalnico, ter začne učencom noge umivati, in oterati jih s oteračoj, s kojoj je bil prepasan. Pride do Šimona Petra. Peter mu reče: „Gospod! ti boš meni noge vmival? Ne boš mi jih vmi-val vekoma ne!“ Jezus mu odgovori: „Ako te ne vmi-jem, nimaš deleža s menoj.“ Tedaj reče Peter: „Gospod! pa ne samo noge, temoč tudi roke in obraz.“ Ko jim je noge vmil, jim reče: „Zdaj ste čisti, pa ne vsi;“ vedel je namreč, da ga bo Juda izdal. Potem vzame oblačilo, in se zopet vsede rekoč: „Věste li, kaj sim vam storil? Pravite mi gospod, in učitel; in prav rečete. Vender sim vam noge vmil, vam u izgled, da tudi vi eden drugemu noge vmivate (si u ponižnosti strežete.)“

Tedaj je začel žalosten prihajati, in reče: „Roka iz-dajavca je s menoj pri mizi. Resnično vam povém, eden zmed vas me bo izdal.“ Osupnjeni poprašujejo učenci poredoma: „Gospod! sim li jaz?“ Zveličar pa reče: „Tisti je, ki s menoj pomaka roko u skledo. Sin človekov gre scer, kakor je pisano o njem; ali gorjé človeku po katerem bo izdan. Boljše bi mu bilo, da bi ne bil rojen tisti člo-vek.“ Na to praša Iškarlot: „Učitel sim li jaz?“ Jezus mu reče: „Ti si rekel (ti si).“ Joanez, ki je Jezusu na persih slonil, vpraša tiho: „Gospod! kdo je, ki te bo iz-dal?“ Jezus odgovori: „Tisti je, kojemu bom pomočen kruh podal.“ In je pomočil kruh, ter ga je dal Judu Iškarlotu rekoč: „Kar misliš storiti, stori berž.“ Učenci

so mislili, da mu je s tem ukazal, naj za veliko noč kaj kupi. Juda je vstal in vun šel. Bilo je po noči.

Pri večerji je Jezus vzel kruh, je zahvalil, ga posvetil in razlomil, ter ga ponudil učencom rekoč: „Vzemite in jejte, to je moje telo, koje bo za vas dano.“ Ravno tako je po večerji vzel tudi kupo s vinom, je zahvalil, posvetil in rekel: „Vzemite in pijte vsi iz nje; ker to je moja kerv, kerv nove zaveze, koja bo za vas in za mnoge prelita u odpušćanje grehov. Kadar koli bote to storili, storite u moj spomín.“

Dalej jim je govoril: „Otročiči! le kratko sim še pri vas. Iskali me bote, pa kamor jaz grem, vi zdaj ne morete iti. Novo zapoved vam dam, da se vzajemno ljubite. U tem bojo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj.“ Peter reče: „Gospod! kam greš? in zakaj ne morem zdaj iti za teboj? Svoje življenje postavim za tebe.“ Jezus odgovori: „Vsi se bote to noč nad menoj pohujšali; ker pisano je: Pastirja bom vdaril, in ovce se bojo razkropile.“ Peter reče: „Ko bi se ravno vsi pohujšali, jaz se ne bom; Gospod! u ječo in smert hočem iti za tebe.“ Tako so vsi učenci rekli. Tedaj reče Jezus: „Resnično ti povem. Peter, nocoj to noč, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš že trikrat zatajil.“

Ko je zveličar vidil učence otožene, jih je tolažil rekoč: „Naj ne žaluje vaše serce! u hiši mojega Očeta je mnogo prebivališč; grem vam mesto pripraviti. Pa zopet bom prišel in vas k sebi vzel. Kam grem, veste, in tudi pot veste. Tomaž reče: „Gospod! kako moremo pot vedeti?“ Jezus odgovori: „Jaz sim pot, resnica in življenje. Nobeden ne pride k očetu, razun po meni. Jaz in Oče sva eno. Ako me ljubite, spolnajte moje zapovedi. Ne bom vas zapustil samih. Očeta bom prosil, ter vam bo dal drugega tolažnika, Duha resnice, ki bo pri vas ostal vekoma. Odsihmal ne bom več mnogo s vami govoril. Učitel sv. Duh, kojega bo Oče u mojem imenu poslal, vas bo vse učil, in vas vsega opomnil, kar sim vam pravil. Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakor vam ga svét daje. Prišel bo vojvoda tega sveta; pa pri meni nima nič opraviti. Vstanite zdaj; gremo od tod. So vstali, zapeli zahvalno pesem, in šli proti oljskej gori.“

XX. Jezus u vertu Getsemane.

Gredé je zveličar učence opominjal, naj zvesti ostanejo njemu in njegovim naukom, rekoč: „Jaz sim vinska terta, in vi ste mladike. Ostanite u meni, in jaz u vas. Kakor mladika sama od sebe ne more roditi sadu, ako ne ostane na terti, tako tudi, vi ne ako u meni ne ostanete; brez mene ne morete nič storiti. Kdor u meni ne ostane, bo izveržen, kakor mladika, ki vsahne in zgori.

Kakor je oče mene ljubil, tako vas jaz ljubim. Ostanite u mojej ljubezni, to je, spolnujte moje zapovedi. Moja zapoved je pa, da se med seboj ljubite, kakor sim jaz vas ljubil. Nikdo nima večé ljubezni, kakor kateri da življenje za svoje prijatele. Vi ste moji prijатели, ako storite, kar sim vam zapovedal. Še enkrat vam rečem: ljubite se. Ako vas svét sovraži, vedite, da je mene še prej sovražil. Spomnite se, kar sim vam govoril: hlapec ni veči, kakor njegov gospodar. Ako so mene preganjali, bojo tudi vas. Iz shodnic vas bojo ločili, in še clo mislili, da vsaki, kdor vas vmori, Bogu službo stori. To pa bojo storili, ker ne poznajo ne Očeta, ne mene.

Le kratko sim še pri vas, kmalo me ne bote vidili, pa čez nekaj časa me bote zopet vidili. Povém vam, jokali se bote in žalovali, svét pa se bo veselil. To da vaša žalost se bo spremenila u veselje, kojega vam nihče ne bo odvezel. Resnično vam povem, kar koli bote Očeta prosili u mojem imenu, vam bo dal. Oče vas ljubi, ker ste vi mene ljubili in verovali, da sim iz Boga. Izšel sim od Očeta in prišel na svét; spet zapustim svét, in grem k Očtu.

Potem povzigne Jezus oči k nebesom in moli: Oče! ura je prišla; poveličaj svojega Sina, da tudi tvoj Sin tebe poveliča, in večno življenje podeli vsim, ktere si mu zročil. To pa je večno življenje, da spoznajo tebe, edino pravega Boga in Jezu Krista, kojega si poslal. Jaz sim te na zemlji poveličeval; sim delo dokončal, koje si mi dal storiti. Tvoje ime sim razodel ljudem, ktere si mi dal. Za nje te prosim, ker tvoji so. Jaz več ne bom na svétu, pa oni so na svétu. Tvoje besedo

sim jim zročil, in svet jih sovraži, ker niso od sveta, kakor tudi jaz ne. Ne prosim, da bi jih iz sveta vzel, temoč da jih pred hudim ohraniš. Kakor si ti mene poslal na svet, tako tudi jaz njih pošljem.“

„Ne prosim pa samo za nje; prosim tudi za tiste, kateri bojo po njih besedi vérovali u mene, da bojo vsi eno, kakor si ti oče u meni, in jaz u tebi. Oče! kder bom jaz, hočem naj bojo tudi tisti, ktere si mi izročil, da vidijo moje veličastvo, koje si mi dal. Pravični Oče! svet te ni poznal, pa jaz sim te poznal, in ti so spoznali, da si me ti poslal.“

Po molitvi je šel Jezus s učenci čez potok Cedron, kakor po navadi, na oljsko goro. Prišli so do pristave in verta Getsemane. Stopijo u vert in Jezus reče učencem: „Ostanite tú, da grem in molim.“ Seboj je vzel Petra, Jakoba in Joaneza, in je začel žalosten in otožen prihajati, in reče: „Moja duša je žalostna do smerti; ostanite tú, in čujte s menoj.“ Na to se jim odtegne za en lučaj kamena, se verže na obraz in moli: „Oče moj! ako je mogoče, vzemi od mene kupo terplenja; vender ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“ Potem vstane, se verne k učencem, in jih najde spati. Tedaj reče: „Simon, ti spiš? ali niste mogli eno uro čuti s menoj? Čujte in molite, da ne zajdete u skušnjave.“ Je spet šel, in molil, kakor poprej. In ko se je vernul, jih je spet spioče najšel. Njih oči so bile dremotne in niso vedeli, kaj bi mu odgovorili. Zopet jih popusti in moli tretjokrat s tistimi besedami. Smertne težave ga obidejo, torej še dalje in še bolj priserčno moli. Njegov put je bil, kot kaplje kervi, ki tečejo na zemljo. Zdaj se mu je prikazal angel iz nebes in ga je pokrepčal.

Ko tretjič pride k učencem in jih najde spati, jim reče: „Dosti je! ura je prišla, glejte, Sin človekov bo izdan grešnikom u roke. Vstanite, da gremo; glejte izdajavec se bliža!“

Med tem, ko je Jezus še govoril, pride Iškarriot, eden apostotov in s njim velika truma stražarjev in hlapcov s baklami, meči in koli, ki so bili poslani od vikših duhovnov in starašinov ljudstva. Izdajavec pa jim je bil rekel: „Kojega bom poljubil, tisti je; primite ga in peljite varno.“ In ko se je bil Jezusu približal, je rekel: „Zdrav bodi, učitel!“ ter ga je poljubil. Jezus pa mu je

rekel: „Juda! s poljubem izdaš Sina človekovega?“
Potem je stopil pred trumo in vprašal: „Koga iščete?“
Odgovorijo mu: „Jezusa iz Nazareta.“ Jezus jim reče:
„Jaz sim.“ Na to vsi odstopijo in padejo na zemljo.
Drugič jih vpraša: „Koga iščete?“ Mu rečejo: „Jezusa
iz Nazareta.“ Gospod jim reče: „Povedal sim vam, da
sim jaz; ako mene iščete, pustite, naj ti odidejo (na-
mreč učenci.)“

Ko so tedaj pristopili in ga prijeli, je mahnul Pêter
s mečem, ter je Malhu, ki je bil hlapec velikega duhov-
na, desno uho odsekal. Jezus reče Petru: „Vtakni meč
u nožnice! Meniš li, da ne morem prositi Očeta in mi
bi poslal legione angelov? Pa kako bi se tedej pisma
dopolnile?“ Po tem se je ušesa dotaknul in ga ozdravil.
Poglavarju straže in vikšim duhovnim pa reče: „Kakor
nad razbojnika ste šli s meči in koli. Vsaki dan sim
bil pri vas u tempelnu, pa niste stegnuli rok po meni. To
da zdaj je vaša ura in oblast tmine.“ Učenci so ga zdaj
vsi zapustili in so zbežali.

XI. Pilat Jezusa obsodi.

Jezusa so zvezanega peljali nar prej k Anatu, koji
je bil Kajafov tast in preteklo leto vikši duhoven. Ana
poprašuje po njegovih učencih in po njegovem nauku.
Jezus pa mu reče: „Očitno sim govoril in učil u shod-
nicah in u tempelnu, kamor se vsi judje shajajo in na
skrivnem nisim nič učil. Prašaj tiste, ki so me poslušali.“
Na to ga je eden služavnikov za uho vdaril, rekoč:
„Tako odgovarjaš vikšemu duhovnu?“ Jezus mu reče:
„Ako sim krivo govoril, spričaj; ako pa prav, kaj
me biješ?“

Ana je poslal Jezusa h Kajafu alj Kajfežu svojemu
zetu, ki je bil tisto leto vikši duhoven. Ondi je že ča-
kalo na njega mnogo pismarjev in farizejcev, akoprem
je bilo pozno po noči. Najete krive priče so zoper nje-
ga govorile, pa njih pričevanje se ni strinjalo. Dve priči
ste rekle: „Govoril je, da hoče božji tempel podreti, in
ga u treh dneh zopet sozidati.“ Jezus pa na vse to nič

ne odgovori. Zadnič vstane vikši duhoven in reče: „Zarotim te pri živem Bogu, da nam povéš, ali si ti Kristus, božji Sin?“ Jezus odgovori: „Ti si rekel; jaz sim. Povem vam posihmal bote vidili Sina človekovega sedeti na desnici božje moči in priti na oblakih neba.“ Tedaj je vikši duhoven hlinjeno, kakor u znamenje pravične nevolje, svoje gornje oblačilo raztergal in rekel: „K čemu je treba še prič! Glejte, slišali ste sami preklinjevanje Boga! Kaj se vam zdi?“ Vsi so obsodili: „Smerti je vreden.“

Zdaj so ga hlapci zgrabili in ga zasramovali; u obraz so mu pljuvali, in ga topli; oči so mu zakrivali, in ga s pestmi bili, rekoč: „Prerokuj nam, Kristus! kdo te je vdaril?“ In še več preklinjevanja so govorili.

Ko so Jezusa h Kajafu gnali, sta Peter in Joanez od daleč za njim šla. Joanez je bil znan vikšemu duhovnu, torej je šel noter in je tudi Petra seboj spravil. Ker je bila noč merzla, so hlapci na dvorišču kurili in Peter se je s njimi pri ognju grel. Željel je viditi konec. Prišla je pa dekla vratarica, ga je pogledala in rekla: „Ali nisi tudi ti eden njegovih učencov?“ Peter pa je tajil rekoč: „Žena! jaz ga ne poznam,“ in je vun šel. Tečas je pa petelin zapél. Pri vratih ga vidi druga dekla in reče nazočim: „Tudi te je bil s Jezusom iz Nazareta.“ Peter je spet tajil in prisegel, da ga ne pozna. Eno uro pozneje, ko se je Peter spet grel, reče eden hlapcov: „Resnično, te je bil tudi s njim; galilejo je.“ To tudi drugi terdijo rekoč: „Tvoj jezik te razodeva, da si galileje.“ Stric Malhov pa reče: „Ali te nisim vidil na vertu s tim človekom?“ Peter po zopet prisega in se roti, da ga ne pozna. Zdaj je petelin drugič zapél. Gospod, kojega so bili hlapci že prej vun pripeljali, se je ozerl na Petra in Peter se spomnil njegovih besed: „preden bo petelin dvakrat zapél, me boš trikrat zatajil;“ je šel vun in se je milo jokal.

Ko berž se je dan storil, so veliki duhovni in pismarji u sboru se posvetovali, kako bi Jezusa u smert izdali. Pred se so ga poklicali in vprašali: „Povéj nam, ali si ti Kristus?“ Jim odgovori: „Sim.“ Na to so ga zvezanega peljali k deželnemu oblastniku Ponciu Pilatu.

Ko je Juda izdajavec vidil, da je Jezus obsojen u smert, ga je zgrevalo, ter je nazaj nesel srebernike vik-

šim duhovnom rekoč: „Grešil sim, ker sim izdal nedolžno kerv.“ Oni pa so rekli: „Kaj je nam mar zato? ti glej!“ Vergel je tedaj od sebe srebernike u tempelnu; je šel in se s vervjo obesil. Veliki duhovni so srebernike pobrali in rekli: „Ne spodobi se ceno kervi djati k zakladu u tempel;“ in so kupili za nje nekega lončarja njivo za pokopališče ptujcom.

Ko so bili Jezusa pripeljali pred sodno hišo, kamor je bil Pilat vun prišel, so ga začeli veliki duhovni in starašini ljudstva tožiti rekoč: „Tega smo najšli, da zapeljuje naš narod in brani cesarju davke dajati, ker pravi, da je on Kristus kralj.“ Pilat pokliče Jezusa u sodno hišo in ga praša: „Si ti kralj judovski? glej, vikši duhovni so te meni izdali, kaj si storil?“ Jezus odgovori: „Sim kralj ali moje kraljestvo ni od tega sveta; k temu sim rojen in prišel na svet, da o resnici pričujem in kdor je iz resnice, sluša moj glas.“ Pilat gre na to zopet vun pred jude in reče: „Jaz ne najdem nobene krivice nad tem človekom.“ Oni so pa še le tožili rekoč: „Ljudstvo šunta, ker uči po vsem Judovem počemši od Galileje do sem.“ Ko Pilat sliši, da je Jezus galilejc, ga berž pošlje k Herodu, kateri je bil tudi u Jeruzalemu velikonočne dni. Herod se je Jezusa oveselil, ker je že mnogo o njem slišal, in se je nadjal kak čudež viditi. Mnogo ga je spraševal, pa Jezus mu ni nič odgovoril. Tedaj ga je Herod s svojimi vojšaki zaničeval in u belo oblečenega k Pilatu nazaj poslal.

Pilat pokliče duhovne in poglavarje ljudstva in reče: „Pripeljali ste mi tega človeka, kot hudodelnika, pa jaz nobene krivice ne najdem nad njim in tudi Herod ne. Dal ga bom preteposti in ga bom spustil.“ Bila je pa navada, da jim je o velikej noči enega jetnika izpustil. Torej jih praša: „Kojega hočete, da vam oprostim Baraba (te je bil u puntu človeka vbil), ali Jezusa, ki se mu reče Kristus?“ Ljudstvo po farizejih podšuntano, je vpilo: „Proč s tim; izпусти nam Baraba!“ Pilat jih vpraša: „Kaj pa naj storim s Jezusom?“ Vsi vpijejo: „Križaj ga! križaj ga!“ Na to ga je Pilat dal bičati. Vojaki so ga peljali na dvorišče, ga slekli, in nevsmiljeno bičali; po tem so ga ogernuli s škerlatnim plajšem, mu djali na glavo ternjevo krono in mu terst u roke potisnuli, ter se mu priklanjali rekoč: „Zdrav bodi, kralj judovski!“

U obraz so mu pljuvali, ga po glavi tolkli in za uho vdarjali, ter poklekovali pred njega.

Ko so Jezusa po tem pred ljudstvo pripeljali u škerlatnem plajšu in krono na glavi, reče Pilat: „Glejte, človek!“ Farizejci in duhovni so pa le vpili: „Križaj ga! križaj ga! Božjega Sina se je delal, torej mora po našej postavi vmreti.“ Drugi so vpili: „Če ga izpustiš, nisi cesarjev prijatelj.“ In hrup je če dalje veči prihajal. Ko Pilat vidi, da nič ne opravi, se vsede na sodni stol, ter si očitno pred judmi roke vmije, rekoč: „Jaz sim nedolžen nad kervjo tega pravičnega; vi glejte!“ Ljudstvo pa je reklo: „Njegova kerv naj pride čez nas in naše otroke.“ Tedaj je Pilat Baraba oprostil; Jezusa pa je izdal judom, da naj bo križan.

XXII. Jezus na križu.

Vojaki so Jezusu škerlatni plajš slekli, ga oblekli u njegovo oblačilo in ga peljali na mesto mertvaških glav, po hebrejsko Golgata. Nesel je sam svoj križ in je pešal. Gredé so srečali Šimona Cirenejca in tega primorali, da je za Jezusom križ nesel. Šla je pa za njim velika množica ljudi in žen, koje so jokale in ga milovale. Jezus pa se je obernul rekoč: „Hčere Jeruzalemske! ne jokajte nad menoj! ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci. Prišli bojo dnevi, ki se bo reklo: Blagor nerodovitnim! In goram bojo rekli: padite čez nas! hribom: pokrite nas!“

Ko so prišli na mesto mertvaških glav, so mu ponudili vina zmešanega s miroj in žolčem. Jezus je to pijačo pokusil, pa ni hotel piti. Bilo je zjutraj ob tretji (po našem ob deveti) uri, ko so Jezusa na križ pribili. Tedaj je Jezus molil: „Oče! odpusti jim, ker ne vejo, kar delajo.“ Ž njim so pa tudi križali dva razbojnika, enega Jezusu na desni strani, drugega na levi. Verh križa je Pilat napravil napis: „Jezus Nazaretan, kralj judovski.“ Vikši duhovni pa so rekli: „Ne piši kralj judovski, ampak da se je sam kralja delal.“ Pilat jim pa odgovori: „Kar sim pisal, sim pisal.“

Vojaki so po tem, ko so bili Jezusa križali, njegovo oblačilo med seboj razdelili. Suknja pa je bila brez šiva sceloma tkana. Torej so rekli: „Nikar je ne režimo, ampak srečkajmo za njo, čigava da bo.“ Tako se je dopolnilo prerokovanje: „Razdelili so moje oblačila, in so srečkali za nje.“

Ko je Jezus u mukah visel, so ljudje stali in gledali; memo gredoči pa so s glavami majali rekoč: „Da te! kako podiraš božji tempel in u treh dneh zopet zidaš! Pomagaj si!“ Ravno tako so ga tudi zasramovali vikši duhovni in pismarji, rekoč: „Drugim je pomagal, sam sebi pa ne more. Ako je Kristus, izraelski kralj, naj stopi zdaj s križa, da bomo videli in vérovali. U Boga je zaupal, naj ga zdaj reši; saj je rekel, da je božji sin.“ Tudi eden razbojnikov, ki sta š njim visela, je rekel: „Če si Kristus, pomagaj sebi in nama.“ Drugi pa ga je svaril rekoč: „Ali se tudi ti Boga ne bojiš? Mi dva sva prišla po zasluženji, te pa ni nič krivega storil.“ In k Jezusu se obrnuvši reče: „Gospod! spomni se mene, kadar prideš u svoje kraljestvo.“ Jezus mu odgovori: „*Še danes boš s menoj u raj.*“

Poleg Jezusovega križa so stali njegovi prijatelji in pa žene, ki so ga spremljale; tudi je bila tam njegova mati, sestra njegove matere Maria Kleofova in Maria Magdalena. Ko je Jezus mater videl in učenca Joaneza, kterege je ljubil, reče materi: „*Žena glej tvoj sin!*“ In učencu: „*Glej, tvoja mati!*“ In od tiste ure je Joanez Mario k sebi vzel.

Okoli šeste ure (ob poldne) je solnce otemnelo in tema je bila po zemlji do devete ure (do treh popoldne) Ob deveti uri je Jezus s velikim glasom vpil: „*Eli! Eli! lama sabaktani?*“ to je „*moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?*“ Nekteri, to slišati, so rekli: „Glejte, Elia kliče!“

Da bi se pa vse dopolnilo, reče Jezus: „*Žejen sim!*“ Precej teče nekdo, napolni gobo s vriskom, jo natekne na terst in mu poda piti. Ko je bil Jezus vriska (jesiha) pil, je rekel: „Dopolnjeno je.“ Po tem je zavpil: „*Oče! u tvoje roke zročim svojo dušo;*“ — je glavo nagnul in vmerl. — In glejte! zagrinjalo u tempelnu, ki je ločilo svetišče od nar svetejšega, se je samo raztergalo čez sredo na dvoje; zemlja se je tresla; skale so pokale, in

pokopališča so se odpirale, ter mnogo rajnih se je prikazalo u svetem mestu. Stotnik pa, ki je križu nasproti stal in vidil, kar se je godilo, je rekel: „Resnično, te človek je bil pravičen.“ Drugi so na persi terkali rekoč: „Te je bil božji Sin;“ in so se zgrevano razišli.

Ko je bil Jezus na križu vmerl, je šla njegova duša u predpekcl dušam pobožnih oznanit odrešenje, kojega so čakale.

Judje so prosili Pilata, naj bi se križanim kosti polomile, da ne bi njih trupla čez saboto na križih ostale. Vojaki so tedaj razbojnikoma kosti zlomili, Jezusu pa ne, ker je bil že vmerl, ampak eden vovakov je s ulicoj prebodil njegovo stran, da je kerv in voda iz nje tekla. Tako se je dopolnilo, kar je bilo pisano: „Nikar mu kosti ne zlomite! in pa: „Vidili bodo, koga so prebodli.“

Zvečer pred saboto je prišel Jožef iz Arimateje, bogat in pravičen mož, ki je bil skrivaje učenec Jezusov, ter je šel k Pilatu prosit, naj mu da telo Jezusovo. Pilat mu dovolji in Jožef je kupil tenčice. Pridružil se mu je pa tudi Nikodem, in je prinesel mire in aloe. Jezusovo telo sta snela iz križa, ga s dišavami vredi u tenčico povila, ter položila u nov iz skale izsekan grob na Jožefovem vertu. K uhodu groba sta velik kamen privarila in odšla. Žene pa, ki so bile iz Galileje za Jezusom prišle, so grobu nasproti sedele in gledale, kam je bilo telo položeno.

Drugi dan so šli vikši duhovni in farizejci k Pilatu in so rekli: „Gospod! spomnimo se, da je te slepar rekel, čez tri dni bom vstal. Ukaži, naj se pokopališče do tretjega dne zavarje, da ne pridejo njegovi učenci in ga vkradejo; ljudstvu pa rečejo, da je od mertvih vstal.“ Pilat jim reče: „Vzemite stražo in obvarujte grob, kakor se vam zdi.“ So šli, postavili stražo in kamen zapečatili.

XXIII. Žene pri grobu.

Vjtro po saboti so šle Maria Magdalena, Maria Jakobova mati in Salome zgodaj pred solnčnim vshodom k grobu, in so nesle dišav, da bi bile mazilile Jezusovo

truplo. Gredé so se popraševale: „Kdo nam bo kamen odvalil?“ Ko so pa bile že blizo, so vidile, da je kamen odvalen. Preden so bile taj prišle, je bil vstal velik potrés; angel je bil prišel iz nebés, je kamen odvalil in sedel na njega. Njegovo obličje je bilo ko blisk in njegova obleka ko sneg. Tedaj je Kristus živ in častiliv iz groba vstal. Stražarji pa so stermeli, in bili ko mertvi. Ko so se pa zavedli, so vstali in zbežali.

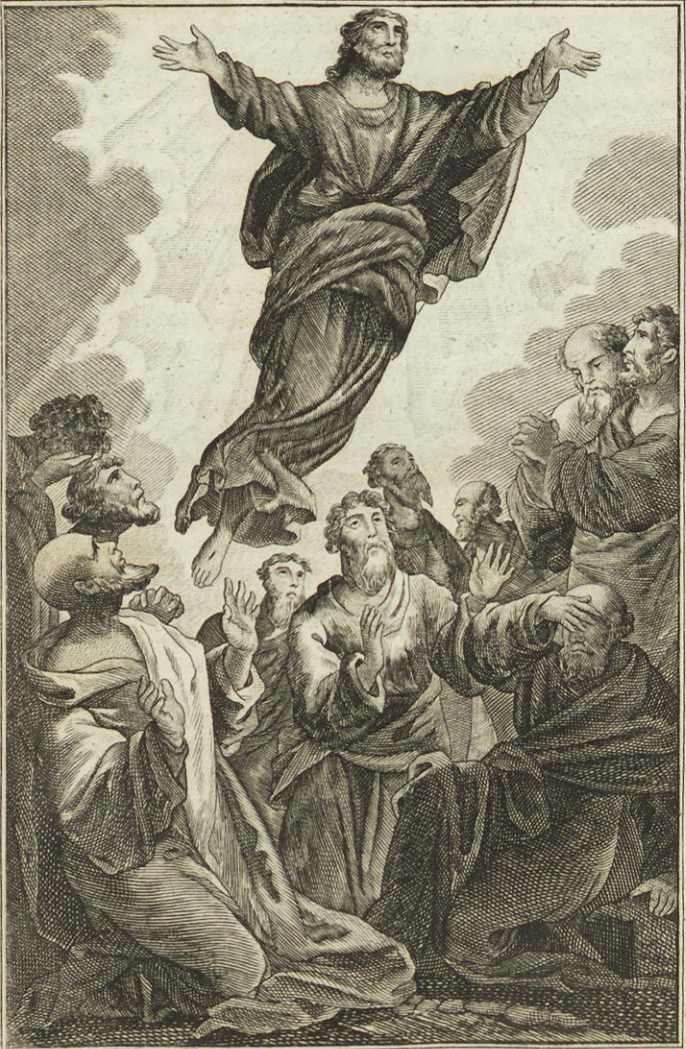
Magdalena odperti grob viditi, je berž nazaj tekla, ter Petru in Joanezu pravila: „Gospoda so vzeli iz groba in ne vem, kam so ga položili.“ Peter in Joanez sta hitela berž taj priti. Med tem ste uni dve ženi u grob šle, pa telesa Gospodovega niste najšle, temoč dva angela sta zraven nju stala u svitlem oblačilu. Ženi se prestrašite. Angel na desni strani jima pa reče: „Nikar se ne bojte! Jezusa iščete križanega. Ga ni tú; je vstal, kakor je rekel. Pojdite in povejte njegovim učencom in Petru, da gre pred vami u Galilejo.“

Peter in Joanez sta kmalo po tem prišla, in sta najšla grob prazen, kakor jima je Magdalena pravila.

Na to Magdalena zopet pride in joka pred grobom. Ko se pa oberne, zagleda Jezusa, pa ga ne pozna in misli, da je vertnar. Torej mu reče: „Gospod! ako si ti telo odnesel, povej mi, kam si ga položil?“ Jezus jo s ljubeznivim glasom pokliče: „Maria!“ U tem trenutju ga Magdalena spozná, pade pred njega in zavpije: „Moj učitel!“ Jezus ji reče: „Pojdi, povej mojim bratom, da grem k svojemu Očetu in vašemu Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu.“ Tudi unima ženama, ki ste pri grobu bile in angela vidile, se je Jezus na potu prikazal in jima naročil, naj ga apostoli u Galileji pričakajo. Ženi ste apostolom to pravile, pa jima niso verjeli, in tudi Magdaleni ne.

Tisti čas, ko so žene pri grobu bile, so stražarji, ki so bili zbežali, vikšim duhovnim pravili, kaj se je zgodilo. Ti so jim dali obilno denarjev rekoč: „Recite, da so prišli Jezusovi učenci in so vkradli njegovo telo, kadar ste spali. Pri Pilatu vas bomo mi zagovorili.“

Tisti dan sta šla dva Jezusovih učencov u terg Emaus, ki je bil dve uri od Jeruzalema. Gredé se pogovarjata o tem, kar se je bilo tiste dni zgodilo. Pridruži se njima človek, kojega nista poznala, ter ju vpraša, o

čem se pogovarjata? Eden nju, po imenu Kleofa, mu odgovori: „O Jezusu Nazaretanu, kateri je bil mogočen prerok, pa naši duhovniki in oblastniki so ga izdali u smert, da je bil križan. Mi pa smo se nadjali, da bo on Izrael rešil. Nekatere žene so nam tudi pravile, da so pri njegovem grobu prikazen angelov vidile, koji so rekli, da živi.“ Potnik jima reče: „O vi nespametni in kesnoverni u tem, kar je prerokovano! Ali ni bilo treba, da je Kristus terpel?“ In jima je začel razlagati, kar so o njem pisali Mojzes in preroki. Blizo terga pridši se je delal, ko da bi hotel dalej iti. Ona pa sta ga vabila rekoč: „Ostani pri nama, ker se že mrači.“ Tedaj je s njima noter šel. Ko je pa pri mizi sedel, je vzel kruh, blagoslovil, razlomil in njima podal. Tú so se nju oči odperle in sta spoznala, da je Kristus gospod; pa pri tej priči jima je zginul spred oči. Ona sta pa še tisto uro vstala in se vernula nazaj u Jeruzalem, ter povedala enajsterim, kar se jima je zgodilo.

Tisti večer, ko so apostoli še govorili, in so bili zaperti u strahu pred judmi, stopi Jezus u sredo med nje in reče: „Mir vam bodi!“ Apostoli se prestrašijo misleč, da duha vidijo. Jezus jim pa reče: „Kaj ste prestrašeni? in kaj vas obhajajo take misli? Poglejte moje roke in noge; le potipajte; saj duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da jaz imam.“ Ter jim je pokazal prevertane roke in noge, in prebodeno stran. Da bi jih pa dvoma rešil, jih vpraša: „Imate li kaj jesti?“ Ponudili so mu kos pečene ribe, in medu (sterdi). Vpričo njih je jedel, in kar je ostalo, jim dal. Po tem je svaril njihovo nevéro, ker niso verjeli, da je od smerti vstal.

XXIV. Vnebohod Jezusov.

Ko se je bil Jezus zvečer sbranim apostolom prikazal, Tomaža ni bilo pri njih. Potlej so mu učenci povedali: „Gospoda smo vidili.“ On pa je rekel: „Ako ne vidim znamenja žreblov na njegovih rokah in ne vtekнем persta u njegove rane, in ne položim roke u njegovo prebodeno stran, ne bom veroval.“

Osem dni pozneje so bili apostelni zopet sbrani, in tudi Tomaž s njimi. Pri zapertih vratih stopi Jezus u sredo med nje, ter jih pozdravi: „Mir s vami!“ Na to se oberne k Tomažu rekoč: „Vloži svoj perst sem in poglej moje roke; stegni svojo roko, in položi jo u mojo stran in ne bodi nevéren, ampak véren.“ Tomaž ni vedel, kaj bi odgovoril; samo zavpije: „Moj Gospod in moj Bog!“ Jezus mu reče: „Ker si me videl Tomaž! si veroval; blagor jim, kateri niso videli, pa vendar vérovali.“

Po povelji Jezusovi so se apostelni iz Jeruzalema vernuli u Galilejo, in tam so se z ribstvom pečali. Ne-ko jutro, po tem ko so celo noč lovili in nič vjeli, jih Jezus na bregu galilejskega morja pričaka; pa ga niso poznali. Reče jim: „Verzite mrežo na desni strani čolna u morje.“ So vergli mrežo, ter so sto tri in petdeset rib vlovili. Joanez, ki je Jezusa nar prej spoznal, reče Petru: „Gospod je.“ Na to se Peter precej u morje spusti in priplava do njega, preden so uni s čolnom priveslali. Ko so pa bili odjedli, praša Jezus Petra: „Šimon, Jonov sin! ali me ljubiš bolj ko ti?“ Peter odgovori: „Da gospod! vësh da te ljubim.“ Jezus mu reče: „Pasi moje jagneta.“ Tako ga praša vdrugič in mu ravno to naroči. In ko ga praša vtretjič, je Peter žalosten in reče: „Gospod! ti vse vësh; vësh tudi da te ljubim.“ In Jezus mu reče: „Pasi moje ovce. Resnično ti povem, dokler si bil mlajši, si se opasoval sam in si šel, kamor si hotel; ko boš pa starji, boš raztegnul roko (na križ), in drugi te bo opasal (vklenu), in te peljal, kamor ne boš hotel.“ S tem mu je naznanil, kako bo vmerl.

Jezus se je apostolom prikazal tudi na neki gori u Galileji; in enkrat več ko pet sto učencem. Tam so ga molili in po tem u Jeruzalem šli.

Štirideseti dan po vstajenju se je Jezus vsim apostolom še enkrat in poslednič prikazal. Peljal jih je iz Jeruzalema u Betanio na oljsko goro. Tam je še s njimi govoril o božjem kraljestvu, jim razodeval pisma in prerokovanja, in je rekel: „Tako je pisano in tako je moral Kristus terpeti in tretji dan od mertvih vstati, da se bo u njegovem imenu oznanovala pokora in odpuščanje grehov med vsimi narodi, in vi mi bote tega priče počemši od Jeruzalema do kraja zemlje. Meni je dana vsa oblast u nebesih in na zemlji. Torej pojdite, učite vse narode,

oznanujte evangelj vsim stvarjem in keršujte jih u imenu Boga Očeta in Sina, in sv. Duha. Kdor veruje in je keršen, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen. In glejte! jaz sim pri vas do konca sveta.“ Po tem jim še naroči, naj ostanejo vkupaj u Jeruzalemu, dokler bojo prijeli moč sv. Duha.

In ko je bil Jezus to govoril, je vzdignul svoje roke, da bi jih blagoslovil; ter blagoslavlja je jih se je vzdignul proti nebesam, in svitel oblak ga je skrtil pred njih očmi; šel je u nebesa, in sedi na desnici božji. Ko so pa apostoli za njim gledali, sta stala pri njih dva angela belo oblečena, in sta rekla: Možje iz Galileje! kaj stojite in gledate u nebo? Te Jezus, ki je zdaj u nebesa šel, bo ravno tako zopet prišel na oblakih neba.“

Apostoli so ga molili, in se veselo vernuli u Jeruzalem.

XXV. Prihod sv. Duha.

Iz oljske gore so se apostoli vernuli u Jeruzalem. Tam so u zgornjej dvorani neke hiše se shajali, ter u vednej molitvi pričakovali sv. Duha. Bile so pa tudi pri njih Maria Jezusova mati in druge svete žene iz Galileje, in več učencov žlahte Jezusove.

Tiste dni je Peter vstal in nazoče opomnil, da je treba na mesto Juda izdajavca izvoljiti drugega apostola. Zraven je še rekel: „Izvoljiti se pa mora eden tistih možev, koji so bili vedno s gospodom Jezusom od dobe, ko je bil kerščen po Joanezu, do njegovega vnebohoda, da bode s nami vredni priča njegovega vstajenja.“ Postavili so tedaj dva na voljitev, Jožefa Barsaba in Matia, ter so molili: „Gospod, ki vsih serca poznaš, pokaži ktereга zmed tih dveh si izvoljil u službo apostolsko.“ Po tem so srečkali in zadelo je Matia, da je bil enajsterim pridružen.

Deseti dan po vnebohodu Gospodovem so bili vsi apostoli skupaj in s njimi mnogo učencov. Na enkrat je vstal iz neba šum, kakor silen vihar, ter je napolnil vso hišo, kjer so bili sbrani. Plameni se prikažejo kot ognjeni jeziki, ki so bili nad vsakega zmed njih razdeleni.

ad. yuzn. v. d. y.

Vsi nazoči so bili napolnjeni s sv. Duhom ter so začeli govoriti u raznih jezikih.

Bilo je pa takrat u Jeruzalemu mnogo pobožnih judov iz vsih krajin zemlje. Ko se je tedaj šum bil zaslisal, se jih je velika množica vkup stekla. Stermeli so pa in se čudili, ker so slišali apostole slehern u svojem jeziku govoriti. Prašali so se med seboj: „Ali niso vsi ti, ki govorijo, galilejci? kako tedaj mi slišimo vsak u svojem jeziku pripovedovati čuda božje?“ Nekteri so clo, apostole zasmehovaje, rekli, da so mošta pijani.

Worling

Ali zdaj povzigne med enajsterimi Peter svoj glas in reče: „Ti možje niso pijani, kakor vi mislite, sej je še le tretja (deveta) ura; temoč dopolnilo se je, kar je Bog po Joelu govoril: „Razlil bom svojega duha in bodo prerokovali. In slehern, ki kliče u ime Gospodovo, bo rešen. Možje Izraelci! poslušajte moje besede. Jezusa Nazaretana, kojemu je Bog med vami pričeval s čudeži in znamenji, kakor sami veste, tega ste vi nevernikom izdali, da je bil križan in vmorjen. Njega je Bog od mertvih obudil, kakor je David prerokoval, da njegovo meso ne bo okusilo trohljivosti. Njegovega vstajenja smo mi priče. In po tem, ko je bil povikšan (u nebesa), je izlil sv. Duha, kakor vidite in slišite. Vedi tedaj ves izraelski rod terdno in gotovo, da je Bog tega Jezusa, kojega ste vi križali, postavil odrešenika in Gospoda.“

To slišati jim je u serce seglo, ter so prašali Petra in druge apostole: „Možje bratje! kaj nam je storiti?“ Peter jim reče: „Delajte pokoro in slehern se daj kerstiti u imenu Jezu Krista u odpuščenje grehov, ter bote dobili dar sv. Duha.“

idali

To in še več je Peter govoril, pa ne brez vspeha. Še tisti dan se jih je dalo kerstiti okoli tri tisuč duš, ki so pristopili k Jezusovej veri. Bili so stanovitni u naukih apostolov, u občnem lomljenju kruha in u molitvi; svoje premoženje so med seboj razdelili in se vsaki dan u tempelnu snidili. Vse jih je poštovalo, in Gospod je njih število vedno množil.

XXVI. Peter ozdravi hromea berača.

Nekega dne sta šla Peter in Joanez u tempel molit. Pri velikih krasnih vratih je sedel človek, ki je bil hrom od rojstva in že štirideset let star. Vsaki dan so ga prinesli na tisto mesto miloščine prosit. Poprosil je tudi Petra in Joaneza. Peter mu pa reče: „Zlata in srebra nimam; kar pa imam, ti dam. U imenu Jezu Krista Nazaretana vstani in hodi!“ To izrekši ga prime za desnico in vzdigne. Precej je vbožec skočil na noge in hodil, je šel s njima u tempel, ter veselo poskakoval in hvalil Boga.

Ljudstvo ga je spoznalo, da je tisti, ki je bil hrom in se je zavzelo, kako da zdaj hodi. Ker se je pa ozdravljen Petra in Joaneza deržal, je vse za njima tišalo in se čudilo. Peter tedej povzame besedo rekoč: „Možje Izraelci! kaj se čudite in naju gledate, kakor da bi bila midva s svojo pobožnostjo in močjo temu dala da hodi? Bog je svojega Sina Jezusa poveličal, kojega ste vi izdali in pred Pilatom zatajili, ki je sodil ga spustiti, ter ste si vbijavca sprosil. Začetnika življenja ste vmorili; pa Bog ga je od mertvih obudil, tega smo mi priče. Věra u njegovo ime je človeka, ki ga tú vidite in poznate, popolnoma ozdravila. Věm da ste to storili po svojej (grešnej) nevednosti, vi in vaši predstojniki. Torej delajte zdaj pokoro in spreobernite se, da vam bojo grehi odpuščeni. Zakaj vam pred vsimi je Bog poslal svojega Sina, da slehern naj zapusti svojo hudobijo.“

Vikše duhovne in saducejce je pa jezilo, da sta apostola o Jezusu in vstajenju govorila; torej pošljejo stražo ju zaprét. Mnogo poslušavcov se je pa vendar spreobernilo in število věrnih je naraslo pet tisuč mož. Drugo jutro ju pripeljajo u sbor in prašajo: „Kdo vama je dal oblast in u čigavem imenu sta to storila?“ Peter odgovori: „Zavoljo dobrote temu človeku storjene sva pred sodboj; vedite tedaj vi in ves izraelski rod u imenu našega Gospoda Jezu Krista, kojega ste vi križali, Bog pa od mertvih obudil, stoji té zdrav pred vami. Te (Jezus) je kamen, ki ste ga vi zidavci zaverгли, pa je vendar

tišalo
deržal
spustiti

te-ta
= Jezus

le vogelni kamen in razun njega ni drugega imena pod nebom danega ljudem, u kterem bi mogli biti zveličani.“

Sodniki tolike serčnosti niso pričakovali od neučenih možev; to da vidili so čudno ozdravljenega človeka, in niso mogli nič reči na to.

Ukažejo njima iz sbora odstopiti, ter se posvetvajo: „Kaj nam je storiti s tema človekoma? ker očitno čudo se je po njima zgodilo, ki je znano vsim Jeruzalemcom. Pa da se še bolj ne razglasi, jima oostro zažugajmo, da u tem imenu s nikomur več kaj ne govorita.“ Na to ju pokličejo, ter jima zaprotijo u Jezusovem imenu ne učiti. Apostola odgovorita: „Sami sodite ali bi bilo prav, vam biti bolj pokornima, kakor Bogu.“ Še bolj so njima protili in ju spustili. Kaznovali ju pa niso zbog straha pred ljudmi, ki so glasno Boga hvalili zavoljo storjenega čuda.

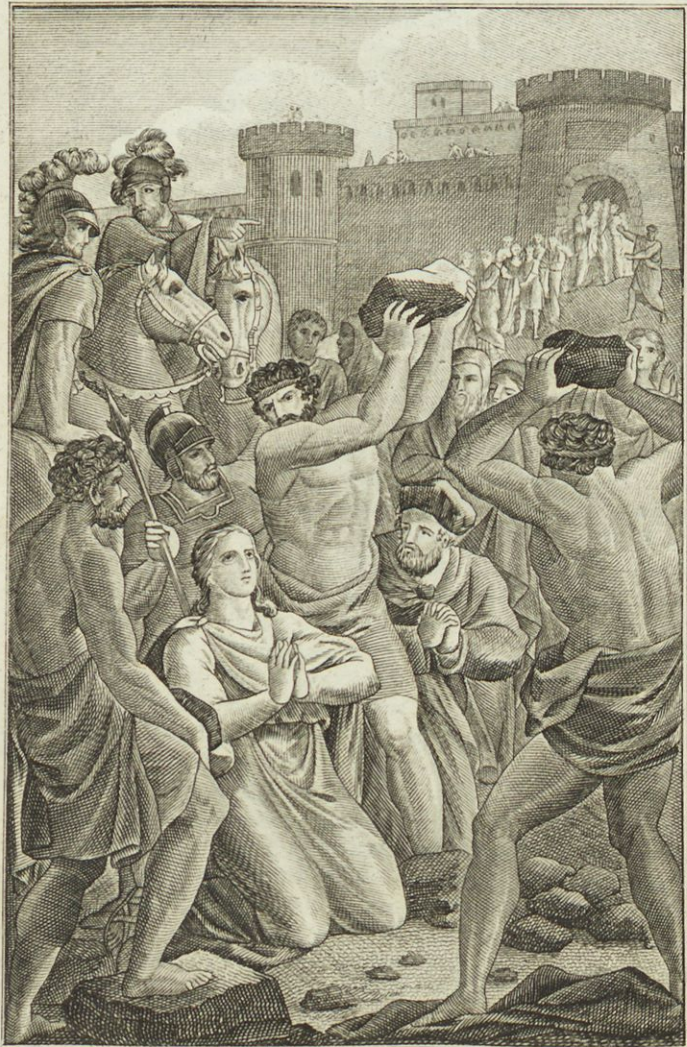
Peter in Joanez ko sta bila izpuščena, sta šla k svojim tovaršem, ter sta pravila, kar so jima rekli vikši duhovni. Vsi so tedej enoglasno molili: „O Bog stvarnik nebés in zemlje! glej na žuganje sovražnikov in daj svojim služavnikom neprestrašeno govoriti tvojo besedo; stegni svojo roko, da se godijo znamenja in čudeži u imenu tvojega sv. Sina Jezusa.“

Ko so tako molili, se je hiša stresla, kjer so bili sbrani in vsi so bili napolnjeni sv. Duha, da so božji evangelj serčno oznanovali. Vsi so bili enega serca in enih misel. Vbožica niso imeli med seboj; svoje posestva so poprodali in ceno apostolom prinesli, da je od tega slehern dobil, kar mu je bilo treba.

Tudi mož Anania je prodal njivo, pa nekaj kupa s vedenjem svoje žene Safire sebi prideržal in le en del apostolom prinesel, rekoč: da je to vse, kar je skupil. Ali Peter mu reče: „Anania! pokaj je satan zmotil tvoje serce, da si legal sv. Duhu in si prideržal njivne cene! Ali ni bila njiva tvoja? in denarji ali niso bili u tvojej oblasti? Nisi legal ljudem ampak Bogu!“ To slišati se je Anania zvernul in vmerl. Mlajši so ga pobrali in nesli pokopat.

Kake tri ure pozneje pride Safira, pa še ni vedla, kaj se je bilo zgodilo. Peter ji reče: „Povej mi žena, sta li za toliko prodala njivo? Mu odgovori: „Da, za toliko!“ Na to ji reče: „Zakaj sta se pogovorila skušati sv.

Scamper d. c.

H. G. G. G.

Duha? glej, ki so pokopali tvojega moža, so pred vratmi in ponesejo tudi tebe.“ Pri tej priči je padla in vmerla. Mlajši so tudi njo odnesli in zraven moža pokopali. Velik strah je obšel pričujoče in vse, ki so slišali to.

XXVII. Štefana kamnjajo.

Mnoge čuda so se godile po apostolih, torej jih je ljudstvo povelečevalo in število vernih je če dalje bolj rastlo. Bolnike so na ceste nosili u posteljah in na noslah, naj bi jih Peter le obsenčil, in bi ozdraveli. Veliki duhoven in saducejci tedaj dajo apostole pozapreti. Pa angel Gospodov jih po noči iz ječe spusti rekoč: „Pojdite in oznanujte u tempelnu ljudem besede življenja.“ Na to so šli že ob zori u tempel in so učili.

Veliki duhoven skliče sbor ter pošlje po apostole u ječo. Služavniki pa pridejo rekoč: „Ječo smo najšli skerbno zaperto, in stražo pred vratmi; ko smo pa odperli, ni bilo notri nikogar.“ To slišati so bili duhovni u zadergi, dokler jim nekdo pové, do apostoli u tempelnu učijo. Stotnik tempelske straže gre po nje in jih brez sile pred sbor pripelje, ker se je bal ljudstva, da bi ga ne kamnjalo. Veliki duhoven jim reče: „Ali vam nismo ojstro zaprotili u tem imenu več ne učiti? in glej! „Jeruzalem ste napolnili s svojim naukom.“ Peter in apostoli odgovorijo: „Spodobi se Bogu bolj biti pokornim, kakor ljudem. Bog je Jezusa, kojega ste vi na les razpeli, obudil, in u zveličarja povikšal. To pričujemo mi, in sv. Duh.“ Nad tem govorom se duhovni in saducejci tako raztogatijo, da hočejo apostole vmoriti. Gamaliel pa, sloveč pismouk jih vtolaži rekoč: „Možje izraelci! Že večkrat so vstali zapeljivci, ki so nekoliko ljudi zmotili; pa po njih smerti se je vse razkropilo. Torej svetjem pustite te može, ako je njih početje le človeško delo, bo samo po sebi razpadlo; ako je pa od Boga, ga ne bote zaterli, in se Bogu vstavljate.“

Ta nasvet se sbranim dopade. Tedaj pokličejo apostole, jih dajo bičati, ter jih spustijo, po tem ko so jim vnovič prepovedali učiti u Jezusovem imenu. Apostoli

so spred sbora šli veseli, ker so bili vredni spoznani nečast terpeti zavoľjo imena Jezusovega, kojega so tudi potlej vsak dan oznanovali u tempelnu in po hišah.

Ker se je število vėrnih vedno množilo, apostoli niso vtegnili se muditi s delitvoj milošćine. Torej so sklicali vėrne in rekli: „Ne spodobi se, da zavnemarimo božje besedo, ter vam za hrano skerbimo. Izvoljite si tedaj zmed sebe sedem možev dobrega slovesa polnih sv. Duha in modrosti, da jih postavimo za te posel. Mi pa se bomo deržali molitve in oznanovanja božje besede. Vsim je bilo to po volji in izvoljili so jih sedem, med kojimi je bil Štefan poln vėre in sv. Duha. Apostoli so čez nje molili in na nje roke položili.

Ko je Štefan mnoge čuda delal med ljudmi, vstanejo neki judovski modrijani, ter se prepirajo s njim; pa niso mogli zoperstati modrosti in Duhu, ki je iz njega govoril. Torej našuntajo nektere, da so nadražili ljudstvo, starašine in pismarje zoper njega. Ti so ga popadli in pred sbor peljali. Podkupljene priče so govorile, da je Mojzesa in tempel preklinjal. Vsih oči so bile u njega vperte, kojega obličje je bilo, kakor obličje angela.

Štefan je tedaj začel govoriti in jim je razložil, kako je Bog od Abrahama noter do poslednih dob izraelcom delil brez števila dobrot; kako so pa izraelci vsigdar nehvaležni Bogu bili in nepokorni. Poslednič jim reče: „Vi terdovratni in neobrezani na sercu in ušesih! Vedno se ustavljate sv. Duhu, kakor vaši očetje tako tudi vi! Kterega prerokov niso vaši očetje preganjali? Oni so morili tiste, ki so naznanovali prihod pravičnega; vi pa ste njega samega izdali in vmorili! Postavo ste prijeli, pa je nikoli spolnovali.“

To slišati so gnjevno s zobmi škripali zoper njega. Štefan pa poln sv. Duha pogleda proti nebesam in reče: „Glejte, nebesa vidim odperte in Sina človekovega stati na desnici božjej! Zdaj so glasno zavpili, si ušesa zateknuli in planili na njega, ter ga iz mesta vlekli in kamnjali. Štefan je pa molil: „Gospod Jezus, sprimi mojo dušo!“ Po tem je pokleknil in klical: „Gospod, ne vzemi jim tega u greh!“ To izgovorivši je zaspal u Gospodu. Oblačila kamnjavcov je varval Savl, ki je bil tudi privoljil u njegovo smert. Bogabojeći možje so

tudi njegova duša, da je spoznal resnico in bil goreč kristjan. Brez odloga je u shodnicah oznanoval, da je Jezus Sin božji. Judje so se zavzeli rekoč: „Ali ni on u Jeruzalemu vërne tega imena preganjal, in za to tudi sem prišel?“

Saul je po tem šel u Arabio; čez tri leta pa se je vernul u Damask. Judje so sklenili ga vmoriti, ter so dan in noč pri mestnih vratih stregli na njega, pa vërni so ga po noči u košu čez mestno obzidje doli spustili. Podal se je u Jeruzalem in je bil pri apostolih petnajst dni. Ker so mu pa judje in gerki po življenju stregli, ga pošljejo apostoli u Cesareo in u Tarziš njegovo rojstno mesto. Cerkev pa se je tečas mirno širila po Judovem, Samarianskem in Galilejskem.

Peter je vërne povsodi obiskoval. U Lidi je človeka po imenu Enea, ki je že osem let ob protinu u postelji ležal, ozdravil s besedami: „Enea! Gospod Jezus te ozdravi.“ U mestu Jope je vmerlo učenko Tabito u življenje obudil, ker so vdove kazale oblačila, s kojimi jih je blagodarna Tabita bila obdarila. Molil je in po tem rekel: „Tabita vstani!“ in je vstala. Na to jih je mnogo vérovalo u Gospoda.

U Cesarei je živel rimski stotnik Korneli, ki je bil bogaboječ, in je mnogo miloščine delil. Neki dan ob molitvi se mu prikaže angel rekoč: „Korneli! tvoje molitve in miloščine so u spominu pri Gospodu. Pošli u Jope po Šimona Petra, da ti pové, kaj imaš storiti.“ Korneli je poslal dva domačina in enega vojaka.

Ko so bili ti na potu, je Peter na strehi molil. Med molitvo se mu prikaže iz neba pert poln štirnogatih živali, laznine in ptic. Tudi se sliši glas: „Vstani, Peter! zakolji in jej!“ (Izraelci so mnoge živali kot nečiste imeli, kakor da bi se človek s njimi ognjusil). Peter reče: „Gospod, kratko nikar! Še nikoli nisim nič negnjusnega jedel.“ Glas odgovori: „Kar je Bog očistil, negnjusno ne imenuj!“

Ko je Peter premišljeval, kaj ta prikazen pomeni, mu sv. Duh reče: „Trije možje te iščejo; pojdi s njimi, ker jaz sim jih poslal.“ Peter je stopil doli in najdel Korneliove poslance.

Drugo jutro je s njimi šel in nekteri iz mesta Jope so ga spremili. U Korneliovo hišo pridši, najde vso rod-

bino in nekoliko njegovih prijatelov sbranih. Korneli pové, kar mu je bil angel naročil in zadnič reče: „Zdaj smo vsi tukaj, da slišimo, kar ti je Gospod ukazal.“ Peter jim tedaj začne govoriti o rojstvu, življenju in smerti Jezu Krista, o njegovem vstajenju in njegovih naukih. Ko je pa še govoril, pride sv. Duh nad pričujoče in so začeli u raznih jezikih Boga hvaliti. Věrni iz judov so se nad tem zavzeli; Peter pa reče: „Kdo bo branil vode, da bi ne bili kerščeni, kateri so sv. Duha prijeli, kakor mi?“ Vsi so bili kerščeni u imenu Jezu Krista. Ti so bili prvi, ki so od nevěrnikov k cerkvi pristopili.

Tudi u Antiohii se je mnogo nevěrnikov k Jezusu spreobrnilo. Apostoli to zvedeti, pošlejo Barnaba, kateri se je združil s Saulom, da sta šla u Antiohio in sta celo leto onde ostala, ter jih mnogo Kristu pridobila, tako da so u Antiohii věrne najpred *kristjane* imenovali.

Kralj Herod pa, kateri je takrat čez vso judovsko vladal, je preganjal cerkvo. Dal je vmoriti Jakoba Joanezovega brata in je tudi Petra u ječo zaperl, da bi se s njegovo smertjo judom prikupil. Věrni pa so neprenehoma molili za Petra. Po noči je pristopil angel gospodov, je Petra vdaril in ga zbudil rekoč: „Vstani berž, obuj se in ogerni, ter pojdi za menoj!“ Pri tej priči so Petru verige odpadle, je vstal in šel za njim. Šla sta memo prve in druge straže, ter prišla do železnih vrat, koje so se jima same odperle. Skoz nje stopita u mesto, gresta eno ulico daleč in angel zgine.

Peter, kojemu se je to le prikazen zdela, se zavé in reče: „Zdaj věm, da je Gospod svojega angela poslal me otét iz Herodovih rok;“ in je šel do hiše, kder so bili věrni sbrani. Petrov glas slišati so mislili, da je njegov angel varh; ko so ga videli, so stermeli. Povedal jim je, kako je rešen in po tem se je od onod vmaknil. Herod pa je stražarje na mesto Petra k smerti obsodil.

U Cesarei je Herod dopustil, da so ga prilizni Feničani boga imenovali; alj angel Gospodov ga je vdaril in vmerl je od červov sneden.

XXIX. Paul na otoku Malta.

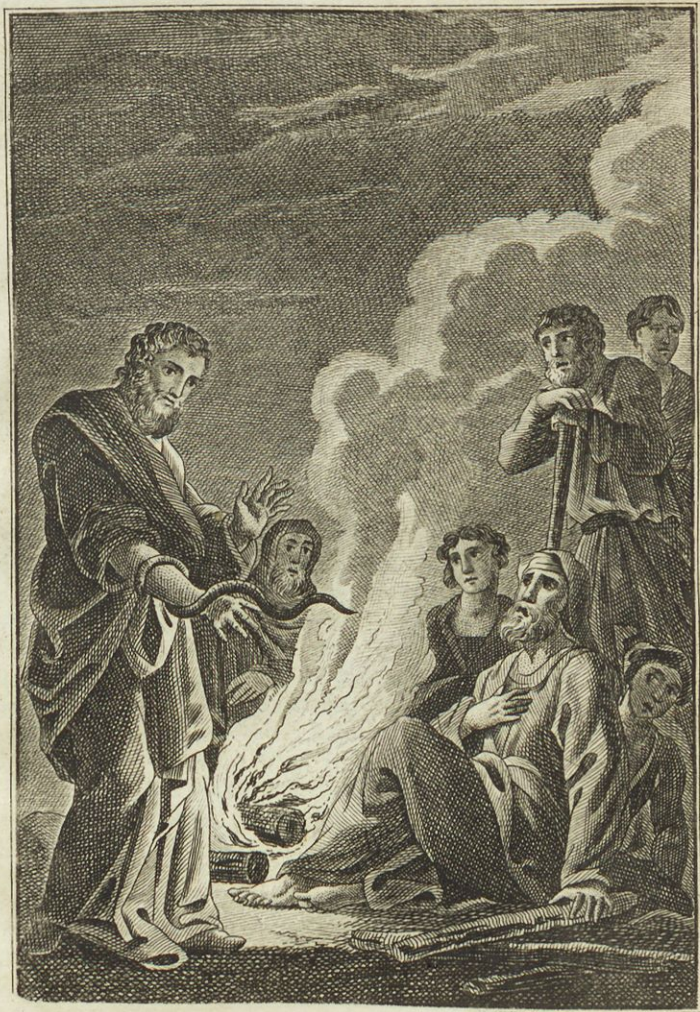
Po povelji sv. Duha sta bila u Antiohii Saul in Barnaba u apostola posvečena. Postili so se, molili in na nju roke položili. Od sv. Duha peljana sta šla u Selevcio in od ondod na otok Ciper. Deželski oblastnik otoka, Sergi Paul, ki je bil umen mož, je željno poslušal božjo besedo; ali neki judovski čarobnik, po imenu Bar-jezu, ga je skušal odyerniti. Saul pa, ki se je odsihmal Paul imenoval, je hudobneža ojestro okregal, ter mu napovedal, da bo nekoliko časa slep, ker spreobrača pote božje. Precej je oslepel in okoli tapal, kdo bi mu roko podal. Oblastnik Sergi, to viditi, se je čudil in veroval u Gospoda.

Paul in Barnaba sta po tem prišla u deželo Pisidijo, u mesto Antiohio. U shodnici sta učila, da je Jezus prerokovani mesia. Mnogi so vérovali, večidel judov pa so se vystavljali. Tedej jim reče Paul: „Ker vi zametujete božjo besedo se oberneva k nevérnikom.“ Judje pa so po nekterih ženah nadražili ljudstvo, da sta bila iz okrajne izgnana.

Tudi iz mesta Jkonia so ju pregnali; torej sta šla u Listro in okolico evangeli oznanovat. Tu je Paul ozdravil kruljevorojenega človeka samo s besedami: „Vstani in stoj!“ Ljudstvo to viditi je menilo, da sta bogova. Komaj sta vbrabila, da jima niso govéd žertvovali. Nekteri judje pa iz Ikonia in Antiohie so ljudstvo podpihali, da so mestnjani Paula kamnjali, in kot mertvega iz mesta vlekli. Ko se zavé, se verne u mesto, in drugi dan gre s Barnabom u Derbe, kder sta jih mnogo spreobernila. Nazaj grede sta po vsih mestih, kodar sta bila prej učila, vérne poterjevala, jim mašnike postavila, ter jih Bogu priporočevala, in sta prišla u Antiohio na Sirskem. To je bilo Paulovo *pervo apostolsko potovanje*.

Nekteri verni iz judov so prišli iz Jeruzalema u Antiohio in so rekli kristjanom iz nevérnikov: „Ako ne bote obrezani po šegi Mojzesovej, ne bote zveličani.“ Paul in Barnaba se temu vystavljata in bil je prepir, zadnič pa se pogovorijo, da sta šla ona in nekteri s njima u Jeruzalem apostole prašat.

Apostoli se snidejo u sbor in Peter je vstal in dokazal, da Bog ne dela razločka med judi in nevérniki. Paul in Barnaba sta jim pa pravila, kolike čuda je Bog po njima med nevérniki delal. Ves sbor je tedaj sklenul sledeči sklep po Barnabu in Paulu in še dvema drugima u Antiohio poslati: „Sveti Duh in mi smo spoznali, vam nobene teže več ne nalagati, kakor to potrebno, da se zderžite darovanega malikom, kervi in zadavlenega in pa nečistosti.“

K drugemu potovanju si Paul pridruži tovarša Sila, ter obhodi Sirio in Cilicio, da kristjane u véri poterjute, med tem ko je Barnaba s Markom na Ciperški otok se podál. U Listri si je Paul pridružil Timotea pobožnega mladenča, ter je šel nevétegoma do Troade. Tú je zdravnik Luka seboj vzel in na europejsko stran prejadril.

U Filipi na Macedonskem je škerlatarica Lidia božjej besedi serce odperla, ter je bila kerščena s vso svojo družino. Ko je Paul šel molit, ga sreča dekla obsedena s duhom, kateri je vedežval. To je njenemu gospodarju mnogo dobička prineslo. Paul je duha izgnal in gospodar je dobiček zgubil. Torej je Paula in Sila zatožil, da ljudi ^{in on molita} molita. Gosposka ju da šibati in u ječo zapreti. Po noči pa vstane velik potrés, vse vrata se odprejo in verige jetnikom razklenejo. Ječar viditi vrata odperte, je mislil, da sta jetnika ušla in se hoče vmoriti; Paul pa se oglasi in ga potolaži. Še tisto noč je bil ječar kerščen in njegova rodbina. Paula in Sila pa je gosposka častno izpustila, ker je zvedla, da sta rimska mestnjana.

Čez Solun in Berejo, kder je mnogo možev in žen se spreobrnilo, pride Paul u Atene in je učil. Nekteri modrijani so ga spravili na sodnišče, kamor so se radovedni Atenci shajali. Paul jim govori: „Atenci! Ko sim gredoč ogledoval vaše bogove, sim vidil altar posvečen Nexnanemu Bogu. Kar vi ne vedeč častite, vam jaz oznanujem.“ Na to jim pové, da Bog, ki je stvaril nebo in zemljo, ne potrebuje daritve, ampak hoče poboljšanje ljudi, koje bo sodil po Kristusu, kterega je od mertvih obudil. Ko so pa o vstajenju mertvih slišali, so rekli: „O tem te bomo drugokrat slišali.“ Nekteri so pa verovali, kakor Dioniz in več drugih.

Iz Aten je šel Paul u Korint, ter je učil narprej jude; ker so pa terdovratni ostali, se je obrnul k ne-

vércem, ter jih mnogo pridobil. Ko je že poldrugó leto med njimi bival, se je poslovil, in čez Efez in Jeruzalem u Antiohio se vernul. To je bilo Paulovo drugo potovanja apostolsko.

Antiohio spet zapustivši obhodi Paul Galacio in Frigio, ter pride u Efez. Onda najde dvanajst učencov, ki so bili kerščeni s kerstom Joanezovim. Poduči jih, da je bil to kerst pokore u pričakovanju prihodnega zveličarja. Na to so se dali kerstiti u imenu Gospoda Jezusa. Ko je pa apostol roke na nje položil, so prijeli sv. Duha, ter so razne jezike govorili in prerokovali. (glej št. XXXI.)

Paul je dve leti u Efezu ostal in brez števila judov in nevércov spreobernal. Bog je po njem mnoge čuda storil, da so celo njegove rute na bolnike polagali in bolniki so ozdraveli. Mnogi vérnih so se spovedali svojih grehov; drugi so vražarske bukve prinesli in jih sožgali. (glej št. XXXIII.)

Srebrar Demetri pa, kateri je delal sreberne templičke boginje Diane, je sklical umetnike in njih pomagače in rekel: „Možje! véste, da od tega dela živimo. Te Paul pa po celej Azii pregovarja ljudi, da to niso bogovi, ki so s rokami storjeni. Tako pridemo mi ob dobiček in krasen tempel naše Diane bo zaničevan.“ To slišati so se razserdili in po mestu vpili: „Velika je Diana Efežinska!“ Vse mesto je vkup hrulo proti gledališču, kamor so vlekli Paulova tovarša Kaja in Aristarha. Paula pa njegovi učenci niso pustili med ljudstvo. Mestni vrednik pa je hrup vtolažil in ljudstvo se je mirno razišlo.

Paul se poslovi pri učencih, obhodi Macedonio in Gerčko, ter pride u Troado. Pervi dan po saboti se je bilo mnogo vérnih sbralo kruh lomit in Paul jim je do polnoči govoril. Mladenč Eutih je bil na oknu zaspál, ter iz tretjega nastropja na zemljo padel, kder so mrtvega pobrali. Paul pride doli, ga objame in oživi. Na to je še učil do jutra in potem se podal u Milet.

U Miletu so se snidili škofi in starji Efežinske in bližnih cerkev. Tú je Paul u priserčnem nagovoru se od njih poslovil. Povedal jim je, da ga u Jeruzalemu čaka terplenje in da ga ne bojo več vidili; opominjal jih je naj čujejo nad vernimi in jih varujejo krivih prerokov in poslednič jih je priporočil Bogu. Na to so pokleknuli in

molili. Vsi so pa začeli se jokati, so Paula objemali in ljubovali in ga do barke spremili.

U Cesarei je Paul na suho stopil in tako svoje *tretje apostolsko potovanje* doveršil.

U Jeruzalem pridši je Paul Jakobu in starjim označil, kar je Bog po njem storil. Ko je pa u tempelnu bil, so nekteri judje iz Azie začeli vpiti: „Izraelci, pomagajte! te je tisti, ki zoper ljudstvo, postavo in te kraj govori in tempel ^{oskrunjuje}.“ Vse je vkup vrelo; Paula so iz tempelna vlekli in ga hteli vmoriti. Rimski vojaški povelnik (tisučnik) pa ga je otél, dal vkleniti in u grad odpeljati. Ker se je čez štirideset judov zarotilo ničesar okusiti, dokler Paula ne vmorijo, ga je povelnik po noči odpravil u Cesarejo k deželnemu oblastniku Feliksu.

Feliks je Paula večkrat pred se vzel, ker se je nadal denarjev od njega dobiti; ko mu je pa Paul o pravici, čistosti iu prihodnej sodbi govoril, se je Feliks prestrašil in ga ni več spraševal.

Za Feliksom nastopi Porci Fest, kot oblastnik dežele. Judom vstreči, hoče Paula napotiti, naj bi u Jeruzalem pred judovsko sodnijo šel. Paul pa reče: „Pred cesarjevo sodbo stojim, tú moram biti sojen. Ako sim kaj smerti vrednega storil, se ne branim vmreti; ako pa ne, me nikdo judom ne more izdati. Pred cesarja kličem.“ Fest odgovori: „Pred cesarja si klical, pred cesarja pojdeš.“

Čez neke dni je kralj Agripa oblastnika Festa obiskal in je želel Paula slišati. Paul je pred njim tako dokazivno govoril, da Agripa reče: „Te človek bi se lahko izpustil, ko bi ne bil pred cesarja klical.“

Po tem, ko je bil Paul že dve leti zapert, je bil še s nekterimi jetniki stotniku Juliu zročén, da bi jih u Rim pripeljal. Ko so nekaj časa jadrili, je vstalo vreme sila viharo in vožnja je bila nevarna. Mornarji so blago in orodje u morje pometali, in že skoraj obupali. Paul pa jih je opominjal se s jedjo okrepčati in jih zagotovil, da nikogar življenje ne bo zgubljeno, ampak le barka.

Drugo jutro vidijo pred seboj suho zemljo, koje pa niso poznali; vglédajo tudi zaliv, kamor hočejo barko pognati; ali vihar jih je vergel na morsko sipino, kder se je prvi del barke nasadil, zadni konec pa je valovje razbilo. Ljudje pa so bili oteti vsih 276.

Tedaj so zvedeli, da so na otoku Melita (zdaj Malta). Otočani so jih prijazno sprejeli, velik ogenj napravili in jim postregli. Ko je pa tudi Paul zagrabil dračja in na ogenj djal, ker bilo je merzlo, se zbog vročine gad na kviško požene in okolj roke ovije. To viditi so otočani rekli: „Te človek mora biti vbijavec, ki ga maščevanje ne pusti živeti, ko je že morju odšel. Paul je pa kačo u ogenj vergel. Mislili so, da bo zdaj otekkel, se zgrudil in vmerl; ko so pa vidili, da mu nič ne dene, so rekli, da je bog.

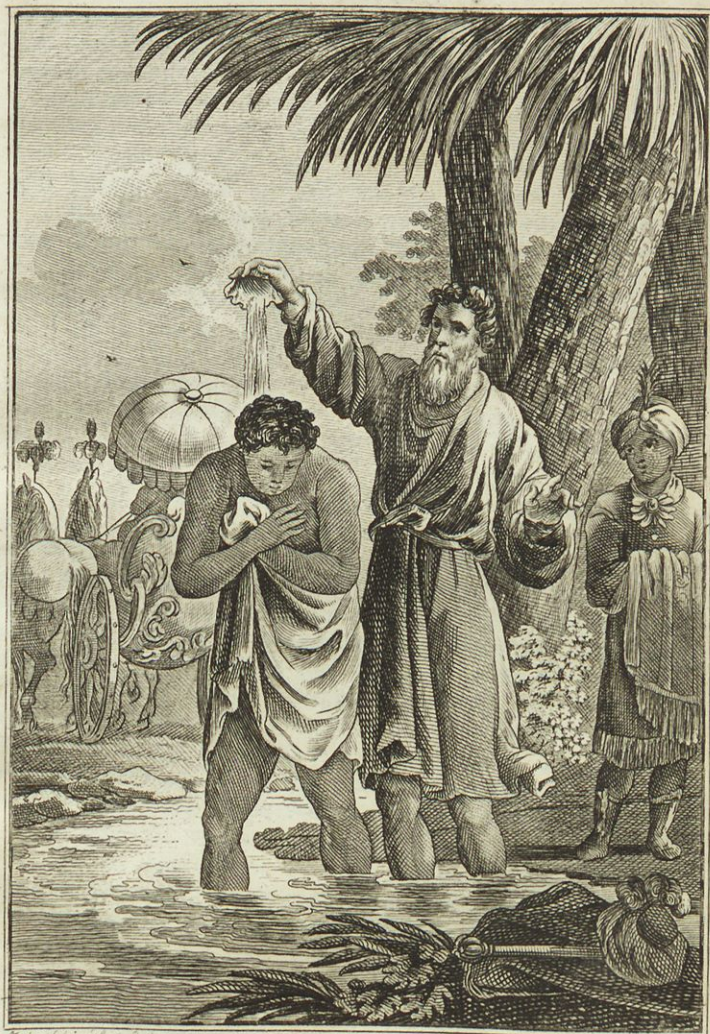
Onde blizo so bile posestva plemenitega velikaša Publia, ki je potnike tri dni preskerbel. Njegovega očeta je Paul ozdravil griže in merzlice, ker je molil in roke na njega položil. Tako so bili tudi vsi drugi bolniki rešeni svojih bolezni.

Obilno obdarovani so se potniki čez tri mesce na drugej barki odpeljali in prišli u Rim. U Rimu je Paul smel s stražarjem kder kolj ostati. Kakor drugot, je Paul tudi tú učil narprej jude in po tem s večim uspehom neverce in čez dve leti je bil osloboden. Pod krutim cesarjem Neronom je bil Paul pozdnej ob glavo dan; prvi apostolov Peter pa križan.

XXX. Filip kersti denarničarja kraljice Kandacee. (Sv. kerst.)

Ko je Nikodem po noči se pogovarjal s Jezusom o kraljestvu božjem, mu Jezus reče: „Resnično, resnično ti povem, kdor ni prerojen iz vode in sv. Duha, ne more iti u božje kraljestvo;“ to je: Kdor ni skoz kerst u vodi od sv. Duha milosti prijel, da je posvečen Bogu, ne more biti ud moje cerkve in nima deleža s menoj u nebesih.

In preden je Jezus u nebesa šel, je apostolom govoril rekoč: „Kadar hote prijeli moč sv. Duha, pojdite po celem svetu, učite vse narode in kerščujte jih u imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Kdor bo véroval in se bo dal kerstiti, bo zveličan; kdor pa ne bo véroval, bo pogublen.“

Joh. Schindler. del.

Po tej zapovedi so apostoli vselej ravnali. Še tisti dan, ko je bil prišel nad nje sv. Duh, so učili, da je Jezus obljubljen odrešitelj; da se po vëri u njega in po kerstu doseže odpuščenje in milost. Rekli so judom: „Vsaki zmed vas se daj kerstiti u imenu Jezusa (to je po njegovem povelji u imenu presv. Trojice), ter bote zadobili odpuščenje grehov in dari sv. Duha.“ Kteri so njih besedo voljno sprejeli, so bili kerščeni.

Ko so po smerti Štefana se vërni razkropili, je diakon Filip po Samarianskem učil. Angel gospodov pa mu je rekel: „Pojdi proti jugu, na cesto, ki derži iz Jeruzalema u Gazo.“ Filip je šel. In glej! po tisti cesti se pripelja iz Jeruzalema denarničar zamorske kraljice Kandacee, kteri je bil u tempelnu molit. Na vozu sedé je čital Isaia preroka. Filip se vozu približa, ter reče: „Menišli, da umeš, kar čitaš?“ Mu odgovori: „Kako bi umel, ko mi nikdo ne razloži!“ In je prosil Filipa, naj k njemu sede.

Iz sv. pisma pa je čital sledeče: „Kakor ovca je peljan u zaklanje; in kakor jagnje molči pred tem, ki ga striže, tako tudi on ne odpre svojih ust.“ Denarničar reče Filipu: „Prosim te, o kom prerok govori?“ Filip mu tedej to pisanje razlaga in oznanuje evangeli Jezusov. Ko se pa dalej peljata in prideta do vode, reče denarničar: „Glej vodo! kaj brani, da nebi bil kerščen?“ Filip odgovori: „Ako veruješ iz celega serca, se sme zgoditi.“ Zamorec reče: „Verujem, da je Jezus Kristus Sin božji.“ Na to ukaže s vozom postati; oba stopita u vodo in Filip ga je kerstil. Ko sta pa bila iz vode stopila, je duh božji Filipa vzel in denarničar ga ni več vidil.

Kerščevali so pa apostoli in diakoni. Kdor se je dal kerstiti, so ga trikrat u vodo pomočili (od tod imena: kerstna kopela; sveta kopela); ali pa tudi s vodo polili. Slehern pa je pred kerstom vëro u Jezusa povedal in terdno obljubil, po njej živeti. Torej se še zdaj pred kerstom apostolska vëra moli in hudemu odpové.

Spervega so večidel le odraščëne kerščevali; vendar so tudi otroke kerstili, naj bi tudi bili udje Jezusovi, oprani izvirnega greha, ter deležni darov sv. Duha in nade prihodnega zveličanja. To da botri so bili, kakor še zdaj, poroki, da bo mladi kerščeni človek vreden ud Kristusove cerkve, ter obljubo po njih storjeno zvesto doponoval.

Madež izvirnega greha se zbríše le po kerstu; in Kristus pravi: „Nič omadežanega ne pride u božje kraljestvo. Toraj je dopuščeno, da sme u smertnej nevarnosti vsakdo kerstiti. Še celo hrepeneča želja po sv. kerstu, kadar ni mogoče ga prijeti, je *kerst želje* u izveličanje. Mnogo mučenikov je pred kerstom za Jezusa kerv prelilo; ti so bili kerščeni s svojo kervjo; to je bil *kerst kervi*.

XXXI. Peter in Joanez u Samarii. (Sveta birma.)

Med tem, ko so razkropleni učenci po Judovem sejali seme božje besede, je Filip u Samarii Kristusa oznanoval. Samarijanci so ga radi in zvesto poslušali, ker so vidili čuda, ki jih je delal; hudobne duhove je izganjal in bolezní ozdravljaj. Zbog tega je bilo po mestu veliko veselje in mnogi so se dali kerstiti u imenu Jezu Krista.

Ko so pa apostoli u Jeruzalemu slišali, da so Samarijanci se vdali božje besedi, sta šla Peter in Joanez, da bi jih u vèri poterdila in jim podelila sv. Duha. Sv. Duh še ni bil prišel čez nje s vsimi darmi, ampak le kerščeni so bili u imenu Gospoda Jezusa.

Apostola sta za nje molila, ter na nje roke pokladala (jih poterdila — firmala) in so prijeli sv. Duha.

Vèrni so potem Jezusove nauke bolj umeli, njih vèra se je pomnožila, nada zveličanja rastla, ljubezen vnela, namesto strahú je pogúm njih serce napolnil, pričevati o resnici vère, za njo terpeti in, ako je treba, tudi vmreti.

Da bi se cerkev božja uspešno razprostirala, so vèrni po tem zakramentu tudi dobili dar mnoge jezike govoriti, čuda delati in prerokovati.

Med kerščenki u Samarii je pa bil neki Šimon, ki je mnogotere čare in vraže vganjal. Ko je vidil, koliki darovi se dobijo uposled pokladanja rok po apostolih, je spoznal, da bi mu ednaka oblast mnogo dobička in časti prinesla. Torej je šel in apostoloma denarjev ponudil, rekoč: „Dajta tudi meni oblast, da bo slehern, na kojega bom roke položil, dobil sv. Duha.“ Peter pa mu serdito

W. P. Smith del.

odgovori: „Tvoj denar naj bo s teboj u pogubo, ker meniš dar božji s denarjem prikupiti. Ti nimaš deleža na tem nauku.“

Apostola sta še po mnogih samarijskih krajih učila in verne poterjevala, po tem pa u Jeruzalem nazaj šla.

Tako je tudi Paul u Efezu poterdil učence Kerstnikove po tem, ko so bili kerščeni u imenu Jezusa. Položil je roke na nje in sv. Duh je čez nje prišel, da so mnogotere jezike govorili in prerokovali.

Ob času apostolov so verne kmalo po kerstu poterjevali, ker so doraščeni že pred kerstom u naukih vere bili dobro podučeni in so precej potrebovali stanoovitosti u preganjanju in nadlogah.

Zdaj pa, kar se otroci kerščujejo, se to svetstvo odloži, dokler da kerščeni poglavne resnice sv. vere spozna in nastopi dobo, kadar mu je višje pomoči treba u spolnovanju dolžnosti kerščanske.

Po zgledu apostolov opravljajo to sveto delo le škofi, ki so njih nasledniki.

Škof narprej molijo, naj bi Bog milostivo pripravil serca tih, ki bojo poterjeni, da bi vredno sprejeli sv. Duha. Potem stegnejo roke nad nje in zopet molijo, naj bi jih Bog napolnil s sedmero milostjo sv. Duha in jim dal svoje dari; ter jih s sv. križem blagoslovijo. Na to do slehernega po redu gredé mu položijo roke na glavo u znamenje dušnega varstva in obsenčenja s sv. Duhom, ter ga na čelu križema pomazilijo s sv. križmo u znamenje okrepčanja, rekoč: „J. poznamnjam te s znamenjem sv. križa, in poterdim s križmo zveličavno u imenu Očeta, Sina in Duha svetega. Amen.“ Potem ga malo po lici vdarijo, rekoč: „Mir s teboj!“ naj bi poterjenec voljno prebavljal nadloge življenja in tako mir serca dosegel.

Med svetim obredom derži boter desnico na desnej rami poterjenca u znamenje, da hoče kot starji vojak mlajšega vaditi, naj se zmagavno vojskuje pod bandero križa.

XXXII. Lomljenje kruha med vernimi. (Presv. rešno telo.)

Ko je bil Jezus u puščavi pet tisuč mož čudovito nasitil, in je ljudstvo drugi dan za njim pritiskalo, jim reče: „Vi me ne iščete, ker ste vidili moje čuda, ampak ker ste bili s kruhom nasiteni. Ne trudite se za minočo jed, temoč za jed u večno življenje. Vaši očetje so jedli mano in so vmerli; jaz pa sim živi kruh, ki je prišel iz nebes. Kdor jč od tega kruha, bo živel včkoma. Te kruh pa, ki ga jaz dam, je moje telo. Resnično vam povém, ako ne bote jedli mesa Sina človekovega in ne bote pili njegove kervi, ne bote imeli življenja u sebi. Kdor jč moje meso in pije mojo kerv, ima večno življenje, in ga bom obudil posledni dan.“ Judje pa so se prepirali med seboj rekoč: „Kako nam bo dal jčsti svoje meso?“ ter mnogo učencov ga je zapustilo. Tedej reče Jezus dvanajsterim: „Ali me hočete tudi vi zapustiti?“ Peter pa odgovori: „Gospod! kam pojdemo? ti imaš besede večnega življenja. Verujemo in smo spoznali, da si ti Kristus, Sin božji.“

Apostoli tedej niso dvomili o resnici Gospodove besede, akoravno niso včdeli, kako se bo to zgodilo.

Kadar so pa jedli velikonočno jagne, je pri posledni večerji Jezus vzel kruh, ga posvetil, razlomil in dal apostolom rekoč: „Vzemite in jejte, to je moje telo.“ In po večerji je vzel kupo s vinom, jo tudi posvetil in rekel: „Pijte vsi iz nje; to je moja kerv, ki bo za vas prelita. To delajte u moj spomin.“

Tako je zveličar kruh spremenil u svoje meso, in vino u svojo kerv, ter apostolom zapovedal ravno to opravljati u njegov spomin.

Apostoli so povelje Gospodovo zvesto spolnovali in to sveto spremenitvo obhajali u sbirališču včrnih.

Kadar so se včrni snidili, so molili za žive in vmerle brate, sv. pesmi peli in božjo besedo poslušali. Vzajemno ljubezen obuditi, so večerjali skupaj; in po tem so kruh lomili ednako, kakor ga je lomil Kristus pri zadnej večerji. To so storili u spomin njegovega terplenja in smerti

H. G. & C.

vsaki dan, zlasti pa prvi dan u tjednu-ob nedelah. Bolnikom pa so sveto popotnico na dom pošiljali.

Ko je število vernih raslo, in je mnogo nevércov se pripravljalo za sv. kerst, so kerstaželjni le pri prvem delu božje službe ostali, ki se mu je reklo: maša pripravljencov.

Ta božja služba se je obhajala u sledečem redu:

Narprej so iz sv. pisma brali ali pa psalme peli. (Introitus). Pri petju se je cela skupščina u dve trumi razdelila, da je ena truma dopévala, druga odpévala. Po tem so Boga za vsmiljenje prosili, koja molitev ali tudi pesem se je začela s besedami: „Gospod, smiluj se!“ (Kyrie eleison!) in končala s navadnim počeščenjem presv. trojice: „Čast bodi Bogu itd.“ (Gloria). Na to so škof vérne pozdravili rekoč: „Mir s vami“ (Pax vobis)! ter so u imenu vsih sbranih molili kratko molitev (Collecta.) Po dokončanej molitvi so sedli na prestol in čitatel je iz lece (kancelna) čital oddelek iz listov apostolskih. Na to so zopet zapeli en psalm (Graduale), in po tem je Diakon evangeli bral. Škof pa so stojé razlagali, kar je bilo manj razumljivega.

Po naukazu diakona so zdaj pripravljenci in pokorniki sbirališče zapustili in vratar je vrata zaklenul. Ostali véрни pa so molili za odišle in za celo cerkvo. S tim se je začel drugi del božje službe: sv. maša vernih.

Verni so prinesli kruha in vina. Diakon in poddiakon sta odločila, kar je bilo za daritev treba, in dala škofu, da so darovali Bogu (Offertorium). Ko so škof si roke vmili, so u predglasju (Praefatio) ljudi opomnili serca k Bogu povzdignuti in mu hvalo zapeti. Vsi so tedaj enoglasno zapeli angelsko pesem: „Svet, svet, svet si Bog Sabaot.“ Po dokončanej pesmi so molili za vso katoliško cerkvo, posebno za predstojnike, papeža, škofa in tudi za cesarja. Ko so pa škof čez kruh posvečevavne besede zgovorili: „To je moje telo;“ in čez vino: „To je moja kerv;“ ter podobi povzdignuli, so vsi verni na tla se vergli, in Jezusa u presvetem rešnem telesu molili. Ko so zopet vstali, so se spomnili vmerlih bratov in sester; in potem so glasno molili očenaš. U znamenje ljubezni bratovske, in da bi ves serd zginul med svetimi, so se med seboj poljubili. Na to so škof posvečeni kruh razlomili na kosce; narprej sami nekoliko povžili, potem pa drugim vernim podelili, ki so poredoma od višjega do

nižjega k božjej mizi pristopili. Diakoni pa so jim u kupah dajali sv. kerv. Oboje se je delilo s besedami: „Telo Kristovo,“ ali „kerv Kristova ohrani tvojo dušo.“ In verni je odgovoril: „Amen.“ Zadnič so še zahvalno pesem zapeli in škof so jih blagoslovili.

Kakor nekdam, se sveta maša tudi še zdaj opravlja. Le pesme so okrajšane in namesti ljudstva odgovarjajo strežaji.

Po mlačnosti so verni opustili hoditi k božjej mizi, in cerkva bila prisiljena zapovedati, da slehernemu kristjanu je sv. rešno telo prijeti nar manj enkrat u letu in scer ob velikonočnem času. Kdor te priče sdruženja s cerkvo ne da, je izobčen.

Razun bolnikov in otrok so sperva verni pod obema podobama vživali sv. večerjo, vendar so vérovali, da je Kristus pod vsakoj cel pričujoč. Da se nasprotnoj krivo-véri u okom pride in nevarnost razlitja sv. kervi zmanjša, je cerkev zapovedala, vernim to svetstvo le u krušnej podobi deliti.

Vsakdo pa, ki prejme sv. telo, mora biti u milosti božjej, čist smertnega greha. Sv. Paul pravi: „Slethern skušaj sam sebe in potem še le jej od tega telesa; zakaj kdor nevredno jě ali pije, jě in pije sebi u pogubo.“

Iz spoštovanja do nar svetejšega telesa mora vsakdo tešč k božjej mizi pristopiti. In kadar pristopi, poklekne ter obudi grevengo; strežaj pa moli očitno spoved. Mašnik k ljudstvu se obrnuvši molijo za odpuščenje grehov in za milost božjo. Potem vzemejo sv. hostio in nad sv. posodoj jo deržé rečejo: „Glejte jagne božje, ki grehe sveta odjemle“ Ti pa, ki bo obhajan, terka na persi rekoč: „O gospod! nisim vreden, da prideš pod mojo streho, temoč reci le besedo, in zdrava bo moja duša.“ Na to mašnik s sv. hostio napravijo križ, ter jo povžiti dajo, moleč: „Telo gospoda našega Jezu Krista ohrani tvojo dušo u večno življenje. Amen.“

To nar večje svetstvo naše vere opravlja škofi in mašniki. Namesti kruha se pečejo za to sveto darilo tenki kolački (oblati) s podobo razpela, ali pa jagneta, iz nar čistejše pšenične moke. Vino pa mora biti iz grozdja vinske terte, kojemu se nekoliko kaplic vode primeša.

M. G. S. 1840

Kakor kruh in vino človeško telo živi in krepča; tako živi in krepča meso in kerv Gospoda Jezusa kerščansko dušo u večno življenje.

XXXIII. Peter opominja k pokori Šimona čarobnika (Sv. pokora.)

U kerstnej kopeli je Adamov in vsaki greh zbrisan, in človek je prerojen in posvečen u božjega otroka. Kadar je pa zopet grešil, je Boga zapustil in zgubil milost posvečujočo, pa tudi delež u božjem kraljestvu. Da bi pa grešnik, kar je zgubljenega zopet pridobil, mu je Jezus milostlivo ponudil svojo roko, ker Bog noče smerti grešnika, ampak da se poboljša in živi. Namesto sebe je Gospod postavil apostole, ter jim oblast dal grehe odpuščati rekoč: „Resnično vam povém, kar koli bote zavezali na zemlji, bo zavezano u nebesih; in kar koli bote razvezali na zemlji, bo zavezano tudi u nebesih.“ In po svojem vstajenju, ko se je apostolom prikazal in so se veselili, da Gospoda zopet gledajo, jim reče: „Mir vam bodi! Kakor je mene Oče poslal, pošljem jaz vas.“ Po tem jih je nadihnul in rekel: „Prejmite sv. Duha, katerim bote grehe odpustili, tim so odpuščeni; katerim jih pa bote prideržali, tim so prideržani.“ Da pa grešnik vč, kaj mu je storiti u odpuščenje grehov, mu je Jezus izgled postavil u povesti o zgubljenem sinu, kateri se je spokoril. Pokora je edini pot k odpuščenju.

Peter je Šimona čarobnika, ki je za denar hotel kupiti apostolstvo, k pokori opomnil rekoč: „Ti nimaš deleža na tem nauku, ker je tvoje serce spačeno pred Bogom; torej stori pokoro za to svojo hudobijo, in prosi Boga, da ti to tvojo zamero odpusti.“

Apostoli s oblastjo sebi zročenoj niso po nepridnem svojevoljno ravnali, temoč odvezovali in zavezovali le po vrednosti grešnika. U presojo in spoznavo te vrednosti in duha spokornega, je moral grešnik svoje serce jim razodeti in svojih grehov se zgrevano spovedati. „Ako spoznamo svoje grehe (se jih spovemo), je Bog

zvest in dobrotliv, da nam jih odpusti in nas vsega madeža očisti:" uči sv. Joarez.

Ko so Skevajovi sinovi u Efezu vidili, da apostol Paul duhove izganja, so tudi oni duhove rotili rekoč: „Zarotim te u imenu Jezusa, kojega Paul oznanuje.“ Alj hudoben duh odgovori: „Jezusa poznam; tudi za Paula vem; vi pa, kdo ste?“ In pri tej priči je obsedenelec nad nje planil in dva zmed njih zmagal, da sta ranjena in gola zbežala. Jude in nevernike je zbog tega obšel velik strah. Mnogo vernih pa je prišlo, so svoje grehe spoznali in povedali vse kar so storili. In mnogoteri, ki so se s vražami pečali, so prinesli vražarske knjige, ter jih očitno sožgali. — Tako so Efežani spričali, da imajo duha pokore, in terdno voljo poboljšanja, brez kojega ni odveze ne odpuščenja.

Spoved je pa bila dvojna: *tajna* (skrivna) in *očitna*. Ako je kdo na tihem grešil in ni drugih pohujšal, se je na tihem spovedal in spokoril. Ako je pa kdo očitno grešil in druge pohujšal, je bil izobčen, in je moral u sbirališču na glas svoje pregrehe spoznati, ter očitno se pokoriti. Le po dolgej dostikrat ojtrej pokori so ga zopet u cerkvo sprejeli, ter so mu bili grehi odpuščeni. Tako je bil Paul nesramnega Korinčana, kateri je bil veliko pregreho storil, izobčil in mu greha ni odvezal. Ko se je pa bil grešnik poboljšal, in je mnogo žaloval čez svojo hudobijo, mu je apostol pregreho odpustil in ga spet cerkvi pridružil.

U tej oblasti so škofi, apostolov nasledniki in mašniki vselej grehe odpuščali, ali pa priderževali, kakor je bil grešnik vreden. Le očitna spoved je nehala, da se nebi pohujšali, koji o storjenem grehu niso nič vedeli.

Odvézati se more vsak tudi nar veči greh. Da bi pa grešnik hudobijo nekterih grehov bolj živo čutil, so papež ali škof njih odvezo sebi prideržali. Torej se jim reče *prideržani grehi*.

Ko je pokornik s pomočjo sv. Duha svoje grehe spoznal, jih obžaloval in terdno sklenul nič več grešiti, poklekne pred spovednika in prosi za sv. blagoslov, ter se pokriža. Ko so ga spovednik blagoslovili, moli očitno spoved, opomni časa, kadar se je zadnokrat izpovedal in potem pové svoje grehe in njih število s resno in pošteno besedo. Kadar je že vse povedal, česar se je

spomnil, moli in obudi grevengo, obljubi poboljšanje in sklene izpoved s besedami: „Božji namestnik! vas prosim za potreben nauk, za zveličavno pokoro, in za sveto odvezo, če sim nje vreden.“ Na to ga spovednik opomni njegovih dolžnosti, ga podučijo in posvarijo, kakor je potreba, ter mu naložijo za pokoro molitev, post, miloščino ali druge primerne dobre dela. Ako je vreden, ga spovednik odvežejo njegovih grehov; ako pa ni vreden, odvezo odložijo ali celo odrečejo.

U odvezo grehov molijo: „Naš Gospod Jezu Krist te naj odveže, in jaz po njegovej oblasti te odvežem vsake vezi izobčenja in prepovedi, kolikor zamorem in ti potrebuješ; po tem te odvežem grehov tvojih u imenu Očeta, Sina in Duha svetega. Amen.“

Zadnič še molijo, naj bi terplenje Gospodovo in za-sluge prijatelov božjih spokorniku bilo u pomoč. Spokornik se ponižno zahvali in odide.

To svetstvo bi imel prijeti človek, kolikorkrat je smertno grešil; ali vsaj vsake kvatre. Lenim kristjanom pa cerkva zapové konči enkrat u letu se spokoriti.

Kdor se ni veljavno spovedal, mora veliko ali občno spoved storiti čez celo življenje, ali vendar daljšo dobo. Občna izpoved je pa tudi potrebna tim, koji svoj stan spremenijo.

XXXIV. Mazilenje bolnih. (Sv. posledno olje.)

Vsmileni Jezus je brez števila bolnih ozdravil, pa tudi apostolom in učencom moč dal ozdravljati bolnike. U bolnem telesu pa večidel tudi duša boleha, in s telesom vred pomoči potrebuje. Torej je Gospod u svojej cerkvi svetstvo (zakrament) postavil, da se s molitvo in sv. mazilenjem trupla pride tudi duši na pomoč, posebno u smertnej nevarnosti bolnika. Apostol Jakob piše: „Ako je kdo med vami žalosten, naj moli; in kdor je bolen, poklici k sebi mašnike cerkve, da molijo nad njim in ga mazilijo s oljem u imenu Gospodovem. Molitev

vere bo bolniku pomagala, Gospod mu bode polajšal in in če je u greh, mu bojo odpuščeni.

Po povelji Gospodovem so apostoli šli in oznanovali pokoro, so mnogo hudičev izgnali, mnogo bolnikov s oljem pomazilili in jih ozdravili.

Tako to svetstvo vse tiste pomoči podeli, kojih bolnik nar bolj potrebuje. Zbriše grehe, kojih se ni mogel izpovedati; okrepi dušo, ki je bila po greh, oslabela; premaga žalost ločitve in odžene strah prihodne sodbe; premaga skušnjave in da poterpežljivost u terplenju, ter pomnoži posvečujočo milost božjo. Včasi ozdravi tudi telo, ako je duši u življenje.

Škofi in mašniki so to sveto skrivnost u katolškej cerkvi vedno obhajali, kadar so kristjanom na smert bolnim zadno popotnico, presv. rešno telo delili. Tako tudi zdaj.

Zato se temu sv. mazilenju reče: posledno olje, ker ga človek med vsimi svetotajstvi poslednič — pred smertjo dobi.

U izbo bolnika stopivši pozdravijo mašnik nazoče s besedami: „Mir bodi tej hiši!“ Strežaj odgovori: „In vsim, ki u njej prebivajo.“ Po tem postavijo sv. rešno telo s posvečenim oljem na mizo belo pogernjeno pred razpelo, ki med gorečima svečama stoji, in pokropijo bolnika s posvečeno vodo. Ko so u kratkej molitvici vso hišo Bogu priporočili, izpovejo bolnika in ga obhajajo.

Sv. posledno olje podeliti, molijo narprej Davidov psalm: „Smiluj se me, o Bog“ itd. in po tem kratke litanije. Na to blagoslovijo bolnika in molijo, naj bi po priprošnji svetnikov božjih zginula vsa peklenska moč.

Tedej pomočijo palec u sv. olje, ter mazilijo križema občutne dele života, rekoč: „Po tem sv. mazilenju, in svojem ljubezni polnem vsmilenju, ti naj Gospod odpusti, kar si grešil s očmi,“ — ušesmi, ustmi — itd.

Ko so si mašnik s soljo in vodo roke omili, molijo klečé za bolnika, naj bi mu Bog grehe odpustil in ga na duši in telesu ozdravil. Zadnič ga še blagoslovijo s razpelom, da bi ga Gospod Jezus povsod branil in krepčal; in roko na njega položivši ga zročijo u varstvo presvetej Trojici.

Mazilijo se pa počutni deli života, s oljem po škofu posvečenim, naj bi se rane zacelile, ki jih je človek

W. J. M. 1852

duši vsekal, kadar je s počutki grešil; naj bi pa tudi bolni udi telesni ozdraveli, ako mu zdravje k zveličanju služi. Mašnik bolniku roko na glavo položijo, naj vé, da je živ in mertev u varstvu božjem, in se torej potolažen poda u voljo božjo.

XXXV. Apostoli postavijo predstojnike u vsakej občini. (Sv. mašnikovo posvečevanje.)

Kristus je prišel na svet, da človeški rod pogube reši in zveliča. U te námén je ustanovil cerkvo, je učil, se žertvoval in dal postave. Da bi pa, kar je storil, po njegovem obhodu ne razpadlo, je apostole namestnike postavil, rekoč: „Kakor je Oče mene poslal, pošlem jes vas,“ naj bi bili vernim, kar je bil On njim: naj bi jih učili, za nje darovali in svetotajstva (zakramente) opravljali, ter jih vodili po potu k zveličanju. Torej reče: „Meni je dana vsa oblást u nebesih in na zemlji. Pojdite in učite vse narode, in kerščujte jih u imenu Očeta, Sina in Duha svetega, in učite jih (ukazíte jim) vse spolnovati, kar sim vam zapovedal.“ „Resnično vam povém, karkoli bote zavezali na zemlji bo zavezano u nebesih; in kar bote odvezali na zemlji, bo odvezano u nebesih.“

Število vernih je vsak dan rastlo in občine kerščanske so se množile po mestih in po deželi, ker mnogo jih je verovalo blagovest o kraljestvu božjem, ktero so apostoli oznanovali. Sloveče občine so bile u Jeruzalemu, Samarii, Damasku, Antiohii in drugot. Apostoli so tim občinam bili predstojniki, ter so učili, kerščevali, jih u veri poterjevali, jim lomili presv. rešno telo, jim grehé odpuščali in bolne mazilili, pa tudi jim naukazovali, kar je bilo potreba, so po vrednosti hvalili in kaznovali.

Apostoli pa niso mogli vedno ostati. Tedej so po zapovedi Gospodovej postavili naslednike, ki so bili za to službo sposobni in jim tisto dolžnost in oblast zročili,

ko jo so sami od Gospoda prejeli, naj bo vsigdar poseben stan u katolškej cerkvi, ki svojo oblast kot dedšino od Kristusa izpeljuje.

Ker je namén temu stanu, božjo službo opravljati, ktere nar svetejši del je sv. maša; in pa za dušni blagor vernim skerbeti, se imenuje stan mašniki ali duhovski, in oseba, mašnik, duhoven.

Preden je Kristus apostole izvoljil, se je postil in celo noč molil; pred vnebohodom pa je učencom obljubil sv. Duha, je stegnul roke čez nje in jih blagoslovil. Tako so tudi apostoli posvečevali u božjo službo: postili so se, nad posvečencom molili in molé roke na njega položili u znamenje obsenčenja s sv. Duhom.

Na mesto Juda izdajavca so Matia postavili apostola; po tem pa Saula in Barnaba; odločili so tudi sedem diakonov (služnikov) u službo cerkve; Paul je Tita in Timoteja škofa posvetil, in jima naročil po občinah mašnike postaviti.

Po tem posvečevanju so apostoli in škofi oblast pastirstva na naslednike prenašali; ali pa pomočnike u cerkveno službo vzeli, kojim so le toliko pastirske oblasti prepustili, kolikor je bilo za njih službo potreba. Paul in Barnaba sta u vsakej občini stareje (mašnike) postavila.

Cerkvene službe pa niso vse ednake. Nar vikša oblast je bila zročena Petru. Njemu je Kristus rekel: „Pasi moje ovce; pasi moje jagneta.“ Kakor je bil Peter pervak apostolov, tako so njegov naslednik, rimski papež, pervak vsih skofov.

Za apostoli je bilo 72 učencov, kojih nasledniki so mašniki, predstojniki cerkvenih občin; za temi so prišli služniki in podslužniki (diakoni, subdiakoni); po tem še štirje nižji redi.

Imena nižjih redov so: vratarstvo, čitatelstvo, zarnišstvo, strežništvo. Kdor bo za mašnika posvečen, stopi u vsakega tih redov.

1. *Vratar* je imel pred mašoj vernih spokornike, kerstaželjne, jude in neverce iz cerkve odpraviti in vrata zakleniti. Torej se še zdaj nastopniku tega reda podajo ključi.
2. *Čitaltel* je pri maši pripravljencov iz svetega pisma čital in psalme napevati začél; tudi je škofove na-

ukaze oznanoval. Nastopniku tega reda se poda knjiga.

3. *Zarotniki* so skerbeli za cerkvene blagoslovila: vodo, sol itd.* Imeli so dolžnost nad obsednimi moliti, ter u imenu Jezusa hudiče izganjati. Zarotnemu nastopniku se poda zarotniška knjiga.

4. *Strežniki* so imeli skerbeti za luč, kadilo, vino in vodo, kakor današni cerkveniki. Nastopniku strežništva podajo škof svečnik, kadilnico in mijolkici za vino in vodo.

5. *Podslužništvo* (subdiakonat) je prvi višji red duhovništva. Kdor ga nastopi, se zaveže vse žive dni u tem stanu biti, neoženjen ostati in časoslovje (brevir) moliti. Podslužnik mora pri sv. maši list brati, darilno posodbo k redi imeti in škofu pri altarju streči.

Posvečenja opomnijo škof, da po tem redu več ni odstopa, mu razložijo dolžnosti, in dajo pomisliti, kaj da hoče storiti. Po tem molijo litanije, naj bi vsi svetniki prosili za njega, ki te čas ponižno na obličju leži. Na to mu oblečejo služnico (dalmatiko), naročnico (manipl), ter mu podajo kupo in listno knjigo.

6. *Služništvo* (diakonat) je drugi višji red duhovništva. Apostoli so služnike bili postavili, naj miloščino delijo, pri sv. maši služijo, naj učijo, kerščujejo in bolnikom presveto popotnico nosijo.

Pri posvečenju prašajo škof ali vladika, ali je posvečenec tega reda vreden? Na mesto ljudstva odgovorijo višji diakon, da je vreden, kolikor človeška slabost pripusti. Na to ga škof opominjajo, molijo litanije, in mu denejo nadramanco na eno ramo, tudi mu podajo evangelske bukve, in ga blagoslovijo.

7. *Mašnikovo posvečenje* je tretji višji red duhovništva, koje da oblast sv. mašo služiti, grehov odvezovati, u posledno olje polagati in pōročevati.

Po tem, ko so škof spet po vrednosti posvečenja prašali in litanije odmolili, mu denejo nadramanco na obe rami u znamenje, da ima zdaj popolno mašno oblast, mu naložijo mašno zgornjo obleko u podobi jarma zvito, naj bi serčno nosil jarem križanega Jezusa. Na to po-

maziljo na obeh rokah palca in kazavca s sv. oljem, ter mu podajo kupo in plitvico rekoč: „Sprejmi oblast sv. mašno daritvo Gospodu doprinašati, kakor za žive tako za vmerle.“ Na glavo mu roke položijo, rekoč: „Sprejmi sv. duha, kojim boš grehe odpustil, jim bojo odpuščeni; kojim jih boš zadržal, jim bojo zadržani.“ Zadnič terjajo, da posvečenec pokorščino in spoštovanje svečano obljubi njim in njih naslednikom. Po tem ga blagoslovijo.

XXXVI. Predstojniki cerkve blagoslovijo zakon. (Sv. zakon.)

U raju je Bog združil moža in ženo u nerazločljivo družtvo, ter ju blagoslovil, naj si bota u vzajemno pomoč in naj se po njima množi zarod človeški. Tako je Bog postavil zakon, naj bi bila ta zaveza ljudem sveta. Pa sčasoma se je svet pohujšal in pravi namén zakona se je deloma pozabil. Začeli so se ločiti, žena drugega moža, mož drugo — ali po več drugih žen imeti, koje je lahko svojevoljno kot sužne odpravil, ali celo prodal. Otroke so slabo redili, tudi so jih prodajali in zametovali. Tako hudobijo pri hebrejcih nekoliko *ovérati*, je Mojzes zapovedal, da se odpravljenej ženi ločitno pismo da po mnogoterih predpisanih pogojih. *Induzung*

Ker je zakonsko družtvo zibela človeškega roda in temelj njegove sreče, je Jezus zakon uredil, in mu prvotno veljavo zopet povernul. Farizejci so zveličarja skušali in prašali: „Je li dopuščeno možu svoje žene se ločiti?“ Jezus jim odgovori: „Ali niste brali, da té, ki je u začetku stvaril človeka, ga je stvaril moža in ženo. Za tega voljo bo mož žene se deržal in bota oba eno telo. Kar je Bog združil, naj človek ne loči.“ Mu rečejo: „Pokaj je pa Mojzes zapovedal dati ločitni list?“ Jim odgovori: „Zavoljo vaše terdovratnosti je Mojzes to dovolil; spervega pa ni bilo tako.“ In povém vam: „kdor kolj se svoje žene loči in drugo vzame, prešestuje; in kdor se po njo, ki je bila ločena, ženi, prešestuje.“

Po več žen imeti je Jezus tako ojstro prepovedal, da je rekel: „Kdor drugo ženo s poželjenjem le pogleda, je že u sercu prešestval.“

Da bi zakonski sveto živeli, eden drugemu k zveličanju pomagali in otroke, koje jim Bog da, kot prave kristjane odgojili, je Kristus zakonsko zavezo u svetstvo (zakrament) povikšal, po kojem se milost posvečujoča množi in posebna pomoč daje, težke dolžnosti zakonske lažej spolnovati.

Zakon je tudi podoba blage zaveze Jezusa s cerkvoj, torej ga apostol Paul *veliko svetstvo* imenuje.

U zakon pa ne smejo stopiti ljudje koji bodi, ker bi to lahko za nje in za otroke bila velika nesreča. Torej je cerkva in deržava u nekterih slučajih zakonu *overe* postavila.

Da se zvě, ali ni take ovére med ženinom in nevestoj, se trikrat u cerkvi pred sbranoj občinoj okličeta, po tem, ko sta že bila pri zaročnem spraševanju.

Po veljavnej izpovedi in sv. obhajilu gresta k poroki. Ženin stopi na desno, nevesta na levo pred altar, priče pa za njima. Mašnik pred zaročenca stopivši ju opomnijo u kratkem nagovoru mnogo pomenljive zakonske zaveze in dolžnosti. Ker ni nikdo kake zakonske overe povedal, prašajo trikrat narprej ženina, in po tem nevesto, jeli je njuna slobodna, neprisiljena volja do smerti med seboj u zakonu živeti? Ko sta trikrat odgovorila: „*da!*“ ju opomnijo si desne roke podati, kot u prisego storjene obljuje. Na to ovijejo s štoloj križema nju sklenjene roki rekoč: „Jes vaju u zakon zavežem u imenu Očeta, Sina in Duha svetega. Amen.“ Pe tem blagoslovijo zakonska perstana, koja si zaročnika eden drugemu na perst natakneta, ter ju opomnijo, naj nju ljubezni zakonske nikoli konca ne bo, kakor tudi perstana nimata ne konca ne kraja. Zadnič ju priporočijo Bogu in blagoslovijo zakon.

KAZALO.

	Stran.
Sveto pismo novega zakona	1
Zgodbe iz sv. pisma novega zakona.	
1. Zaharia in angel Gospoda	2
2. Maria in Elizabet	3
3. Oznanitev rojstva zveličarjevega	5
4. Modri od Jutra	7
5. Beg na Egiptovsko	8
6. Dvanajstletni Jezus v tempelju	8
7. Jezus in Joanez ob Jordanu	9
8. Jezus od hudiča skušan	11
9. Jezus in Nikodem	12
10. Jezus in Samarijanka	14
11. Jezus uči na gori	16
12. Jezus uči in ozdravlja	20
13. Joanezu se glava odseka	24
Tretja velika noč	26
14. Zgubljeni sin	28
15. Vsmiljeni Samarijan	31
16. Marta in Maria	34
17. Jezus blagoslavlja otročiče	36
18. Obuda Lazarja	38
19. Zadna večerja	43
20. Jezus u vertu Getsemane	46
21. Pilat Jezusa obsodi	48
22. Jezus na križu	51
23. Žene pri grobu	53
24. Vnebohod Jezusov	55

25. Prihod sv. Duha	57
26. Peter ozdravi hromelega berača	59
27. Štefana kamnjajo	61
28. Saul na potu u Damask	63
29. Paul na otoku Malta	66
30. Filip kersti denarničarja kraljice Kandacee. (Sv. kerst)	70
31. Peter in Joanez u Samarii. (Sveta birma)	72
32. Lomljenje kruha med vernimi. (Presv. rešno telo)	74
33. Peter opominja k pokori Šimona čarobnika. (Sv. pokora)	77
34. Mazilenje bolnih. (Sv. posljedno olje)	79
35. Apostoli postavijo predstojnike u vsakej občini. (Sveto mašnikovo posvečevanje)	81
36. Predstojniki cerkve blagoslovijo zakon. (Sv. zakon)	84

